

lapides et metalla potissime sunt spelūce. q̄
quidē rōe extractiōis lapidū seu metalloꝝ
remanent vacue. quibusdā tñ colūnis siue
alijs apodiationib⁹ ne corruāt sunt fulcite.
Sepe tñ vel nimia mole terre colūne ille de
sup aggrauate. siue pprie materie mollicie
resolute siue fundi inferioris būore relaxa
te corruūt. et licoia in illis spelūcis existētia
obruūt et pfundūt. vñ in spelūcis manere pe
riculosum est et difficile. tñ q̄a frigide sunt et
humide obscure instabiles et incerte. tñ etiā
q̄a byspide et dure in superficie graues et in in
fimo cōcaue et pfunde. Sūt etiā loca p̄grua
occultandi ferarū et habitandi. sordiu et im
mundiciarū deponitōni serpentū et alioꝝ re
ptilium mansioni

De cauerna Ca. LVI

Cauerna est terra
cōcauata a cauādo dicta eo q̄ par
tes terre p̄cauent et p̄foent a repti
bilibus et ab inuicē vel p̄ptiū cōpressionem
siue euacuationē et eiectionē diuidātur. In
cauernis siquidē mures et reptilia et vermes
sua faciūt mānsiones ad quas pfugiūt qñ ti
ment vel vidēt sibi iminere ab extrinseco alē
quas lesiōes. Ad cauernas etiā tā lapidum
q̄ arborū qñq̄ pfugiūt volucres colūbe. et
turtures. qñ vidēt aqlas et accipitres in aere
venientes. Sūt herinacij cuniculi et lepores
fugiūt ad cauernosos lapides qñ audiunt
canes v̄psentiūt venatores. In cauernis et
tā terre q̄ arborū mellificāt sepe apes. nidifi
cant q̄dā volucres. latitāt etiā i cauernis co
lubri et serpētes q̄ sepe ledūt et pungūt vene
roso morſu homines et bestias ad illes cauer
nas appropinquātes. terra in sup qñ est ex se
cauernosa et spōgiōsa panē sepe motū et agi
tationē ex v̄ro submirāte poros suos et re
plente ex cui⁹ agitatiōe generat terre mot⁹.
vt dicit Aristo.

Incipit liber. xv. De prouintijs

De terre autem
partib⁹ et diuersis p̄uincijs
p̄ quas orbis generaliter est
diuisus pauca huic opi sūt

abiuuāte dño breuiter inferēda. **¶** Ad tñ de sin
gulis dicēdus. s̄ solūmō de his de q̄b⁹ sacra
scriptura sepi⁹ inuenit facere mētionē

De orbe Ca. I.

Orbis autem ut
dicit Isidorus li. xv. trifarie ē diui
sus. nāz vna p̄s asia alia europa.
tertia affrica appellat. quas tres p̄tes orbis
veteres nō equaliter diuiserūt. Nam asia a
meridie p̄ orientē vsq̄ ad septentrionē p̄ue
nit. Europa v̄o a septētrione vsq̄ ad occidē
tem p̄tingit. Sed affrica ab occidente p̄ me
ridiem se exēdit. Sola quoq̄ asia cōtinet
vnā p̄tes nostri habitabilē sc̄z medietatē. alie
v̄o p̄tes sc̄z affrica et europa aliā medietates
sunt sortite. Inter has autē p̄tes ab oceano
mare magnū p̄gredit easq̄ intersecat. q̄ p̄o
pter si in duas p̄tes orientis et occidētis or
bem diuidas. in vna p̄te erit asia in alia v̄o
affrica et europa. Sic autē diuiserūt p̄ dilu
uium filij noe inter quos sem cū posteritate
sua asia. iapbet. europā. cham. affricā posse
derunt. vt dicit glo. sup Gen. x. et sup li. **¶** Pa
ralip. i. Idem dicit Eusebius et Isidorus et
Plinius.

De asia Ca. II

Asia itaq̄ que me
dia creditur esse pars orbis. ex noīe
cuiusdā mulieris est appellata. que
apud antiquos regnū tenuit oriētis vt dicit
Isido. li. xv. Hec in tertia p̄te orbis disposita
ab oriente habet oriū solis. a meridie oceas
num. ab occasu nostro mari finit. a septētri
one meotidi lacu et fluuio tbanai terminat
Habz autē multas p̄uincias et regiones et di
uersas gentiū nauōes in vita et in moribus
mirabiles. figuris corpōz sicut et affectibus
mentū mirabiliter differentes quaz noīa et si
tus breuiter hic ponemus sequēdo ordinez
alphabeti

De assiria Ca. III

Assiria asie est rei
gio et p̄uincia ab assur filio sem sic
vocata q̄ illā regionem p̄mo post

Diluuiū inhabitauit et incoluit. Hec ab oriente habz in diā. a meridie mediā tāgit. ab occidēte habz tigrum. et a septentrione montē caucasum ubi porte sunt caspie vt dicit **Id.** li. xv. In hac regione pmo inuētus fuit vsus purpure. In dēuā pino criniū et corporū vnguentā pcellerūt puer et odores ex quibus effluxit luxuria romanorū et grecorū. vt dicit **Id.** Et est terra in tēperatis regionib⁹ temperatissima sed in multis extremis ppter distēperatas terre māssiones sicut in bestiis et serpentibus. sic euā in hominū morib⁹ est i pluribus iniqua. vt dicit **Plini⁹** li. iij. vbi describit hominū feruitates. In hac puintia habitant assyrii ab assur dicit. gēs potētissima. que ab antiquo ab eufrate vsqz ad indorūz alij medorūz fines oim in medio terre tenuit regionē. vt dicit **Id.** li. x.

De arabia Caplm quartum

Arabia asie est puintia sacra. i. thurifera nuncupata. vt dicit **Id.** li. xv. Ibi i mari me abundat arbores thurifere et alie odorifere ppter quā sacra aromātū fragrantiam greci eā eudemon. latini beatā vocauerunt vt dicit idē ibidē. In eius eī salubus mirra et cinamomū crescūt et cetera medicinalia potissime inualescūt. Ibi nascit auris fenix et aliorum rerū siluestrū tā bestiarū qz volucroz dissimilis et varia multitudo. In arabia etiā est diuersitas gemmarū. Nā vt dicit **Id.** **Plini⁹** et **Drosi⁹**. Ibi triplex sardonix et gemma yris. imo multiplex gemmarū numer⁹ inuenit. Ibi eni inueniunt dracones et quādam aspides in quorū corporibus diuersarū gemmarū p̄ciositas inuenit. In ipsa est saba sica filio cibus nūcupata. et est ps terre arabie super sinū maris p̄lici coangustata et versus sinū arabicū p̄sumata. de saba q̄re infra

De Armenia Ca. V.

Armenia ab armeno iasonis thessali comite est vocata q̄ amisso rege iasone collecta militudine eorū qui passim vagabātur armeniam cepit et ex suo nomine nomiauit vt dicit

Id. li. xv. Hec est terra ararab in qua fuerunt filii sennacherib qm ipsi in iēplo dei sui orantē interfecerūt vt narrat **hysto.** li. **Regum.** Et dicit ararab mons in q̄ archa noe post diluuiū requieuit. Sita autē est becarmania inter mōtē tauri et caucasiam capadocia vsqz ad mare caspiū p̄tensa habens a septentrione mōtes cerauceos. e q̄b⁹ flui⁹ tigris nascitur vt dicit idē **Id.** **Plini.** et **Ebristolom⁹** vt **Drosi⁹**. Et est duplex armenia. scz supior et inferior. sicut et due p̄anonie i q̄rum vtraqz mira quedam et mōstruosa q̄ ad nos sepius inueniunt. Terra tñ armenica vbi attingit litora tygris vel eufratis herbis et frugib⁹ nemorib⁹ ortis et fructib⁹ e iocundissima. multis tñ bestiarū crudeliū et spenitū generib⁹ est repleta. vt dicit idē. Et de h̄mlta narrat **plini⁹** ij. li.

De Aradia Caplm sextum

Aradia siue aradyne est insula que tota est ciuitas sita in mari mediterraneo nō lōge a tyro vt dicit **glo.** sup locū illū **Ezech.** xxvij. Filij aradij i exercitu tuo zc. viri ei sunt nauitici et i pugnis naualib⁹ eruditi.

De Albania Ca. septimū

Albania asie maio ris est puintia a colore populi nūcupata eo q̄ albo crine nascantur. Frigida eī regio est respectu aliarū regionū que asie ascribunt. Hec albania habz ab oriente mare caspiū et surgit p̄ ora septentrionalē oceanī vsqz ad meoudes paludes p̄ deserta loca inculissima se extendēt. Huic terre ingentes sunt canes aio et corpetaz feroces vt tauros p̄māt. leones perimāt et elephātes beluarū fortissimas superēt et p̄sternāt. vt de albanorū cane exēplificat **Plini⁹** q̄ musus alexandrio de leone ap̄o et elephāte i stadio triumphant. vt dicit idē li. viij. c. de canib⁹ albanie. Hec vō gēs oculos habz pictos et glaucos in pupillo adeo vt meli⁹ d̄ nocte qz de die videant. vt dicit idē. Et **Id.** li. ix. Idē etiā p̄mirosolin⁹ narrat.

De Attica
Capitulum octauum

Athica prouincia

cadē est q̄ z grecia antiq̄ cui⁹ ps vt
civitas dicebat civitas athenarū q̄
q̄ndā fuit p̄hoz nutrix z mater liberaliū lra:
rum q̄ nihil habuit grecia clari⁹ nihil nobi:
lius q̄ diu amons sapie studio operā ipen:
debat. vt dicit Plin. z Jli. li. xv. tot⁹ athice
puintie plato athenarū doctor fuit. hāc de:
mostenes eloquētia p̄ mltorū seclorū pa pu:
blicauit. vt refert salusti. s̄ sup oia eā cōmen:
dat ariopagita pauli discipul⁹ cui⁹ sapie p:
funditas tot⁹ fere pres seculi decorauit. vt
dicit epiphani⁹ i dionysij ariopagite cōmē
datōe put idē refert Jli.

De achaia

// Ca. IX

Achaia grecie i eu

ropa ē puintia ab atheo q̄da; rege
antiq̄ appellata. hec puintia fere
tota insula est. nā a septētrione vbi macedo
nie iūgit vndiq; septa ē mari. nā ab oriēte bz
cyrenēū mare. ab euro grecū. a meridie iōni
um. ab affrico z occasu cassopias insulas. a
sola septētrionali pte macedonie z athice gre
cie sociat. h̄ puintie caput ē chorinth⁹ loc⁹
munissim⁹. vt di. Jli. li. xv. nā ad ipaz p̄z vix
accessus pp̄ sit⁹ altitudinē mltitudinez p̄li.
z pp̄ munitōis fortitudinē z maris vicini
tatē. hāc p̄didit chorinth⁹ borestis fili⁹ quē
greci chorinthēā vocāt. i. republice admini:
strationē vt dicit Jli. li. xvj.

De archadia

// Ca. X

Archadia est pro

uitia in iōniū mare z egeū vt. d. Jli.
collocata quā achas iouis fili⁹ iō
lis deuictis ex suo noie archadiā nomiauit
nā enā sicionia a q̄dā rege sicionio i postez
est vocata. vt diē Jli. li. xv.

De alania

// Caplm XI

Alania prima est

ps sibiē q̄ p̄ma z maria regio ē eu:
rope. q̄ sez europa icipit a flumie ta
nai descēdēs ad occasū p̄ septētrionalē occe
anū z vsq; i fines hispanie se extēdit cui⁹ ps

orientalis z meridional a p̄to surgēs tota
mari magno iungit z i insulas gades finit
vt di. Jli. li. xv. p̄dars itaq; sibiē p̄ma est ala
nia q̄ ad meonides paludes p̄igit z vsq; ad
daciā se p̄dit. Est aut regio laussima mul:
tas z seuas p̄tines barbaras nationes sub fri
gido climate p̄stituta ab oriēte declinās ad
aquilonē // De amazonia Ca. XII

Azonia est re

gio p̄i in asia p̄i sita i europa. q̄ al
banie ē vicina z ab amazonib⁹ ē vo
cata. fuerunt aut amazones gotboz q̄ erie
rūt de inferiori sibia vltima vrozēs. vt dicit
Jli. li. ix. q̄ maritis suis dolo infectis virozū
suoz arma arripientes hostes virili aio ag:
gressē d̄ maritoz suoz nece sū p̄serūt debita;
vltiōz. nā oēm masculū a senesq; ad puulū
i ore gladij p̄merūt z femias refuātes z bo
stū solia diripiētes deiceps p̄i sine masculo
rū p̄ozno viuere decreuerūt q̄ duas regias
scz marsepia z lampetā maritoz exēplo q̄ sp
duos solebāt h̄re reges sup se statuerūt. q̄rū
vna p̄cedēs cū exercitu p̄ hostes dimicabat
altera interi rēpublicā gubnabat. effecte sūt
aut tā fortes breui tpe bellatrices q̄ magnā
p̄te alie fere. c. ānis d̄nio suo subiecerūt iter
ipaz vō nullū penit⁹ masculū viuere vlt̄ mo
rari rōe aliq̄ p̄miserūt. ex finitimis tñ genib⁹
maritos sobol⁹ grā elegerūt ad q̄s status
tpib⁹ accedētes plēp̄ ceperūt. S; tpe cōple:
to ad p̄ceptōis officū iustitūto maritos a se
recedere z alias māsiōes q̄rere coegerūt. ma
sculosāt filios l̄ emactabāt l̄ recto tpe p̄ib⁹
trāsmittebāt. filias vō sibi reseruātes eas ad
sagittādū vlt̄ venādū informabāt z ne i sagit
taz icib⁹ māmillaz grossicie ipedirēt eis in
vij. vt d̄ āno māmas exurebāt. z iō amazo
nes sūt dicte. i. sine māma. vt diē Jli. li. ix. bas
vni māmas antiq̄t⁹ mlti vocauerūt. q̄z feru
tatē domuit vt d̄ p̄mo berculef. deind achil
les. s; p̄ pon⁹ fuit p̄amicia q̄z p̄ vires sic in
gestis grecoz z amazonū p̄nef. Diē āt Jli.
q̄ p̄ alexandri magnū amazones vsq; ad in
ternēdōz penit⁹ sūt delete. S; h̄storia alexā
da h̄ nō dicit. imo d̄ amazonū regina alexā
dro postylāū tributa p̄ nuncios rescripsisse.

De tua prudētia est mirandū. q̄ cū feminis
cōfligere statuisti. quare si fauēte nob̄ fortu
na succumbere te cōtingat. merito es confu
sus cū a mulierib⁹ sis deuict⁹. q̄ si iratus no
bis dijs nos deuiceris par tibi poterit cede
re ad honozē. q̄ De muliercul triumphasti.
Sup cui⁹ rñso ad ammirand⁹ duct⁹ rex ge
nerosus dixit. decēs fore nō p̄ gladiū ⁊ furo
rē mulieres vincere s̄z poti⁹ p̄ amorē pp̄ qd̄
libertatē eis ꝛcessit ⁊ ipas nō violētia s̄z poti
us amicitia suo impio subiugauit

De alemānia

Ca. XIII

Alemānia nobilis

⁊ generosa est regio in europa a le
manno fluuio vltra danubiu⁹ s̄m
⁊ idoz sic vocata vbi ill⁹ terre incole prius
habitauerūt. q̄ a fluuio lemāno alemāni di
cti sūt. Decenā germania dicta ē vt dicit ⁊ li.
li. xv. vbi dicit. Post dacia q̄ finis ē sitie infe
rioris occurrit germania ab oriente h̄ns da
nubiū a meridie renū fluuiū a septētrione ⁊
occasu oceanū. Est est duplex germania. s.
supior q̄ se extēdit vsqz ad alpes ⁊ mare me
diterraneū siue adriaticū vbi mare magnū
sistit in aq̄leie p̄tib⁹ ⁊ paludes. Alia germa
nia est circa renū vtraqz germania diues ē
terra ⁊ inclita ⁊ taz virib⁹ qz diuitijs ac bellu
colis p̄tis numerosa. An̄ a fecūditate gignē
doz p̄loz a germinādo germania ē vocata
vt dicit ⁊ li. li. xv. Generosos ei ⁊ imanes gi
gnit p̄los. de qb⁹ d̄z in li. ix. ⁊ li. d̄. Germanie
natiōes sunt multe imania corpa habētes
virib⁹ fortes audaces aio ⁊ feroces idomiri
rapru. captib⁹ ⁊ venationib⁹ occupati. facie
decozi ⁊ formosi comati et coma flauij. libe
rales aio bylare ⁊ iocundi ⁊ potissime saxo
nes q̄ in p̄dictis sunt p̄cellētes de qb⁹ dicit
⁊ li. Saxonū inq̄t gens in oceanū finib⁹ ⁊ li
tonibus p̄stituta virtute et agilitate agil. vñ
et sic est appellata eo q̄ valentissimū sit gen⁹
hoim p̄stanti⁹ ceteris piratis. nō ei p̄ terras
solis suis hostib⁹ sūt infesti. verū etiā p̄ ma
re illis q̄ se molestāt ac si essent saxei sunt im
portabiles atqz duri. quozū terra valde fru
ctifera aqz ⁊ fluminib⁹ opumie irrigua. in
iploz etiā mōtib⁹ effodiunt oia fere metalla

p̄ter stannū. Sunt et alie p̄intie in vtraqz
germania q̄ nō sūt min⁹ laude digne vt sūt
austria bauaria circa danubiū. sueuia alsa
tia circa renū. ⁊ alie mlte q̄s p̄ singulos enu
merare eēt tediosū. A saxonib⁹ aut germani
cis anglici p̄cellerūt q̄ū p̄genies ⁊ successio
britaniā insulā possidet qz lingua et mores
anglicoz gēs vsqz hodie i plib⁹ imitat. vt di
cit Beda i li. de gestis anglicoz. q̄re infra de
lra. s. de saxonā

De anglia

Ca. XIII

Anglia oceanū est

insula maxima q̄ circūfusa mari a
toto orbe vndiqz ē diuisa q̄ q̄ndam
albion ab albis rupib⁹ a lōge circa maris li
tora apparētib⁹ est vocata. Nā succedēte tpe
quidā p̄ceres detroie exadio descēdētes fas
cia classe. palladis vt fert oraculo ad p̄dicte
insule litora p̄uenerūt q̄ p̄ gigātes q̄ tūcter
ram possederūt diuti⁹ pugnātes arte parit
⁊ vtute insulā supans gigātib⁹ suo dñio s̄
iecerūt. ⁊ a bruto q̄ illi⁹ exercit⁹ erat p̄nceps
terrā vocauerūt britanniā quasi insulam a
bruto tūctpis armis et potentia acquisitaz.
a cui⁹ bruti p̄sapia reges potētissimi p̄cesse
rūt quoz opa magnifica si quē audire dele
ctat h̄storia bruti legat. Alia aut eadē insula
post lōga tpa a saxonib⁹ germanicis mlis
⁊ varijs interueniētib⁹ seuissimis p̄tis ē ad
q̄lita ⁊ a suis posteris ē possessa. q̄ butonib⁹
vel mortuis vt exulatis insulam in se diui
serūt ⁊ singul⁹ puinij s̄m lingue sue pprie
tatē noia imponētē lingue gētis sue memo
riā reliquerūt vocātes insulā anglā ab enge
la regia clarissimi ducis saxonū filia q̄ illū v
sulā p̄ mlta p̄lia p̄ possedit. ⁊ li. tñ dicit an
glia ab angulo dictā q̄ si terrā in fine vel q̄ si
mūdi angulo p̄stituta. S̄z beat⁹ greḡ. vidēl
angloz p̄ueos rome venales tpe paganoz
audies q̄ eēt aglici alludēs patrie vocabu
lo rñdit. Vere inq̄t sūt anglici q̄a vultu nuēt
vt angeli. illis oportet verbū annūciare salu
tis. Nā vt dicit Beda germanica nobilitat
adhuc i p̄ueroz culnib⁹ resultabat. De hac
insula dicit Plini. mlta sūt ⁊ orosi. s̄z ⁊ idoz.
summatim tangit exp̄sius q̄ alij obcurius

retulere. britannia scz q̄ nūc b̄ angliā est īsu-
la que cōtra aspectum gallie ⁊ hispanie est
sita. circuitus ei⁹ obinet q̄dragies octies se-
ptuaginta q̄nqz milia. m̄tra ⁊ magna flumi-
nasūt ī ea. fontes calidi. metalloz et larga co-
pia gagates lapis ibi pl̄m⁹ ⁊ margarita gle-
ba optima ⁊ diuersis fructib⁹ vald̄ apta. ibi
oues lanigere in p̄cipua abūdātia. ibi feraz
⁊ ceruorū multitudo nimia iuenit. pauca lu-
pi v̄ nulli ī insula reperiūt. ⁊ iō oues que ibi
maxime abūdāt tūt⁹ ī caulis ⁊ in pascuis si-
ne custodia relinquūt. vt dicit Beda. **Uñ q̄**
dā describēs insulā anglicanā metricē sic di-
xit. Angliā terra ferorū ⁊ fertilis angul⁹ orbis
Insula p̄diues q̄ toto vix eget orbe. ⁊ cui⁹ to-
t⁹ indiget orbis ope. angliā plena iocis gēs
libera apta iocari. Libera gēs cui libera mēs
⁊ libera lingua. Sed linḡ melior liberiorqz
man⁹. Multas alias p̄seq̄ gētis ⁊ insule di-
gnitates hic interponere esset longū. quere
infra de britannia

De aquitannia **Ea. XV**

Aquitannia galile
est p̄uintia ī europa. vt dicit **Pl. li.**
rv. ⁊ est sic ab obliq̄ saq̄s ligeris flu-
minis q̄d ex plurima pte termin⁹ ei⁹ ē eāqz
pene ī orbē circūcūgit appellata. Terra siq̄
dem fertilis ⁊ amena opidis ciuitatib⁹ ⁊ ca-
stris p̄clara aq̄s ⁊ fluminib⁹ irrigua. siluis
campis oris ⁊ pratis decora. vineis ⁊ arbor-
rib⁹ fructiferis diuersi generis cōsita. et ma-
gnis diuicijs opulēta. Sub noīe v̄o aq̄tan-
nie multe p̄ticulares p̄uintie cōp̄bendūt. vt
dicit **Plini⁹**. **Hec** a circio b̄z oceanū. vt di-
cit **Drosi⁹** q̄ aq̄tannic⁹ sin⁹ appellat. ab occa-
su hispaniā habet. a septētrione ⁊ oriēte gal-
liam lugdunēsem. ab euro ⁊ meridie p̄tingit
p̄uintiā narbonēsem. vt dicit **Dro.**

De andegauia **Ea. XVI**

Andegauia est gal-
lie p̄uintia q̄ aquitannie est vicina
⁊ pl̄qz ad minorē britanniā se exten-
dit cui⁹ metropolis andegauis ē nomiata.
a q̄ ī circuitu tota p̄uintia andegauia ē vo-
cata. ⁊ terra vinifera ⁊ fructifera bonis oī-

b⁹ opulēta. silis aq̄tannic⁹ vineis et ī fruge
De aluernia **Ea. XVII**

Aluernia gallicū
gdunēsis est p̄uintia. cui⁹ ciuitas
maior mōs clar⁹ nūcupat. **Hec** ab
euro habet germaniā. ab austro italiā. ab oc-
cidēte narbonē. p̄uintiā. a septētrione galli-
am belgicā. Est at̄ terra siluestris ⁊ nemoro-
sa mōtuosa pascuosa feris pecudib⁹ ⁊ armē-
tis referta frugifera ⁊ vinifera ī multis locis

De apulia **Capitulum XVIII**

Apulia est regio
maritima ī italia q̄ p̄s est europa
ab insula sicilie p̄maris brachius
sepata. terra siq̄ dē est mltū populosa. auro ⁊
argēto referta. frumētō mero ⁊ oleo opulen-
ta. ciuitatibus nobilissimis inclita. castris ⁊
opidis p̄munita. frugib⁹ ⁊ diuersi generis
fructib⁹ fertil⁹ ⁊ fecūda. Finis ē europa p̄me-
ridie q̄ solo mari a barbaria ē diuisa. **Fores**
d̄ habere calidos infirmis p̄bētes sanitatez
⁊ medicinā. **Metropol̄** aut̄ illi⁹ regiōis b̄u-
dulū d̄: quā greci q̄ndā edificauerūt. ⁊ d̄: a
brūda grece q̄si caput ceruū latine. **Illa** ei ad
modū ceruini capitis b̄ntis cornua d̄: cē d̄:
spolita vt dicit **Pl. li. rvj. i. ca.** de noīb⁹ ciuitatū
Huc a latere adiacz terra q̄ d̄: cāpania ma-
ter frugū. nā ei⁹ gleba fertilissima ē q̄ ad fru-
gū mltitudinē pducēdam ex cui⁹ abūdātia
mlte p̄uintie sustētant etiā trāsmarine.

De affrica **Capitulum XIX**

Affrica ut quidaz
putant est dicta quasi aprica. eo q̄
soli siue celo sit perua ⁊ apta ppter
quod honori frigois nullaten⁹ est subiecta
vt dicit **Isido. li. xv.** **Alij** putāt affricaz esse di-
ctam ab affer filio abrae ex cethura qui dicit̄
durisse versus libiā exercitū et ibi victis bo-
stibus conledisse ei⁹ sqz posteros affros no-
minasse. vt dicit **Isido. li. ix.** **Incipit** aut̄ affri-
ca a finib⁹ egypti p̄gens iuxta meridiez per-
ethiopiā pl̄qz ad atblantē montē. a septētris
one v̄o mari mediterraneo claudit̄ ⁊ ī gadu-
tano freto finitur. **Hec** mundi tertia dicitur

esse pars diuisa contra asiam et europam. habet autem
 tem puuntias multas sicut libiam cyrenesem
 tripolim byzantium cartaginam mauritaniam
 ethiopiā et multas alias. Est autem illa pars mu-
 di que affrica dicitur. minor spacio quam asia vel eu-
 ropa. sed pro sua quantitate minor est et mirabi-
 lior in qualitate. Nam in auro et gemis diuisi-
 ma est similiter in frugibus fructibus et oliuis.
 Mirabilissimas etiam producit bestiarum et bo-
 minum species et figuras. ut patebit quoniam regionem
 affricę pro sua nomina describent. Solis ardor
 ribus palijis terris exurit varijs oceani fini-
 bus intercipiunt. arenarum cumulis sterilis in
 multis partibus efficiunt. Et saturis pilosis nigri-
 dibus et alijs honoratis bestijs possident. et in
 ferius parte patebit

De asturia Ca. XX

Asturia est prouin-
 tia in ateriori hispania in confinio
 europe et affricę constituta. ut dicitur Ili-
 li. xv. In astures sunt dicitur quod prope isturum flu-
 men nunc inhabitant quorum terra est siluis et
 montibus quasi vndique circumseptis. ut dicitur idem
 Illius soli incolę sunt ut dicitur respectu alio-
 rum animo placidi liberales et benigni quoniam
 ciuitas metropolis nominatur. terra quidem
 mero frumento et oleo minus abundat. Nam
 terra est frigida et ad bonam productionem frugum
 vel fructuum minus apta. abundat autem ibi mili-
 um et castanee supra modum. Dicunt autem ibi
 multa crescere fructuum genera et pomorum. de
 quibus loco vini faciunt sibi potum. Feras silue-
 stribus et etiam domesticis pecudibus sunt ma-
 xime opulenti. Populus autem generaliter ut dicitur
 ex natura bylaris est. et canore vocis in cursu
 agilis. et in prelijs militans. elegantis statu-
 re et pulcre forme sicut patrie et qualitate et
 calide regionis ad loquendum et forsitan deride-
 dum lingua leuis

De aragonia Ca. XXI

Aragonia prouin-
 tia est in hispania vinearum et frugum
 secunda. fontibus et fluuijs irrigua.
 ab aragonis quondam occupata a quibus
 regio usque hodie nominatur. Nam gotthorum gens

quandocumque in illa puuntia habitabat. vnde arra-
 gonia quasi aragorbia est vocata ut dicitur Ili-
 do. quam profluit iberus fluuius. cuius metropolis ap-
 pellatur cesaraugusta.

De babilonia Ca. XXII

Babilonia asie est
 puuntia in chaldea. cuius caput est
 vrbis babilonia a qua regio est nunc
 pata tam nobilis ut chaldea et assiria et meso-
 potamia aliquando in eius nomen transferunt. ut di-
 citur Ili- do. li. xv. Nam profluunt flumina nobi-
 lissima inter que precipua sunt tigris et eufras-
 tes. que de paradiso habent ortum. Est autem regio
 omnium frugum et fructuum fertilissima vinifera
 et aromaticis arboribus et herbis plena. gem-
 marum et metallorum copijs diuisissima. camelis
 equis asinis et mulis et alijs iumentis abundan-
 tissima. feris et mirabilibus bestijs ac mon-
 stris abundans maxime in desertis cuius me-
 tropolis quondam est dicta babilonia. confu-
 sio. eo quod ibi lingua edificantium turrim babilonia
 est confusa. ut dicitur Gen. xi. Cuius magnitudi-
 nem describit Hieronymus super Esaiam. xi. Babilonia in-
 quit est metropolis caldeorum cuius muri. xvi.
 milia passuum erant pro quadam ab angulo in an-
 gulum quod est simul. lxxviij. vnde duabus leu-
 cis. et duabus vni leuce partibus muri tendebat
 batur. ibique erat turris trium milium passuum in
 altitudine. id est duarum leucarum a lato in arum con-
 angustata cuius materia fuerunt lateres cocti
 et bitumine indissolubili. vnde nec igne nec
 aqua dissolui potest. et quia ibi confusum est la-
 bium bebraice dicta est babilonia. grece autem ba-
 bilonia a qua regio tota in circuitu babilonia
 est vocata. Huic impauit rex potentissimus. scilicet
 nabuchodonosor qui in ceteras mundi nationes
 quas chaldeorum subiecit impio in deam etiam
 captiuauit. propter quod babilonia sub balthasar
 nepote suo pro cyru et darii reges persarum
 et medorum penitus destructa fuit. nec vnumquam
 iterato reparata. sed de eius reliquijs due ciuita-
 tes. scilicet sophon et therosophon fuerunt in persi-
 de edificate ut dicit Hieronymus. Locus autem
 vbi quondam fuit babilonia est desertus et nihil
 continet nisi bestias monstruosas. que in
 fra de chaldea

De bactria Ca. XXIII

Bactria est regio in asia cui fluvius noie bactrus nomē dedit. vt dicit *Strabo*. l. xv. Huius partes q̄ sunt plane p̄ptē iugis ambiunt. q̄ aut̄ aduersē sūt in diuini fluij fontib⁹ terminantur reliq̄ includit oculus fluij. *Strabo* dicit aut̄ bactria fortissimos camelos nunq̄q̄ pedes at terentes vt dicit *Strabo*.

De braciana Capm XXIII

Braciana regio est in affrica ex duob⁹ opidis nobilissimis est sortita vocabulū. ex q̄bus vnū andromet⁹ vocat. alterū vocat bizantiū. *Strabo* fecunda est glebis ⁊ oleis cuius hum⁹ est ita pinguis vt iacta ibi semina in incrementa pene ceteris fruges nascant. vt dicit *Strabo*. l. xv. De bragmanis q̄re infra in fine ist⁹ libri

De brabancia Ca. XXV

Brabancia germanica finalis est p̄ntia q̄ gallie belgice est p̄ntia hui⁹ renū ab oriente et frisia; britanici oceanū ⁊ fladucū sinū ab aq̄lōe inferiorē galliā ab occidentē vō superiorē franciā a meridie. quā amnis mosa p̄terfluat ⁊ scaldia fluij intrans cū fluxu ⁊ refluxu maris alijs riuulis varijs ⁊ fontib⁹ irrigua terra in multa pte vinifera. nemorosa collibus pratis ⁊ ortis decora. arboribus fructiferis ⁊ siluestrib⁹ plena. abundās aiālib⁹ domesticis ⁊ siluestrib⁹ ceruis binnulis apus lepōib⁹ ⁊ cuniculis. multa habēs opida famosa. terra fertil⁹ frugib⁹ ⁊ populosa gens elegantis stature ⁊ venuste forme bellicosa aiōsa p̄tra hostes. inter se aut̄ placita ⁊ q̄eta. gēs benefica deuota ⁊ benigna

De belgica Ca. XXVI

Belgica dicitur gallicae p̄ntia in europa a belgis ciuitate sic dicta vt dicit *Strabo*. l. xv. *Strabo* ab oriente vt dicit *Strabo* h̄z germaniā siue flumen reni. ab euro h̄z alpes p̄ntinas. a me

ridie p̄ntiā narbonēsem in q̄ ciuitas arelatensis sita est. ab occasu p̄ntiā lugdunēsem. a circio oceanū britanici. a septētrione britanici insulā siue angliā. *Strabo* regio i frugib⁹ ⁊ fructib⁹ est fecunda. et in multis locis vinifera. multū populosa. ciuitatibus et opidul munita. gens ei⁹ feror naturaliter vt dicit *Strabo*. l. xv. et aiōsa. amnib⁹ et fluijs irrigua aruis ⁊ fecundissimis nemoribus ⁊ pratis decora iumentis ⁊ pecudib⁹ plena. pauca h̄ns monstruosa p̄ter ranas ⁊ colubros pauca generans venenosa. Terra liquidē solet eē generaliter pacifica ⁊ q̄eta. in plurimos p̄tos lingua aliquantulū differētes est belgica subdiuisa

De bithinia Ca. XXVII

Bithinia ut dicit *Strabo*. minoris asie est p̄ntia in ponti exordio ad p̄tē solis orientis auersa tracie adiacet. multis antea nomib⁹ noiata. naz p̄s bithinia est dicta. deinde a bithinio rege fuit mox bithinia nūcupata. *Strabo* ipsa est maior frigia. cui⁹ metropolis d̄r nichomedia. vbi fugiēs banibal p̄nceps karthaginis veneno aiā expirauit. vt dicit *Strabo*. l. xv. *Strabo* condita est aut̄ p̄mo bithinia a p̄benice q̄ p̄s miramūda vocabat. vt dicit *Strabo*.

De britannia Capm XXVIII

Britania oceanicā est insula in europa p̄longā inherētā extendit. a meridie h̄z gallias vt dicit *Strabo*. *Strabo* insula h̄z in longū milia octoginta. in latum milia ducēta. a tergo aut̄ vñ oceano infinito patz. *Strabo* caedes insulas h̄z quaz. xx. deserte sūt. ⁊. xij. incolunt. deinde occurrit insula tyle nauigatōe sex diez vt dicit *Plinius*. l. iij. ⁊ *Strabo*. l. xv. a britania insula sepata. *Strabo* s̄cōm *Strabo* vō versus circū i medio oceano sita est. p̄p̄tē maximā distantiā paucis nota. *Strabo* britania vt dicit *Plinius* l. iij. c. xvij. inter septētrionē et occidentē iacz opposita germanie gallie ⁊ hispanie maximo interuallo. *Strabo* h̄z p̄mo albino nomen fuit forsan p̄pter albas rupes insulā circū dātes. deinde a bruto britania est dicta. sed

quandē a germanicis ip̄a; obtinētib⁹ angliā ē
vocata. q̄re supra mltā d̄ angliā de lrā a. Est
aut̄ alia britānia minor sup̄ oceanū aq̄tan
nicū. sira i p̄tib⁹ galliaz q̄ a britōib⁹ relinq̄n
tib⁹ britāniā maiorē ppt̄ importunitatē ger
manoz ē vsq; hodie p̄lola. vbi vsq; ad h̄ tē
pora gen⁹ britonū et nomē p̄seuerat et q̄uis
h̄ britāniā i multis laudib⁹ digna sit n̄ tñ p̄t
filia matri minor britāniā maiorē cōpari. et
iō bñ minor britāniā debuit vocari q̄ sic nec
numero p̄li. sic nec merito soli p̄t maiorē bri
tannie ad equari

¶ De boecia Ca. XXIX

Boecia prouincia

belladis ē p̄ticula i grecia vt di. **¶** li.
li. xv. a boue vt d̄ p̄mit⁹ nomiata.
Et h̄ hac de cā. **¶** Bū ei chatm⁹ agenozis fili⁹
europā sorozē suā a ioue raptā ex p̄cepto pa
tris q̄reret nec repiret. patris irā formidans
p̄firmato aīo elegit exiliū et duz casu bouis
sequezet̄ p̄stigia locū vbi ip̄a recubuit adin
uenit. et iō noīe bouis locū illū boeciā noīa
uit vbi et thebas p̄struxit vbi q̄ndam ciuilia
bella detonauerūt. et hic nati sūt apollo et her
cules. maior ille theban⁹ eadē est eunomia
vocata a q̄dā fonte q̄ ibi est q̄ndā apollini
p̄lecrat⁹. vt di. **¶** li. li. xv. In hac terra ē lacus
q̄dā furia vt q̄ de eo bibeat furore libidinis
inardescit. vt dicit idē li. xiiii. in ca. de aq̄s. q̄re
supra de fontibus.

¶ De bohemia Ca. XXX

Bohemia pars est

bellie ad plagā orientālē iuxta ger
maniā posita i europa q̄a mōtib⁹
maximis et siluis d̄silissimis et altis vndiq; 3
circū septa. a germania et p̄nōnia et natōni
bus alijs p̄mōtes siluas et flumia est diuisa
Est aut̄ regio mōtiū altitudine i pl̄imis sui
p̄tib⁹ valde firma cāpoz et p̄torū planicie
p̄spicua. facie celi saluberrima. gleba fertilis
lima in vineis abūdans et annona. i auro az
gēto stāno. et ceteris metallis diuissima. fon
tib⁹ et fluijs irrigua. nā terrā irrigata albia
fluij nobilissim⁹ i mōtib⁹ oriē bohemoz
silt et mulda q̄ p̄terfluit pragā regiā ciuitatē

in ei⁹ mōtib⁹ abūdāt pini et abietes abūdāt
et herbe innumerabiles nō solū mō pascuales
p̄ez etiā aromaticę et medicinales. ibi diuer
soz generū abūdāt fere innumerabiles. s. v̄si
api. cerui. capreole. tragelaphi. bubali seu b̄
fontes. et inē has feras ē q̄dā bñs magnitudi
nē bouis. h̄ bestia ferox ē et leua et h̄z maḡ cor
nua et ampla cū q̄b⁹ se defendit. **¶** h̄ bñs sub
mēto amplū folliculū in ip̄o aq̄s recolligit.
et currēdo aquā miro mō illo folliculo cale
facit quā sup̄ venatores seu canes sibi nimis
appropinq̄ntes p̄icit et q̄cqd̄ tetigerit d̄pilat
horribilit̄ et exurit. et h̄ aial lingua bobem⁹
caloni n̄cuunpāt. **¶** Dec̄ ira circuit ex p̄te oriē
tis morauia et p̄nōnia. ex p̄te euri aq̄lona
ris polonia. ex p̄te v̄o meridiet̄ austria. ex p̄te
occidētis bauaria germanica et missenēli mar
chia circū datur et ambit

¶ De burgundia Ca. XXXI

Burgundia pars

est gallie zenonēsis que vsq; ad al
pes peninos se extēdit. et ē burgun
dia a burgis dicta. **¶** li. ix. eo q̄ ostregoni itras
turi italiā ibi fecerūt burgos p̄les. i. opida et
munitōes. Terra enī est foris et mōtuosa et
pascuosa et i locis pl̄ib⁹ nemoiosa. aq̄s et flu
minib⁹ ac riuul⁹ irrigua. i mltis locis fertilis
et fecūda et in multis sterili arida et ina q̄sa iux
ta alpes maxie frigida p̄p̄e frequētes imbr̄i
um et niuū inūdanōes. p̄les sūt incole iuxta
alpes q̄ ex frequēti vsu aq̄z niualiuū efficiunt̄
sub mēte turgidi et strumosi. feris abūdāt. s.
v̄sis apis ceruis et mltis alijs.

¶ De capadocia Ca. XXXII

Capadocia est pro

uincia i maiora asia i capite sirie col
locata ab oriēte armeniā tangit. ab
occasu aliā minorē ab aq̄lone p̄sinos cāpol
q̄s habuerūt q̄ndā amazones et mare tyme
ricū a meridiet̄ bauz montē cui subiacet ali
cia et ysauria vsq; ad silicū sinū q̄ spectat p̄
sulā cipriū albis amnis p̄cā fluit. q̄ q̄ndā lid
die regna disunxit a pl̄is. vt dicit **¶** li. xv. et
D̄o. li. j. **¶** Hi oriū habuerūt p̄mo a mosoch
filio iaphet. p̄n et v̄bs apud eol manet vsq;

hodie q̄ moxeta dicit. vt dicit *Is. li. ix.*

De caldea *Ca. XXXIII*

Caldea quasi cassi

Caldea a caleb filio nachor fr̄is abrahe fuit cognominata. vt d. *Is. vii. cal* dei dicitur a cassibz q̄si cassidei. Et e regio maria sua iuxta eufraten in q̄ est camp⁹ duran in q̄ puenerūt gigātes p⁹ diluuiū ⁊ d̄ cō filio nemroth edificauerunt turrim babel. a q̄ ciuitas ibi edificata vocata ē babilon et tota regio babilonia fuit i posteruz nūcupata vt p̄ supra in lra b. q̄re ibi de babilonia. Sz hic dicitur qd̄ orosi⁹ dicat de babilone lib. ij. Rex in q̄t̄ p̄m⁹ apd̄ assirios q̄ eminere ceteris potuit nin⁹ fuit. occiso aut̄ nino semiramis vxor ei⁹ ton⁹ asie regina babiloniaz vrbē quam incepit nemroth āpliauit ⁊ instaurauit ⁊ vt esset caput regni assirioz instituit durauit qz ⁊ stetit regnū istud incōcussū. m. c. ⁊ lxxij. annis. vsqz ad sardanapallū quē interfecit arbates p̄fect⁹ medoz ⁊ tūc incepit perire regnū assirioz. sz ex toto perijt qn̄ a ciro ⁊ dario babilonia ē ita destructa q̄ vix credit poterat apd̄ moxales q̄ tā fortis ciuitas possit capi. Fuit enī castroz moxemenib⁹ p̄bul p̄ q̄drū disposita ⁊ de muroz magnitudine ⁊ firmitate vix credit̄ p̄. nā i latitudine habuerūt muri cubitos q̄nq̄ginta. q̄ter tantuz habuerūt i altitudine. *Ambit⁹ ei⁹ i circuitu fuit. cccc. stadijs. ⁊ lxxx. mur⁹ de coctili latere fuit bitumie cōpact⁹ fossa extrinsec⁹ late patens i quā amnis circū fluxit a fronte muroz. Centū erāt porte i muroz circuitu. erant defensorz habuacta eque disposita mire magnitudinis ⁊ fortitudinis. et q̄zuis eēt ita fortis tñ cito victa ⁊ capta subuersa ē. Itā i. ccc. ⁊ lx. alueos flumē ei⁹ diuisit sic ⁊ añ fecerat gangē fluiū qn̄ irat⁹ ⁊ fluiū eo q̄ vnū de suis militib⁹ submersisset ei⁹ dē diuisit in. ccc. ⁊ lx. pres. An̄ subtracta aq̄ q̄ fluebat p̄ ciuitatē fuit facili⁹ capta. vt dicit̄ idē Orosi⁹. Allo anno q̄ babilonia ab arbato icepit destrui. incepit roma fūdari. An̄ sub vna pueniētia tēporz illa cecidit. ista surrexit. ⁊ qn̄ p̄ senio defecit regnū p̄mū oriētis. incepit pubescere regnū occidētis*

De cedar *Ca. XXXIII*

Cedar nomen est

Cedar nomen est regionis in q̄ habitāt ismabelite q̄ fuerūt filij cedar p̄mogeniti ismabel. Itā ismabel fuit fili⁹ abrae ex agar egyptia ancilla ei⁹. vñ veri⁹ vocāt̄ agareni qz saraceni. qzuis vsurpato noie frustra se eēt saragenitos glient̄ vt d. *Is. li. ix.* *Itā domos n̄ edificāt sz tāqz ferales boies p̄ vastas solitudines euagātes i tabernacul⁹ habitāt de p̄dis ⁊ venatōib⁹ victū acq̄rentes. ⁊ iō onager fuit vocat⁹ ismabel. sic dicit̄ glo. super *Gen. xvi.* Hic erit bō fer⁹ zc. q̄ vt dicit̄ oēm bestiaz rabiem sup̄gredientē. ⁊ māsuēt̄ ab eis p̄terēt. naz vt dicit̄ methodi⁹ futur⁹ ē vt ad huc sel p̄iter p̄gregati creāt̄ d̄ defris ⁊ obtinebūt oz bē terre p̄ viij. hebdomadas annoz. ⁊ vocabitur via illoz via angustie. nā ciuitates ⁊ regna subuertēt i locis sacris sacerdotes inficiēt ibidē cū mulierib⁹ dormiēt ⁊ de sacris vasis bibēt ⁊ ad sepulcra scōz iumenta ligabūt p̄ neq̄tia chustianozū q̄ tūc erūt. sz ⁊ mlta alia recitat q̄ habitatores cedar. i. ismabelite i ozbe sūt facturi*

De cancia *Ca. XXXV*

Cancia prouincia

Cancia est anglie iuxta britanicū oceanū sita. cui⁹ metropol⁹ dicit̄ cātuarua. ⁊ est terra frugifera ⁊ nemorosa fontib⁹ ⁊ flumib⁹ irrigua. maris portub⁹ insignis diuuis locuples salubritate celi p̄cipua

De cantabria *Ca. XXXVI*

Cantabria prouincia

Cantabria est hispanie vocabulo vrbis ⁊ amnis hiberi sic vocata. cui⁹ gētis anim⁹ ē p̄tinax ad latrociniādū ⁊ ad bellādūz p̄n⁹ ⁊ ad patiēda vbera sp̄ ē parat⁹ vt dicit̄ *Is. li. ix.* Hic vicina est celtiberia ab gallis celticis ⁊ byberis sic vocata

De chananea *Ca. XXXVII*

Chananea est regio

Chananea est regio in syria q̄ a filiis cbanaā filij cbam p⁹ diluuiū est possessa ⁊ fuerunt ex

eis. r. nationes. ut di. **Si. li. ix.** ex qb⁹ fuerūt. viij. nationes de semie cbanaā in qb⁹ maledictio cbam fuit q̄si hereditario radicata. r. iō a filiis israel diuio p̄cepto fuerūt deleti r. eay termini ab eisde occupati. ut di. **Si. li. ix.**

De campania **Ca. XXXVIII**

Campania est ita /
lie puinia in romanū territorū r. apuliaz collocata e⁹ metropol⁹ q̄n dā fuit capua a siluio rege albāoz extructa. a capacitate sic dicta eo q̄ ei⁹ terra oēm vite fructū capiat. vñ r. caput ē vrbū cāpanie inter tres maxias ciuitates romā r. cartagine noiata. ex q̄ aliqñ puinia italie cāpania fuerat noiata. mltē sūt alie ciuitates famoselocupletes r. p̄lose ad puinia cāpanie p̄tinentes sic neapol⁹ et p̄oreolis vbi balnea virgilij i bonore habebāt. Est at̄ tra vineay frugū r. oleay feray abūdās fructib⁹ geney diuersorū Est aut̄ alia cāpania cisalpina gallie senonēlis puinia e⁹ caput ciuitas ē treueris. als treceus // **De cauda** // **Ca. XXXIX**

Cauda uocatur q̄
dā insula i p̄ncipio arza. deind paulatī dilatat. e⁹ igressus ē difficil⁹ r. labozio⁹. ut p̄z **Ac. aploz. xxvij. ca.** Est at̄ h̄ insula inē siriā r. italiā iuxta cretā r. sardinā.

De cilicia **Ca. XL**

Cilicia minoris
alie ē puinia a q̄dā antiquoze iouis filio ut asserūt noiata. ut di. **Si. li. xv.** Dec ab occidēte bz liciāz a meridie mare siculū. ab oriēte r. septētrioe bz mōtis thauri iuga. hāc cign⁹ amnis infecat. matrē bz vrbū tharsimaniā q̄ r. tharsis dī. Fuit at̄ in natus paul⁹ r. cbozyscos opidū ei⁹ ē vbi ē crocus plim⁹ r. optimus i spiramie fragranissim⁹ r. colore pl⁹ q̄ aure⁹. ut di. **Si. li. xv.**

De cypros **Ca. XLI**

Cypros est insu /
la a cyprio ciuitate q̄ i ea ē denoia ta. ut di. **Si. li. xv.** Ipa ē r. papbon q̄ q̄ndā fuit veneri. p̄secrata. mltij aut̄ q̄ndā fu

it famosa. r. maxie d̄ metall⁹ eris. ibi etiā es p̄mo dī fuisse reptū r. ei⁹ vsus ut dīc idē Terra est vinifera r. forma sūt vald̄ illi⁹ loci vna. ciuitates mō bz mltas r. nobiles inē q̄s caput r. metropol⁹ dī nichosia. terra ē mari vñ dīqz clausa. s̄z interi⁹ siluis cāpis pratis vineis et frugib⁹ nimis plēa. fontibus r. amib⁹ irrigua r. mltis diuitijs p̄iet delitjs opulēta. h̄ insula vocat̄ sept⁹ cetbym i sc̄ptura ut di. **Si. li. ix.** Et dicta ē lica q̄dā filio zonan nepote iaphet. ut di. **Si. De hac insula dīc orosius li. i.** Insula cypros mari cyrico cingit ab occidēte mari p̄p̄blico. a septētrioe aulone cilicio a meridie syrie r. p̄bēicis pelago circūdat. e⁹ spaciū i lōgo tener. clxxv. milia passuū. In lato vō milia passuū. clxxv.

De creta **Ca. XLII**

Creta grece est in
sula a q̄dā rege idigena dicto crete noiata. inē oriū r. occasū lōgissimo tractu p̄necta a septētrioe est bz. ab austro egyptijs vñdis p̄fusa fuit q̄ndā cētū vrbib⁹ nobilib⁹ decorata. vñ r. cetapol⁹ dicta ē. P̄mo aut̄ fuit insula q̄ remis et armis claruit ac sagittis. p̄ma iris iura tradidit. equestres turmas p̄ma docuit. studiū musicuz i ea p̄mo reptū. ab ideis dacul mudo tradidit r. exercēdo āpliauit. pecudes r. capras bz copiosas. ceruos aut̄ et capreas valde paucas. lupos et vulpes aliaz q̄z ferazū noxia genera nūqz gignit. spēs ibi null⁹. nulla noctua. r. si aliu de translata iuueniat statī morit. terra est vitib⁹ amica. arborib⁹ plita. herbis medicinalib⁹ referta. ut dīp̄tāno r. alno r. h̄ mōi. gemmas etiā generat p̄ciosas. gignit ei lapidē q̄ iotbedactil⁹ dī. ut di. **Si. li. xv.** Et cū sit insula a maioub⁹ venenis notabilē liba. tñ sp̄balā gias. i. q̄sdam araneas generat venenosas. Hucusqz **Si. li. xv.** Idē p̄ oia narrat **pli. li. iij.** De eadē etiā insula dīc **Pro. Creta** ab oriente finit mari carpaeo. ab occasu r. septētrioe mari cretico. a meridie mari libico quod aduancū vocāt. r. bz i lōgo passuū milia. c. r. lxxvij. In lato vō milia. l. q̄re de dispositioe dom⁹ dedali i creta. **Si. li. xvij. caplo. iij.** De ciuitatibus

De cycladibus **Ca. XLIII**

Cyclades insule. ut
C dicitur *It. li. xv. qndā grecie fuerūt q̄s*
inde cyclades autumāt eē dictas q̄
licz spacijs lōgiorib⁹ a delo porrecte. in orbe
tñ circa delū sūt. Itā orbe greci cycluz vo
cāt. q̄ daz tñ dicitur sic eas vocatas pp̄ scopu
los q̄ in circuitu eaz sūt. he insule sūt i belle
ponto in egeū mare ⁊ maleū cōstitute. Cir
cūdant ei pelago indico. ⁊ sūt nūero. lxxij. ten
dētes a septētrione i meridiē hñt. l. milia pas
suū a septētrione i meridiē. ⁊. l. milia ab oriē
*te in occasū s̄m *It. s̄m. D. o. v. o. milia. cc. It. p. i.**
*ma vō inēbas insulas vt di. *D. o. ab oriēte ē**
rod⁹. a septētrione scenodo. a meridiē capa
dos. ab occasu citeras. Ab oriēte finit litto
rib⁹ asie. ab occidēte mari ycario. a septētrio
ne mari egeo. a meridiē mari carphacio.

De choa **Ca. XLIII**

Choa uel choes est
C insula adiacēs p̄uinte atthice i q̄
 ipocras medic⁹ nat⁹ ē. *Et h̄ insula*
p̄mo lanificij arte claruit vt dicitur idē. Eqs etiā
dicitur nutrire laudabiles i q̄b⁹ salomō antiq̄t⁹
għiari videbat. vt di. iiii. Reg. vbi dicit. de choa
adducebāt ei eq̄ zc.

De corsica **Ca. XLV**

Corsica est insula
C multis p̄uins angulosa. h̄z ab ori
 ente tyreniciū mare ⁊ portū vbi s̄rome. a me
 ridiē sardinia. ab occasu baleares. a septen
 trione ligusticiū sinū. ⁊ tenet i longū. clxx. mi
 lia passū. in latū milia. xxvj.

De dalmacia **Ca. XLVI**

Dalmacia grece est
D puina s̄m antiquā t̄re puinōez. a de
 lū eiusdē puinie ciuitate maxia no
 miata. h̄ puina h̄z ab oriēte macedonia. a se
 ptētrione messia. ab occasu bistria. a meridiē
 sinu adriatico iminat. vt. d. *It. li. xv. Et D. o.*
dic̄ idēz. Gēs illi⁹ t̄re ē foris ⁊ robusta p̄dis
dedita ⁊ rapis. piraticā ei vitā eripis plimi
ducit // **De dacia** **Ca. XLVII**

Dacia est regio i eu

Dropa a danis grecis vt dicitur p̄mit⁹ oc
 cupata. In multis insul⁹ ⁊ p̄uins s̄bdi
 uisa cū germania p̄igua. c⁹ gēs qndā fuit se
 rox ⁊ nimū bellicosa pp̄ q̄d britānicis nori
 cis ⁊ multis aliaz regionū insul⁹ dñabāt. *It. d.*
tñ dicitur li. ix. Daci gothoz fuerūt soboles. ⁊ di
ctos putāt dacos q̄si dagos d̄ gothoz scz ge
nere p̄creatos. Anticūqz aut sūt p̄mit⁹ p̄crea
t⁹ p̄p̄s. h̄ certū ē q̄ mltū ē p̄p̄losa. elegātis sta
ture. come pulcre. d̄core faciei generalit⁹ ⁊ for
mose. Gēs ⁊ si aio seua p̄hostes. tñ naturali
ter pia ē ⁊ mēte placida erga q̄slibz inocētē

De delo **Ca. XLVIII**

Delos insula grece
D est in medio cycladū p̄stituta. sic di
 cta eo q̄ p̄ diluuiū cū nox vt fertur
 multis mētib⁹ obubrasset. añ oēs terras illa i
 sula radijs sol⁹ p̄t⁹ ē illustrata. ⁊ quia p̄mo ē
 māifestata iō nomē delos insula ē sortita. nā
 delon grece manifestū dicitur. Itā ē ⁊ origia. eo
 q̄ ibi p̄mo vīse sūt coturnices aues. f. q̄s gre
 ci origias vocāt. In hac insula latbona eni
 ra ē apollinē. vt di. *It. li. xv. et ē delos nomē*
insule ⁊ ciuitatis // **De dedan** **XLIX**

Edan regio est in

Dethyopia i occidentali plaga vt. d. *It. li.*
li. ix. abūdās i elephātib⁹ ⁊ eboze et
lignis ebeninis vt dicitur glo. sup̄ Ezech. xvij.

De europa **Ca. L.**

Europa tertia dicitur
Eropa orbis ab europa filia ageno
 ris reḡ libie ē vocata. quaz iupit̄ra
 piēs de africa ad cretā duxit ⁊ maximā p̄ez
 orbis terraz ei⁹ noie appellauit. vt di. *It. d. li.*
xv. De europa aut scribit D. o. dices Europe
regiōes ⁊ gētes incipiūt a mōtib⁹ ripheis me
ondisqz paludib⁹ q̄ sūt ad oriēte descēdētes
ad occasū plitrus septētrional⁹ oceani vsqz
ad galliā belgicā ⁊ flumē renū q̄d ē ad occē
nū deinde ad danubiū quē bystr̄ vocāt q̄ ē
a meridiē ⁊ ad orientē direct⁹ ponto accipit
It. aut li. xv. dicit q̄ incipit a flumine thanai

descendēs ad occasū septentrionalē oceanū vsqz ad fines byspanie. cui⁹ ps orientalis ⁊ meridiana a ponto surgens tota mari magno coniungit ⁊ in insulas gades finit. **India** ergo regio europe est scythia inferior q̄ a meridie paludib⁹ incipiēs. inter danubiū ⁊ oceanū septentrionalē vsqz ad germaniam porrigit. vt dicit **Str.** li. xv. Et hec terra ppter barbaras gētes spēaliter barbaria nūcupat⁹ et sunt gētes in vniuerso vt dicit **Prosp.** li. iij. Inter quas p̄ma est alama q̄ ad meotides paludes ptungit post gortia. deinde dacia. ⁊ post germania. deinde gallia ⁊ britanica insula ⁊ ozades ⁊ insule multe. Tandē byspania minor in cui⁹ finib⁹ finitur europa ex partibus occidentis. **A** pte autē supiori vsus meridie habet multas ⁊ maximas regiones. scz panoniā. meliā. traciā. greciā cū finib⁹ suis. italiā cū insulis ⁊ terminis suis. Hec mundi particula et si sit minor q̄z asia. etiā par est i populorū numerosa generositate. p̄plos ei⁹ vt dicit **Plinius** alit corpe maiores. virib⁹ fortiores. aio audaciores. forma et spē pulciores q̄z faciūt alie vel affricę regiones. **M**as solaris est⁹ adurēs ppter ei⁹ pmanētiā sup affricos illos efficit⁹ sumēdo bumores corpe breuiores. facie nigriores. crine crispiores. ⁊ ppter euaporationē spiritus p aptos poros aio defectiores. **E**cōtrario vō ē apud septentrionales. **N**am ex frigiditate poros extrinsec⁹ opilātē generant bumores i corpe ⁊ efficiūt boies corpulētiōres ⁊ ex ipa frigiditate que mater ē albedinis i exteriorib⁹ i cute scz et facie albiores. et ex repulsiōe vaporū ⁊ spirituum ad interiora efficiūt calidiores interi⁹. ⁊ psequēs pl⁹ audaces. **B**oies vō alie q̄uz regio p̄ma ē ab oriēte mediocritē in hēbēt. vt dicit **Plinius**

De euilath **Ca. LI**

Euilath prouincia est i supiori india ab oriēte incipiēs ⁊ lōgo terrarū tractu versus septentrionē se diffundēs. **D**icta ē euilath a filio heber patriarche hebreorū. sicut dicit glo. sup **Gen.** i. ⁊ x. vbi dicit q̄ inter filios heber proiectan euilath noīat. hāc regionē pfluit gan

ges flui⁹ q̄ alio noīe phison i libro genesios nūcupat⁹. quē pli. miris extollit laudib⁹ li. iij. ca. xx. vbi dicit q̄ gā ges indit⁹ flui⁹ multos vel q̄si infinitos i se recipit amnes ⁊ nauigabiles vt idapsem. cantabiā. ysepim. ⁊ mltos alios. nec est vnqm̄ latior q̄nq̄ginta stadiis. nec pfundior vel altior q̄ndeci passib⁹. **H**ic flui⁹ circuit terrā euilath. in q̄ abundāt aurū et spēs aromaticę vt bdellū. et gēme pctio se vt onichin⁹ et carbūcul⁹. et hmōi. vt dicit idē ⁊ glo. sup **Gen.** In hac terra sunt multe regiones p̄ticulares i q̄b⁹ potissime elephātō rū dicit abundare multitudo

De ethyopia **Ca. LII**

Ethyopia a colore

Ethyopia est p̄mu⁹ vocata q̄s solis vicinitas tenet. vt dicit **Str.** li. xv. Deniqz vix syderis. poit boim color. **E**st enī iugis estus. **N**ā quicqd est sub meridiano cardine ē circa occasum montuosa. circa mediū vō arenosa. ad orientālē vō ei⁹ plagā marie defra est. **C**ui⁹ sit⁹ ab occasu mōtis atlati ad orientē vsqz in fines egypti porrigit. a meridie oceano. a septentrione nilo flumie claudit. plurimas habēs gētes diuerso vultu ⁊ monstruosa facie bozibiles. feraz q̄z et spētum multitudine est referta. **I**llic q̄z rinocerotā bestia cameleon ⁊ basilisc⁹ dracones ingentes et q̄z cerebro gēme extrahunt. **I**acinctus et crisoprassus actopasi⁹ et alie gēme plurime in illis p̄b⁹ repunt ⁊ cynamomuz ibi colligit. **D**ue aut sunt ethiopię. vna circa oriū solis. alia est i mauritania circa occasum. **E**t illa hispanie magē est vicina. deinde numedia tandē cartaginēsis p̄ntia post ē getbulta ⁊ vlumo p̄cursum sol in meridie ē ethiopia exusta. vltra quā dicit fabule esse antipodes vt dicit **Str.** li. xv. **C**ui⁹ sit⁹ vba sup⁹ d ethiopia h inserta. **D**icit etiā idē li. ix. ethiopes a ch⁹ filio cham sūt denotiati. ex q̄ origine cōtraxerūt. **C**h⁹ hebraica lingua ethiops dicit. **H**ic q̄n dā a flumie nili surgētēs iuxta egyptū iter nilū et oceanū in meridie sub sol vicinitate infederūt q̄z mlti sūt p̄ti sicut hesperi. ex pre occidentis garamati et trogodite ⁊ ceteri d̄q̄ bus narrat pli. li. v. c. x. **E**thiopiū gētes a q̄dā

in agro flumie eiusdē sunt vocate. q̄d flumen
eiusdē est nature cū nilo. nā cōsimiles gignit
calamos ⁊ papiros. Eodēq̄ tpe augetur. In
ei⁹ desertis mōstruosi vigēt boies. nā q̄das
solē orientē ⁊ occidentē dira imp̄catōe. id est
maledictiōe intuent. quare p̄nue maledi-
cūt soli p̄pter ei⁹ ardorē eis valde grauem.
Alij vt trogodite spec⁹ excauat ⁊ illos loco
domoy inhabitāt. serpētes comedūt et om-
ne q̄d mandi potest. q̄bus stridor pot⁹ ē q̄s
vox. Alij velut pecudes matrimonij sūt ex-
ortes. passim sine lege cū mulierib⁹ habitan-
tes. ⁊ tales dicunt⁹ garamātes. Alij incedunt
nudi ⁊ nullo exercitio occupant. ⁊ illi dicunt⁹
graphasantes. Alij q̄ ⁊ blennij alias lemme
dicunt. tradunt caput nō habere s; os ⁊ ocu-
los habēt pectori insitos ⁊ infiros. Sūt ⁊ sa-
tiri q̄ figurā solū habētēs humanā q̄ ad mo-
res sūt penit⁹ inhumani. Sūt etiā i ethiopia
mira alia vt dicit idē l. vj. ca. xxxj. Sūt in q̄t
multi ethiopes apud q̄s oēs bestie q̄d rupe-
des nascunt sine aurib⁹ ⁊ etiam elebantes.
Alij sūt q̄ canē prege habēt. cuius motu au-
guriātes faciūt q̄d vidēt. Sūt ⁊ alij q̄ ternos
vel q̄ternos dicunt⁹ habere i fronte oculos. n̄
q̄ita sit in natura s; h̄ fingit. q̄a p̄cipua sagit-
tarū cōtemplatiōe vtunt. q̄dā ex eis panthe-
ras ⁊ leones venant ⁊ eoy carnib⁹ viuūt. q̄
rū rex vnū solū oculū in fronte h̄. Alia gēs
ethiopiū solis locustis viuūt fumo ⁊ sale idu-
ratis. ⁊ hi. xl. annū nō excedūt.

De egypto **Ca. LIII**

Egypt⁹ q̄ p̄xi⁹ dice-
baē erea ab egypto dani frat̄re po-
stea ibi regnāte nomē accepit. s; ab
orientē siriē rubro mari iūcta est. ab occasu li-
biā h̄. a septentrione mare magnū. a meridie
in irosus recedit. p̄tendens se vsq; ad ethio-
pes. vt di. **Id. l. xv.** Est autē regio celi imbr-
bus insueta pluuiarū ignara. nil⁹ sol⁹ eas cir-
cumfluēs irrigat. ⁊ sua inundatiōe fertilē ef-
ficat ⁊ fecundat. vñ ferax frugib⁹. multā p̄ter
rarū frumētō alit ceteroyq; negocioy adeo
est copiosa vt necessarijs mercib⁹ impleat pe-
ne orbē. Finis egypti ē canopia a canope me-
telai gubernatore ibi sepulto sic dicta. **Huc**

usq; **Id. l. xv.** **Hec p̄mi⁹** mēp̄bayna a filio
cbam noiata est. vt di. **Id. l. xv.** **Hec regio** ml-
tas h̄ puintias p̄ticulares ⁊ valdē famosas
ciuitates sicut ē memphis ab ephaso iouis
filio edificata. et tapbnes metropolis egypti
beliopoleos ⁊ alexādia ⁊ mlie alie vt di. **Id.**
lib. xvi. **Scdm** **Drosū** aut duplex ē egyptus
scz supior ⁊ inferior. **Supior** q̄ in orientē lon-
gū extendit. cui ē a septentrione lin⁹ arabicus
a meridie ocean⁹. nā ab occasu ex egypto i-
ferior incipit. q̄ ad orientē rubro mari termi-
natur. **xxij.** p̄nēs natiōes. **H̄** autē dextra ml-
ta egypt⁹ supior. in q̄bus sunt mltā mōstra
⁊ aialia mōstruosa. ibi pardi et tigrides. ibi
satiri basilisci aspidēs horribiles ⁊ serpentes.
Nā in finib⁹ egypti et ethiopia iuxta fontē
tigris vbi caput credit eē nili q̄ egyptū p̄ter-
fluit. nascit quēdā fera noiē ca cocephas. q̄
quidē corpe est modica ⁊ mēbris iners atq;
pigra. caput h̄ns valde graue p̄pter q̄d sem-
per defert illud ad terre supiciē inclinatum
q̄d a natura saluti mortaliū est p̄uisum. **Tā**
te ei venenositas ē ⁊ p̄niciē q̄ null⁹ eandē
recte i facie videre possit q̄s stat; sinereme-
dio expiraret. cadē ei vis est et spenti q̄ d; ba-
siliscus. vt di. **Id. l. viij. ca. xxij.** In egypto ei
marie abundāt cocodrilli ipotami. fluuias
lesq; ⁊ potissime circa fluētā nili

De ellade

Ca. LIII

Allas elladis pro-
uincia est grecie i europa. a rege bel-
lena deucaliōis et pirre filio vocata
a q̄ et p̄mo ellenes greci sunt vocati. ⁊ i bac-
puintia ē arabica gēs vbi q̄ndā fuit athenay
ciuitas mater liberaliū artū. p̄hoz nutritrix. q̄
q̄ndā nihil habuit gr̄ca cari⁹ nihilq; nobi-
lius cui i primo achata puintia ē vicina. vt
di. **Id. l. xv.** **H̄** elladis duplex ē puintia. scz
boecia ⁊ peloponeū. **De p̄ma** scz de boecia
supra dictū est. **De alia p̄** dicit. **Huc** elladi
subiacet bellespont⁹ vbi mltā sūt valdē mira-
vt di. **Id. l. vj. ca. iij.** **Iuxta** inq̄t bellespōtus
dixit trages p̄game⁹ eē gen⁹ boim q̄s opbi-
ages vocat. q̄z p̄actu sanāt i cōsp̄entum. ⁊
sola manu apposita extrahūt q̄ mortifera sūt
venena. **Dicit** etiā varro ibi adhuc eē aliq̄s

quorū saluē medentē dicitur angulū et spētū
Est autē bellepontus maris mediterranei si-
nus. ut dicitur *3. li. li. xiii. in septentrione* re-
torū quē magnis amfractibus iuxta greciā et illicū in
angustas septē stadiorū pstrungit. ubi xerxes
rex fecit pontē de nauibus et sic in greciā reme-
auit. Dilatata autē aqua et facit pponitidē quā mox i
quingenta passibus coartat. *Benoiat* autē
sinus ab belle sorore fryxi. quā fugiēs nouercales
insidias decedit in mare et mortua ē. cuius casus
bellepōn et mari et tē circuitu nomē dedit

De eola **Ca. LV**

Eola insula sicilie
ab eolo ipotus filio quē poete finxe-
rūt deū fuisse ventorū est ut dicitur ap-
pellata. Hoc autē id dicitur est. quā ipse fuit ut dicitur
varro rector illarū insularū. et quare nebulis et
fumosis vaporibus futuros p̄dicebat vētos.
ab iperitus visus ē vētos retinuisse in sua po-
testate. ut dicitur *3. li. li. xv. Sūt autē nouē* insule
eole dicte. ab eodez autē vulcane sūt dicte. eo
quod in eis adeat ignis sic in mōte et bne. ut dicitur
idē. Et sunt singule insule p̄p̄is noib⁹ nun-
cupate. quā p̄ma dicitur lippara. secunda getba ab
alutissimis collibus sic vocata. t̄na strogile. quā
ta dedy. et sic de alijs

De franconia **Ca. LVI**

Franconia germa-
nie est p̄uintia in europa. a frācis il-
lius regiōis incolū noiata. cui⁹ me-
tropol̄ herbipolis ē vocata. sita sup̄ amnem
mogū. ab oriente h̄z t̄buringiā saxonū. a meri-
die danubiū et bauariā ab occasu sueniā et
allaciā. a septentrione renēsem p̄uintiā. c⁹ me-
tropolis ē moguntia situ sup̄ renū quē mo-
gus ibi subintrat. Est autē terra optima secu-
da frugibus et vinifera. siluis decoza. opidis et
castris munita. et plimū populosa

De francia **Ca. LVII**

Fracia que et gal-
lia a frācis germanicis p̄mitus ut
dicitur noiata. ut a frāco carnifice. quā suc-
cessit in regē parisi⁹. de quā carnifices p̄uilegia
in līt̄ erga regē. et ab illo frāco ē frācia noiata

ab oriente h̄z limitē fluminis reni et germani-
am. ab euro habet alpes p̄ninas. a meridie
habet p̄uintiā narbonēsez. a circuo oceanū
britanicū. a septentrione in sulā britanicā. et h̄z
frācia quōndā gallia belgica a ciuitate que bel-
gis dicitur est vocata. ut dicitur *3. li. li. xv. et Dio. Hec*
francia glebā habet vberē. arborū vinearū
fructuū ac frugū fertilē. fluuiorū ac fontium
affluētia insignē. quā duo flumina nobiliss-
ima pfundūt in extremis eius scz rodan⁹ et ren⁹
ut dicitur *3. li. li. xv. Lapides et lapidinas* h̄z
nobiles. et ad p̄struēda edificia singulares. et
potissime parisi⁹ solū. quā in gipso siue vitro
ab incolis vulgariē dicto plastro p̄cellit.
Hā terra est vitrea et p̄spicua vitute minera-
li in lapidē trāsmutata quā lapis exust⁹ et cum
aqua rpat⁹ cōuertit in cementū vñ sūt par-
etes et edificia. testudines et multiplicia pau-
menta. et b̄mōi cementū positū in ope et plā-
matū siue triū. ad modū lapidis iterū idu-
rat. et cū multas habeat francia nobiles et fa-
mosas ciuitates. parisi⁹ inter omēs merito
obinet p̄ncipatū. Hā sicut quōndā athena-
rū ciuitas mater liberaliū artū et līt̄. p̄hoz
nutrix. et fons omnium sciarū greciā decozauit
sic parisi⁹ nostris t̄p̄ibus nō solū franciā. imo
totā europē p̄residua in scia et in moribus
sublimauit. Hā velut sapie mater de oibus
mūdi p̄rib⁹ adueniētes recolligit. omnibus
in necessarijs subuenit. pacifice oēs regit et
tanquā vitatis cultrix debitorū sapiētibus et in-
sipientibus se ostendit. v̄bis locuples diuitijs et
opibus p̄potens. pace gaudens. aere et flumi-
ne philosophantibus p̄gruēs. campoz p̄atoz
et montū pulcritudine felloz in studio oculos
recreās et reficiēs. vicorū et domoz aptitudie
studētibus maxime cōpetēs. Et nihilominus
ad refectiōē et receptiōē oim aliorū ipam fre-
quētatiū est sufficiens vniuersas alias v̄bes
in his p̄silib⁹ p̄cellēs

De flandria **Ca. LVIII**

Flandria est prouī-
tia gallice belgice iuxta lit⁹ oceanū
p̄struta h̄z germaniā ab oriente.
in sulā britanicā a septentrione. ab occidēte
mare gallicū. a meridie galliā senonensem et

burgundiā. **H**ec puintia quousu terre sit puula. multis tñ bonis singularib⁹ ē referta. Est eni terra pascuis vberima et armentis ⁊ pecudib⁹ plena nobilissimis opidis et portibus maris inclita. amnib⁹ famosis scz scaldeleia vndiq; irrigua ⁊ pfusa. gens eius elegans corpe ⁊ robusta mlti plex i sobole et in substātia i oim mercū diuinjs locuples venusta facie generalr et decora affectu pia afatu blanda. gestu matura. habitu honesta. erga domesticos pacifica. erga extraneos valde fida. arte et ingenio in ope lanifico p̄ clara. cui⁹ industria magne p̄ oib⁹ i lanificio subuenit. Nam p̄ciosam lanā quā sibi angliā cōmunicat in pānos nobiles subili artificio trāsmutās p̄ mare ⁊ terrā mltis regionib⁹ admīstrat. Est autē terra plana ⁊ frugifera in multis locis. mltas bñs arbores. n̄ tñ multas siluas. gaudet q̄busdā locis palustrib⁹ in q̄bus effodiunt glebe q̄ siluarū sup̄plent defectu q̄ ad ignium incrementū. nā ex his calidis ⁊ liccis solet ignis fieri magis efficac̄ q̄ ex lignis. s; iutilior ⁊ vilior q̄ ad cinerē. ḡuioz q̄ ad redolētiā ⁊ odorē

De p̄uincia fenicis Ca. LIX

Fenicis p̄uincia a fenice fr̄ cathini ē vocata. quia fenix de thebis egyptioz in syriā p̄fectus apud sydonē regnauit et ex suo noine feniciā appellauit. Ita est vbi est tbyr⁹ cōtra quā loquit̄ Esa. vt dicit̄ Is. li. xv. et. ix. Hec habet ab oriēte arabia. a meridie mare rubrū: ab occidēte mare mediterraneū. a septētrione montē libanū. vñ terra optima ē arboribus p̄cipua. i frugib⁹ ⁊ fructib⁹ terra fecundissima lactis olei et mellis. Terra ē mōtuosa ⁊ cāpestris irrigua fontib⁹ ⁊ aq̄s. in cuius mōtib⁹ metalla diuersi generis fodiūt.

De frigia Ca. LX

Frigia minoris asie est p̄uincia sic dicta a frigia eu rope filia regio vicina gallacie ex pte aqlonia. licaonie vō ex pte meridiei. Ad die vō ex pte adbereti oriēte. ab aqlone vero mari bellesponi terminat̄. vt dicit̄ Is. lib. xv

Sunt autē due frigie. maior q̄ h; smirnā. minor q̄ habet yliū. **A**yaonia autē diuidit flumē uo bernicis a frigia vt dicit̄ idē. Frigia autē dardanica est appellata a dardano q̄ p̄fect⁹ de grecia cū dracio fratre suo frigiaz obtinuit ⁊ ibi regnās a suo noie frigia dardanicam noiauit. Draci⁹ autē drachia occupauit. vt dicit̄ libro. ix.

De frisia

Ca. LXI

Frisia est p̄uincia

in inferiorib⁹ p̄tib⁹ germanie sup̄ litus oceani tractu lōgissimo cōstituta. que a fine reni incipit ⁊ mari danico terminat̄. cui⁹ incolē frisonēs a germanicis nuncupant̄. In habitu autē ⁊ in morib⁹ plurimū differūt a germanis. Itā viri fere oēs in coma circulariter sunt attonsi q̄ q̄nto sūt nobiliores tāto aln⁹ circūtonderi gloriose arbitrantur. Est autē gēs virib⁹ fortis p̄ceri corpe seueri animi et ferocis. corpe a ḡl̄ lā ceis vñs ferreis p̄ sagittis. Terra plana pascuosa palustris et graminosa lignis carēs. pignū fomento terre bituminosis cespiti bus. aut bouū deliccans stercoab⁹ sepe vñs. Gens quidē est libera extra gentē suā. alterius dñio nō subiecta. mortē se exponūt grā libertatis. et pon⁹ mortē eligūt q̄ iugo opp̄rimis fuituris. s; militares dignitates abiciunt et aliq̄s inter se erigi i sublimi non p̄mittunt sub militie utulo. subsunt tñ iudicibus q̄s annuatim de seipsis eligunt q̄ rēpublicā incipos ordināt ⁊ disponūt. Castitatē mltū zelāt ⁊ oēs ipudiciā seueri⁹ puniētes. filios suos et filias vsq; ad cōpletū fere adolefcentie terminū castos fuāt ex q̄ p̄tingit q̄ tūc tēpons datos nuptui ipoz soboles plē cōpletam generant et robustam

De insulis fortunarum

// Capitulum. LXII

Hortunate insule i

oceano sunt site contra leuā maritane occiduo prime et inter se interiecto mari discrete vt dicit̄ Is. libro. xv. q̄ ob oim bonoz ⁊ p̄cipue mellū et fructuum fecūduate fortunare insule sunt vocatē.

quas gentiliū error & carmina poetarū pp̄e so-
li fecunditatē paradisiū eē putauerūt. vt dicit
Ili. li. xv. **De di.** Di. li. v. c. xxxij. et dicit ibi cre-
scere arbores vsq; ad. c. xl. pedū p̄ceritatem.
In eis copia est pomorū & auū multitudo.
ibi mellis abūdātia parit̄ et lacus & maxie ī
capriana insula a multitudine caprarū & arietū
sic noīata. ibi canū mirabilis fortitudo & p̄eci-
pue tu canaria insula q̄ est a multitudine ca-
nū ingentis fortitudinis & magnitudinis sic
vocata

De galilea Ca. LXIII

Galilea regio est pa-
lestine sic vocata. eo q̄ gignit candi-
diores boīes q̄z palestina. Hāūt du-
plex ē. s. superior & inferior. & sūt p̄ngue ad inui-
cē & p̄nere adberentes syrie & fenici. vtriusq;
gleba ferax ē et optima frugib⁹ fructib⁹ & vi-
neis & oliuis vberissima & secūda aq̄s est irri-
gua. Hā iordane flumie pfundit̄ in aliq̄ sui
pte. lac⁹ b; nobiles maris vtilis & salubres
q̄ p̄ sui magnitudine & pisciūz multitudine.
maria nūcupant̄. Est at̄ vt ait Ili. lac⁹ tyber-
iadis sic vocat⁹ ab opido tyberiadis et est
lac⁹ cunctis salubrior ad sanitatē corpis effi-
caci⁹. hñs stadia. x. q̄re supra de lacu tyber-
iadis & de lacu genesar in tractatu de aquis et
stagnis

De gallacia Ca. LXIII

Gallacia est regio ī
europa a pulcis gallozū gēib⁹ ex q̄
bus exiit occupata. vt dicit Ili. li. ix.
& xv. Hā gallia rege birbinie ī auxiliūz euo-
cati regnū cū eo obtēta victoria diuiserūt sic
q; deinceps grecis admixti p̄mo gallogreci
nūc aut̄ ex antiq̄ gallozū noīe galli dicūt & eo-
rū regio gallacia nūcupat̄. Est at̄ regio lan-
sima & fertilissima europa p̄tinēs magnā p̄-
tem q̄ nūc rutenea a plib⁹ noīat̄

De gallicia Ca. LXV

Gallicia prouincia
est ī byspania a cādoze ppli regionis
sic noīata. p̄ ceteris enī p̄tib⁹ byspa-
niē dicit̄ eē albiores. Terra d; frugifera, oc-

ceano vicina. multis abūdās bonis. hi grecā
origine sibi scribūt. vñ & naturali igenio val-
lent. vt dicit Ili. li. ix. Hā post finē troiani belli
p̄les ex grecis ad galliā sunt p̄fecti & ibi ma-
nent vsq; ad ipsa p̄ns.

De gallia Ca. LXVI

Gallia europa est
p̄uincia in ep̄inneos montes & oc-
ceanū britānicū statura q̄ et a cā-
doze ppli sic ē antiq̄ nūcupata. gala ei gre-
ce lac⁹. et iō sybilla eos gallos. i. cādidos vo-
cat dices. nūc lactea colla auro inectunt̄. s̄m
enī diuersitatē celi et facies hoīm & colores
animoz diuersitates existūt & corporū q̄lita-
tes. Inde roma gues generat. grecia leues.
africa persipelles. gallia natura feroces ige-
nioq; acres. vt dicit Ili. li. ix. Hec regio ab oriē-
te b; germaniā. ab occidēte hispaniā. a meri-
die italiā. ab aq̄lone vō oceano britānico
terminat̄. vt dicit Ili. Hec q̄ndā fuit tripharia.
s; belgica. celtica. et togata. s; has p̄uincias
frāci nūc inhabitāt. a q̄b⁹ frācia appellat̄. q̄
re supra de frāciis et frācia

De gadis Ca. LXVII

Gadis insula est in
sine byspanie sita q̄ diuisit africā ab
europa ī q̄ bercules posuit colūnas
mirabiles & insignes & inde turri maris sō-
tib⁹ oceanū est nūtrū. Est at̄ a p̄ria terra. c.
& xx. passib⁹ sepata quā tyri d̄ rubio mari p̄-
fecti occupātes. In linḡ sua gadis. i. sepata;
noīauerūt. p̄ eo q̄ maris vñ d̄q; circumse-
pta. In q̄ crescit arbor palme silis. c⁹ gūmi
fectū vitz cerauniā gēmā reddit. vt dicit Ili. li.
xv. Est at̄ insula fructib⁹ & sp̄eb⁹ ditās mul-
tas p̄tes orbis & p̄cipue occidētis

De grecia Ca. LXVIII

Grecia a greco re-
ge ē vocata q̄ ipam regiōz icoluit &
eā suo noīe noīauit. vt dicit Ili. li. xv. Sūt ei⁹ p̄-
uincie. vij. ab occidēte dalmaicia. deinde epy-
rus. inde ellades. in thessalia. p̄ macedonia
& p̄ ea achaia & duo ī mari. s. creta & cicladel
Est at̄ regio latissima multis alijs noīb⁹ noīata

terraꝝ ⁊ mariū diuitijs opulēta. multoꝝ re
gnorū dñā militie nutrit p̄hie ma. inuētrix
oīm bonoꝝ. artiū magistra. cui⁹ gēs fuit an
tiq̄tus bellicosissima dono sapie ⁊ scie p̄dita
p̄mone disertissima. legib⁹ subdita. pia circa
extraneos. pacifica circa incolas. ⁊ domesti
cis q̄eta. p̄hostiuz iniurias intolerabilis ni
miū ⁊ infesta sicut in libro de grecoꝝ laudi
bus narrat varro

De gethulia Ca. LXXIX

Gethulia affrice est

Opuntia a grecis q̄ de grecoꝝ siue
gotboꝝ p̄cellerūt reliq̄is vt d̄: noia
ta. vt dicit **Isi. li. ix.** q̄ ingēti agmine p̄grega
to nauigio vsq; ad libie pres puenerūt. ⁊ ibi
sedes suas vsq; hodie posuerūt. ⁊ q̄a ex gre
cis als gethis uenerūt deriuato noie gethu
li nūcupati sūt. ⁊ iō est opinio apud grecos
mauros ex illa gēte sibi esse consanguineos
⁊ ppinqs. vt d̄. **Isi. li. ix.** Juxta istos habitat
gaulonū gēs a meridie vsq; ad oceanū bel
periu puagās i deb̄tis ⁊ discurrēs. his nomē
gaulon insula dedit q̄ est iuxta etiopiā p̄bi
nec sp̄ens nascit nec uiuit vt d̄. **Isi.** Sūt etiā
in fine affrice ppli q̄si bestiales q̄ garamātes
dicunt a garamāte rege appollinis filio no
minati q̄ ibi ex suo noie garama opidū p̄di
dit ⁊ p̄struxit. de q̄b⁹ dicit **Isi. q̄** fere a con
sortio humanitatis sunt remoti

De gorgonibus Ca. LXX

Gorgones sunt in

Insule oceani obuersē pmunctorio.
q̄d̄ uocat̄ besperaser⁹ q̄s icoluerūt
gorgones femie alitū. ueloci p̄nicitate b̄r̄su
to ⁊ aspero corpe. ⁊ ex his fuerūt insule noia
te. vt dicit **Isi. li. xv.**

De gothia Ca. LXXI

Gothia scithie infe

riosis ē p̄uitia i europa. q̄ vt credit̄
a magog filio iaphet est uocata. vt
dic̄ **Isi. li. ix.** vñ dicit q̄ veteres illas nationes
maḡ gethas q̄s gothos noiauerūt ⁊ fuit q̄n
dā gēs fortissima mole corpoꝝ ingēs armo
rū genere terribilissima de q̄z sobole maria

ps europa ⁊ alie credit̄ populata. nā eorū so
boles sūt daci ⁊ m̄lte alie nationes ex pte occi
dētis. **Getuli** i affrica. amazones i asia ex go
thoꝝ p̄apia p̄cellerūt. vt dicit̄ idem **li. ix. ⁊ xv.**
Est aut̄ vsq; hodie regio lausissima ab aq̄lōe
h̄ns noruegiā ac daciā i alijs e⁹ laterib⁹ ma
ri oceano circūdat̄. Huc regiōi adiacet in
sula q̄dā noie gotblandia gothoꝝ ira dicta.
q̄ a gothis fuit antiq̄t⁹ habitata. et ē insula
frugifera. pascuosa pluuiū ⁊ piscosa ⁊ mul
tuplici genere merciu; marie negociosa. naz
pelles varie ⁊ ceraz ⁊ ceteroꝝ copie de regio
nib⁹ diuersis ad illā insulā nauigio deferūt
⁊ inde in galliā i germaniā in britāniā et by
spaniā p̄ oceanū deducunt̄.

De guido Ca. LXXII

Guidū est regio i

insula p̄ alia inē syriā ⁊ italiaz. respu
ciēs vsus p̄p̄bilia ⁊ cilia ex oppo
sito p̄ cretā vt p̄si glo. sup̄ **Act. xvij.**

De india Ca. LXXIII

India orientā est

regio i asia dicta sic ab indo flumie
q̄ claudit̄ ex pte occidentis. h̄ a meri
diano mari porrecta vsq; ad ortū sol. a septē
trione vsq; ad mōtē caucasū puenit h̄ns gē
tes mltas ⁊ opida. Insulā q̄z capbane vt ta
probane. gēmis ⁊ elepb̄tib⁹ refertā. h̄z etiā
grisam et argerā insulas auro ⁊ argēto refer
tas ⁊ fecūdas. Sūt et uites i arboib⁹ q̄bus
folia nūq; cadūt. H̄z etiā india fluiuos no
bilissimos gangē ⁊ indū ⁊ hyppanē regiōes
indicas illustrātes. Est at̄ india fauoniō v̄e
to saluberrima. i anno bis fruges nutrit. gi
gnit q̄z tincti coloris boies. elepb̄ates ingen
tes. monoceron bestia. p̄sita cū auē. bebenuz
etiā lignū. cynamomū. piper ⁊ calamuz aro
maticū. **Ab̄t̄it et ebur lapides insup̄ p̄cio**
sol. berillos. crisoprassos carbunculos ada
mātes margaritas ⁊ vniones q̄b⁹ nobiliuz
ardet ambitio feminaz **Ibi sūt mōtes aurei**
quos adiri p̄pter dracones ⁊ griphones et
diuersoꝝ boium monstra impossibile est vt
dicit̄ **Isi. cui⁹ sunt hec uerba oia supra dicta.**
vt patet libro q̄ndecimo Est aut̄ india inter

oēs regiones orbis maior. opulētiō. poten
 tior. ⁊ populōsiō. **I**n mira de indoz mlti
 tudine ⁊ potētia recitat **P**li. i. li. vj. c. xij. **D**ic
 ēi q̄ sunt mlti reges i india q̄z aliq̄ bñt sub se
 lx. cccc. milia armator. aliq̄ bñt sexcētos cu
 neosequitū. ⁊ nouē milia elephātoz q̄ p oēs
 dies stipēdiant. vñ mltiaz opū ē maria cōie
 ctura. alij bñt peduū. lx. milia. ⁊ eq̄tum mille.
 elephātoz septingētoz. ⁊ bi oēs ad panciū
 belloz sūr pan. vñ p̄z q̄ terra ē potēs ⁊ opulē
 ta. vñ vt dicit idē. **I**ndoz q̄dā tellurē exercēt
 quidā militiā capessūt. alij merces suas eue
 hunt. alij rēpublicā popume t̄pant ⁊ regunt
 alij regib⁹ assidēt. alij iudicia reddūt. q̄dā po
 tissime religiōi vacāt ⁊ intēdūt sapie discipli
 ne. et cū inter oēs regiōes sit vastior atq̄z ma
 ior p̄ omib⁹ est mirabilior. nā vt dicit **P**li. lib.
 vij. ca. iij. **I**ndia inq̄t in lōgo p̄tractu versus
 ethyopiā i miraculis abūdat. **I**n india ei gē
 gnunt maria aialia ⁊ canes ceteris grādio
 res. **A**rbores ei tāte p̄ciritatis ibi crescere di
 cunt vt sagittis supari neq̄ant. **D**ec aut̄ faci
 unt vberias soli. tēperies celi ⁊ abūdātia aq̄
 rū. **F**icus arbor ibi tantū se p̄tēdit vt sub vni
 uersa latitudine multe turme militū p̄nt discū
 bere. **A**rūdines ibi etiā tāte sūt p̄ciritatis. vt
 singula internodia alueo nauigabili ternos
 boies interdū ferāt. **S**unt aut̄ ibi boies ma
 gne stature alitudine q̄nq̄z cubitoz excedē
 tes q̄ nec expuūt nec dolore capitis nec den
 tiū nec oculoꝝ languorib⁹ afficiunt. nec ab
 imoderato calore sol̄ eoꝝ corpa ledunt s̄z po
 tius indurant. **I**bi etiā eoz q̄s gūmno
 pbistas vocāt ab ortu diei vsq̄z i occasū stā
 do in calidissimis arenis. solē immobilibus
 oculis intuent. **I**n q̄z etiā mōtib⁹ sūt boies
 q̄ habēt auersas plātas ⁊ digitū i pedib⁹ sūt
 octoni. **S**ūt etiā ibi canina capita habentes
 q̄ ferarū pellib⁹ vestiunt. tñ latrāt vt canes
 ⁊ aliē nō loquunt. venatu et aucupio viuūt
 vnguib⁹ ⁊ dēnb⁹ sūt armati. i magna sūt m̄
 titudine pl⁹ q̄s centū viginti milia. vt dicit idē
Sūt etiā in q̄b⁹ gēte indie femie q̄ nūq̄z pa
 riunt nisi sel⁹ ⁊ genui p̄fectim canescūt. **I**bi sa
 tiri ⁊ ceteri boies mōstruosi de q̄b⁹ in tracta
 tu de aialib⁹ mōstruosis dicitū ē. **S**ūt ⁊ q̄dā
 boies in fine orientalis indie circa ortū gāgel

sine ore vestiti frondiū lanu gine q̄ solo odo
 re nazū viuūt nec aliq̄d comedūt vl̄ bibunt
 s̄z solū odoꝝ floꝝ ⁊ siluestriū maloz narib⁹
 attrahūt ⁊ inde viuūt. i malo odoꝝ cito mo
 riunt. **S**ūt et alij q̄ diuissime viuūt ⁊ nūq̄m
 senescūt s̄z q̄si in etate media moriunt. **S**ūt
 etiā q̄ i iuuetute canescūt ⁊ i senio nigrescūt.
Dec et multa alia recitat **P**li. mira.

De yrcania Ca. LXXII

Yrcania est regio

In asia sub iugis caucasi mōtis con
 stituta. regio q̄dē est latissima hñs
 multas gētes. lingua et moꝝb⁹ differentes.
 vt dicit **I**li. li. xv. **D**icit etiā **P**ros⁹ q̄ se exten
 dit a mōte caucaso vsq̄z i scitbiā hñs gentes
 xliij. que p̄pter terre infecunditatē lōge late
 q̄z euagant. ex q̄bus q̄dā agros incolunt. q̄
 dam de venationibus viuūt. q̄dā vō vt cru
 deles et bestiales portentuose carnibus hu
 manis viuūt ⁊ ipsoꝝ sanguinē bibūt. vt dicit
Ili. li. xv. vbi subdit. yrcania est dicta a silua
 yrcana q̄ scitbie subiacz hñs ab oriente mare
 caspiū. a meridie armeniā maiore. a septen
 trione albanā. ab occasu sui yberā. **E**st au
 tem siluis alpa copiosa i manibus feris par
 distigris ⁊ p̄t̄beris. gignit etiāz aues q̄
 dicuntur byrcane quaz p̄ne nocte placent. ⁊
 tales etiā aues i germania inueniunt. vt dicit
Isid⁹ ibidē. **I**sti⁹ yrcanie p̄pos deuicit **J**o
 hannes yrcan⁹ fili⁹ symonis sūmi sacerdo
 nis t̄pe machabeoz. a q̄bus deuicitis **J**ohes
 yrcanus nominat⁹ est. vt dicit magister i hi
 sto. in principio historie euangelice. **I**dē dicit
Hieronimus

De ydumea Ca. LXXV

Ydumea regio est

In arabia ab edom. i. ab esau filio isa
 ac noiata. **I**stā filij esau q̄ edom co
 gnominat⁹ est expulsis amozois terrā illaz
 inhabitauerūt ⁊ eā terrā idumeā. i. terrā fili
 orum edom deinceps vocauerūt. **E**st autez
 idumea p̄ que dā deserta a palestina sepata
 cuius fines vsq̄z ad mare rubrū se extendūt
Est autez terra fortis et montuosa sub forti
 calore solis p̄stituta. ⁊ iō incole terre p̄ sol ar

do:ē faciūt sibi domos subterraneas et speluncas. vt dicit glo. sup abdiā

De iudea Ca. LXXVI

Iudea est regio in palestina ex noie iude appellata. ex cui⁹ tribu reges habuit. h⁹ p⁹us chanaan ē dicta a filio cham siue a decē chanaanoy gēn⁹ q⁹b⁹ expulsis iudei illā terrā possederūt. In tū lōgitudis ei⁹ a vico arpha⁹ r vsq⁹ ad vicū iuliacen porrigit. in q⁹ iudeoyz acturiy habitatio ē cois. latitudo autē ei⁹ a mōre libani r vsq⁹ ad lac⁹ tyberiadis se extēdit. In medio autē iudee est ciuitas hierosolimo⁹ q⁹si umbilic⁹ totius regiōis. Terra variaru opū diues. frugib⁹ r fructib⁹ valde fertilis. aq⁹s illustris. opima balsamis. abūdās ī metallis. cedris. palmis. et cyplis r alijs nobilissimis arborib⁹ insignis. plēa vineis malognanis r oliuis. terra lactis r mellis. vnde p⁹m grām elemētoy iudei eā p⁹ib⁹ reptomisam terrā fluentē lacte r melle putauerunt. cū binc illis resurrectōis gliaz vt progatiuā polliceret. vt dicit **Hi. li. xv.** De hac dic⁹ **Idi. v. ca. xiiij.** Iudea ps est syrie q⁹ late lōgeq⁹ sūdit. q⁹ egypto r arabie prima. asperis disp⁹sa mōtib⁹. quā iordanis amnis p⁹fluit. r galileam a ceteris iudeis diuidit r distinguit. In iudea autē ē ciuitas hierosolima ciuitas clarissima vbiū oriētū. h⁹ autē iudea fontes calidos r salubres. h⁹ etiā in fine mare mortuū q⁹ lac⁹ asphaltis d⁹. sic dictum eo q⁹ nihil gignit viuū nisi bitumē. in q⁹ nihil viuūt. s⁹ h⁹ p⁹iectū fuerit aliqd viuū supnatat. Ab h⁹ lacu iordanis amnis ibitū r laudatas p⁹dit aq⁹s pestilētib⁹ intermixtas

De iberia Ca. LXXVII

Iberia est regio in asia iuxta pontū armenie iuncta In hac nascunt berbe q⁹ viles sunt in cture. vt dicit **Hi. li. xv.**

De italia Ca. LXXVIII

Italia regio est magna in europa a gregis p⁹lis occupata oliz. r iō mag⁹ grecia appellata ē. vt

Hi. li. xv. Deind⁹ a rege saturno saturnia est vocata eo q⁹ ibi saturn⁹ a ioue d⁹ suis sedib⁹ depul⁹ latuit. postremo ab italo siculoy rege ibi regnāte italia ē vocata. cui⁹ sū lōgitudine apli⁹ q⁹ latitudine a circio i curū extēdit a meridie tirreno mari. ab aq⁹lone adriatico claudit. ab occasu alpiū iugis finit. terra ē in oib⁹ reb⁹ pulcerrima. soli fertilitate. pabulū vbertate gūssima. nobiles h⁹ lac⁹ sic vena cū auernū atq⁹ lucernū. multos alios fluuios nobiles. s. eridanū siue padū tyberi berianū r bmoī. gignit gēmas. s. liguriū gagatē margaritas r corallū. boam q⁹ spētē r luncē ferā r mltas alias auiū spēs singlāres. h⁹ regio d⁹ besperia ab bespero stella sic r hispania. eo q⁹ greci nauigādo ī italiā r ī hispaniā p⁹siderāt stellā illā. s⁹ hispania d⁹ besperia vltia. q⁹ i loco vltio s⁹ occasu ē locata **Hucusq⁹ Hi. li. xv.** In oēs autē europa regiōes occidētales italia obtinet p⁹ncipatū. Insulas ei h⁹ nobiles r port⁹ maris īsignes puicias cūctis diuinijs locupletes. ciuitates p⁹loissimas. muris. fossatis r alijs apparatib⁹ bellicis nimis fortes auri r argēti copiose abūdātes. duodecī p⁹m pli. li. ij. famosas r potētissimas puclāres p⁹ insulas p⁹inet regiōes. d⁹ q⁹ b⁹ idē diffusus tractat. Est at⁹ p⁹ orientē septētrioz r occidēte alusimil alpib⁹ r mōtiū iugū vndiq⁹ circūcincta ex q⁹ b⁹ oriēt nobilia flumia ren⁹. s. r danubi⁹ us. q⁹ germaniā p⁹fluūt. r rodan⁹ cū secana r mltis alijs q⁹ galliaz maxie lugdunē. r narbonēsez r belgicā locis p⁹lib⁹ circūfundunt

De hispania Ca. LXXIX

Hispania pri⁹ ab iberio amne fuit hyberia nūcupata p⁹ ea ab ispalo fluuiō vt d⁹ hispania ē vocata. ipa v⁹o besperia a stella vesp⁹na occidētalesic fuit antiq⁹ noiatā. Est at⁹ sita inē affricā r europā a septētrioe pireneis mōtib⁹ clausa a reliq⁹ p⁹tib⁹ ē vndiq⁹ mari p⁹clusa salubritate celi eq⁹lis. oim frugū secūda. gēmar r metalloy copijs diuissima. Inē fluūt at⁹ eā flumia nobilissima s⁹ betis m⁹neusiber⁹ r tag⁹. et aurū trabēs epactulus sex habet puintias s⁹ terraconensez cartaginensem lusitaniam galliciam beticam

et trāsfreta ī regiōe affricę tūgitaneā. Est at
 duplex hispania. scilicet citerior et vltior. Ducul
 q3 *¶* **H**ic at oro. hispania vniuerso ter
 rarū situ trigona ē et circūfusiōe oceani terre
 niq3 pelagi pene insula efficit. b^o angul^o ē p
 prior q̄ spectat ad orientē. et a dextris est ei aq̄
 tania puinia. a sinistris balearico mari co
 artat et narbonēsiū sinib^o incērit. Secundus
 ei^o angul^o circū ītēdit vbi benignacia ciui
 tas gallie sita ē ad specraculuz britānie se eri
 git. Tert^o ei^o angul^o est q̄ gades insule intē
 te ad affricū at blātē montē ītēcto sinu oc
 ceani p̄spiciūt. Duculq3 *¶* Oro. hispaniā etiā
 in mltis cōmēdat pli. et marie d̄ metallis. Dic
 ei q̄ fere tota abūdat auro et argēto ere ferro
 et stāno et plūbo tā albo q̄ nigro. regiōes h3
 p̄tes. gētes mltas bellicosas et fortes q̄z q̄dā
 grecoz dicūt fuisse soboles alij v̄iligotoz
 successores. idē ei dic^o *¶* **H**ic mltas h3 puin
 nas p̄tales nob̄ notas vt galliciā q̄ grecam
 sibi v̄ēdicat originē. vt dic^o *¶* **H**ic. l. i. x. asturiā sic
 dictā eo q̄ mōtib^o p̄ asturiū flumē sit vbi
 q3 circū septa. h3 et celuberiā a gallis celticis
 supiberū flumē relidētib^o sic vocatā.

De hispania Ca. LXXX

Hibernia Oceani

Hibernia est insula ī europa britānice insule
 vicina spacio terrarū āgustior. s3 si
 tu ē secūdiō. Hec ab affrico ī bozeā pomigit
 vt dic^o *¶* **H**ic. l. i. xv. cui^o p̄tes p̄tes ī biberz cāta
 bicū oceanū tendūt. vñ etiā ab biberz oce
 ano ē hibernia noiata. Est aut̄ insula frumē
 tarijs cāpis v̄berrima. fontib^o et fluuijs irri
 gua. p̄tatis et siluis amena. ī metallis secun
 da et gemifera. nā ibi gignit lapis sexagonul
 seziris q̄ soli opposit^o format ī aere celestē ar
 cum. Ibi etiā inuenit lapis q̄ gagates d̄. Ibi
 margarita cāvida inuenit. Quātuz ad salu
 b̄ritatē celi ē hibernia regio valde p̄tata. mo
 dic^o est ei ibi excessus vñ null^o ī frigore vel ca
 lore. lac^o h3 mirabiles et fontes. nā ibi ē lacul
 in q̄ si palio spaciū longū pal^o lignē^o infu
 gat ps q̄ ē terre infixa p̄uertit in ferrū. ps v̄o
 que est in aq̄ in lapidē. s3 q̄ supra aquā ē ma
 net lignū. Est et ali^o lac^o ī quē si pijcias v̄gal
 coruli cōuertunt in v̄gas fraxini et ecōuerso

si virgas fraxineas imiseris in coruleas mu
 tabunt. Sūt ibi loca in q̄b^o cadauera mor
 tuoz nūq̄m putrescūt. s3 ibi sp̄ p̄manēt incor
 rupta. Est etiā ī hibernia quedā insula pua
 in q̄ boies nō moriunt. s3 q̄n numio senio af
 ficiunt vt moriant extra insulā deferunt. In
 hibernia null^o est serpēs. nulla rana. nulla
 aranea venenosa. imo tota terra a deo est cō
 traria venenosis vt terra inde delata et spar
 sa serpētes p̄mit et bufones. lania etiā hiber
 nica et aialū coza fugāt venenosa. et si sp̄
 tes vñ bufones nauigio ī hiberniā deferant
 statim moriūt. mltā alia sūt mirabilia in ter
 ra illa. **De hibernia** dic^o solin^o. **H**ibernia
 in q̄t est insula q̄ p̄mat britānie ī magnitu
 dine. inhumana. incolarū ritu aspera. ibi an
 guis null^o ibi auis rara. gēs in hospita et bel
 licosa. sanguine interemptoz hauisto prius
 victores vult^o suos obliniunt. p̄bas atq3 ne
 p̄bas eodē loco ducūt. ibi nulla apis et adue
 ctū inde puluerē seu lapillos si q̄s sp̄arserit ī
 ter aluearia examina fauos deferūt. **¶** **H**ic
 aut̄ hibernicū v̄sus britāniā v̄dosū et inq̄
 tū et toto anno vix ē nauigabile nisi paucis
 dieb^o. diffundit aut̄ p. cxx. milia passū pla
 tum zc. Duculq3 **¶** Solin^o de mirabilib^o mū
 di. gēs hibernica ē habitu singlaris et icultra
 victu p̄ca. aio seua. vultu ferox et torua. affa
 tu aspera. erga suos tñ liberal^o et affabil^o ac be
 nigna. et marie illa gēs q̄ nemozosa et palu
 des inhabitat ac mōtana. s3 carnib^o pomis
 et fructib^o p̄esu et lacte p̄ potu ē p̄tata. gēs de
 dita ludis et venandi pon^o q3 labori.

De ycaria Ca. LXXXI

Maria est insula

Maria est insula vna de ciadib^o ab occidente q̄
 ycario mari nomē dedit. et acet
 inter samū et cinthonū p̄ paris p̄minētib^o in
 hospitalis ē et nullis sinib^o portuosa **¶** **H**ic
 aut̄ ycaria ab ycaro cretēsi q̄ ibi submersus ē
 vt dic^o *¶* **H**ic. l. i. xv.

De insula in salo sita Ca. LXXXII

Insula aut̄ est terra

Insula aut̄ est terra mari vñ flumine v̄ndiq3 circūdata
 quasi in salo sita vt dic^o *¶* **H**ic. l. i. xv.

vidiq; aquarū fluctib; insula illidit. attamē illa sic nō frangit nec dissoluit qn̄ potuit p applicationē fluctuū ad insularū ripā p cōpactionē p̄iū terrestriū insula ampli; solidat. In extremis siquidē riparū p̄ibus aquarū alluione aliquātulū subcorodit & p̄sumit. sed circa ei; interiora ex ei; p̄sumptioe extri seca forū adunat. Insule etiā qñq; fluctib; & aquarū inundationib; cooperiunt. et per terre & limi cōpactionē augmētant ex aq vicine circūdatione & hūoris p̄poros attractione insule virescūt & fecundant.

De karthagine Ca. LXXXIII

Karthago nomen

Kest ciuitas & p̄uincie affricē i hispania. & ē duplex maior & minor. & vtrā q; p̄didit nardido p̄ficiscēs defenice i litore affrico duplicē vrbē cōdidit & eā p̄mo carca dā lingua fenicea noiauit q̄ p̄mone v̄so karthago vocata est. & ab hac ciuitate tota p̄uincia karthago in posterū est vocata. ciuitatem autē hāc cui fuerat noiatissima & nō inferior roma. scipio cū romanorū exercitu destruxit penit; & deleuit vt dicit Is. li. xvi. q̄ autē nūc est a romanis postea p̄dita est. vt dicit idēz Est autē alia karthago in v̄a affrica in eibizantum & numidiā sita a septētrione mari siculouicta & a meridie vsq; ad gerulorū regionē porrecta. cui; p̄s prima est valde frugifera. oleis & fructib; valde fecūda. metallis plēa. p̄s vero vltior circa numidiā bestiis & serpentibus est puia atq; onagris magnis in deserto vagātib;. vt dicit Is. li. xv. Ibi etiā est elephantorū atq; aliarū bestiarū multitudo. vt dicit Is. li. v. ca. v.

De karinthia Ca. LXXXIII

Karinthia prouin

Karinthia est modica germanie i europa h̄is pannoniā ab oriente. ab occidēte italia. danubiū a septētrione. dalmaciā et sclauoniā a meridie. mōtib; in vna parte angit & in alia mari aduatico terminat. et ē terra fertilis i multis locis. abundans feris pecudibus & iumentis. gēs bellicosa & fortis. munita opidis & castris. Est autē terra p̄pter

alpiū vicinitatē frigida nub; & pluuijs frequēs. vbi p̄pter frigiditatē aquarū a nubibus solutay circa mōtana plurimum vt d̄sunt strumosi. Ibi v̄si mlti bisones & alie bestie mirabiles & siluestres. ibi et sūt glires comes; stibiles q̄ q̄uis vidēt eē de genere muricorū comedūt tñ q; carnes h̄nt sapidās atq; pingues. **De korsica** Ca. LXXXV

Korsica est insula

Korsica dicitur sic nomiatā. distāsa sardinia. xxx. milia fredo piracta l̄ cincta p̄ aspectū italie. Et est insula pascuis fertilissima. cui; fertilitatē p̄didit q̄dā thaurus q̄ pabuli grā de p̄tib; ligurie ad illas insulas sepi; trāsnatauit. nā cū q̄dā mulier korsica noie illū thaurū cū alijs iuxta litt; maris regeret i armēto. vidēs illū thaurū mare itra re & quidie meli; refectū redire ad armenius cupiēs scire icognita sibi pascua thaurū a ceteris egrediētē est vsq; ad insulā nauigio p̄secuta. cui; regressu fertilitatē insule cognoscētēs ligures nauib; l̄ratib; illuc p̄fecti sūt eāq; noie mulieris autons & ducis insularū korsicā deinceps vocauerūt. Est autē mltis p̄mūctorijs āgulosa gignēs letissima pabla & lapidē nobile quē greci baccē vocāt. vt d. is. li. xv. **De lacedemonia** LXXXVI

Lacedemonia que

Lacedemonia dicitur spartania in finib; grece iuxta traciā est p̄uincia i europa cui; habitatores dicūt lacedemonēs a q̄dā lacedemone semele filio. Ibi lacedemonēs i bello p̄ mellenas timētes diuturnitate p̄lij spes plus amittere p̄ceperūt vt eorū v̄gines cū iuuenib; domi relictis p̄cuberent. sic ex p̄miscuo v̄ginū p̄cubitu iuuenes nati ex nota mat̄ni pudoris spartani vocati sūt. vt d. is. li. ix. **De lectonia** Ca. LXXXVII

Lectonia scithie est

Lectonia est p̄uincia. cui; populi lectuni sunt vocati homies robusti et fortes bellicosi & feroces. Est autē lectonia regio cui; gleba est fructifera. palustris i multis locis & valde nemorosa. fluminib; & aq; irrigua.

feris et pecudib⁹ valde plena. nemoribus et paludib⁹ e⁹ munita. paucas h⁹ alias munitioes p⁹ter flumina nemora et paludes. et i⁹ in estate vix p⁹ illa regio expugnari s⁹ soluz in hyeme q⁹ aque et flumina congelant

De liuonia Ca. LXXXVIII

Liuonia est eius / de regionis et ideomans p⁹intia sp⁹alis. q⁹ l⁹go maris oceaniter: iectu a fimb⁹ germanie e⁹ diuisa cui⁹ incolae liuones antiq⁹ vocabant. quoz rit⁹ fuit mirabilis ante q⁹ a cultura demonu⁹ ad vnius dei fide⁹ et cultu⁹ p⁹ germanicos cohererent. nam deos p⁹les adorabant. p⁹phanis et sacrilegis sacrificijs r⁹nsa a demonib⁹ exq⁹reb⁹at. augurij et diuinationib⁹ f⁹ueb⁹at. mortuoz⁹ cadavera tumulo n⁹ tradebat. S⁹ p⁹ facta rogo maxio vsq⁹ ad cineres coburebat. post mortē aut⁹ suos amicos nouis vestib⁹ vestieb⁹at et eis p⁹ viatico eoz oues et boues et alia aiantia exhibeb⁹at. suos etiā et ancillas cū rebus alijs ip⁹s assignantes vna cū mortuo et reb⁹ alijs ip⁹s cedeb⁹at. credētes sic incēsos ad quandā viuoz regionē felicis pingere. et ibi dē cū pecoz et fuoz sic ob grām d⁹ni cobustorum mltitudine felicis et vite t⁹pal patriam iuenire. Hec patria tali errore demonu⁹ antiq⁹ l⁹mo t⁹pe fascinata mō in p⁹te mag⁹ cuz multis regionib⁹ subd⁹ns v⁹ annexis diuisa p⁹cedēte grā et coopante germanoz potētia iā credit a p⁹dictis eē errorib⁹ liberata.

De licia Ca. LXXXIX

Licia sinus est maris et port⁹ ei⁹ ciuitas maior listra h⁹ a q⁹ d⁹ syria iuxta p⁹p⁹biā in italia nauigat. vt pat⁹ Act. xxvij. Hec at regio p⁹ noie d⁹ licaonia. cui⁹ ciuitates dicunt fuisse listra et derben ad q⁹ paul⁹ et barnabas ab iconio fugierūt. vbi sanato viro i listris licaonice barnabā iouē. et paulū mercuriuz vocauerūt. et eos adorare voluerūt. vt dicit Act. xiiij.

Beliddia Ca. XC

Liddia sedes est antiqua regnoz quā flui⁹ pacto

lus extulit diuitijs tonētib⁹ aureis. Hec aut⁹ rea moenea dicebat. q⁹ duz p⁹b⁹reuitate duos reges frēs scz liddū et cirrenū ferre nō possz. binc p⁹lozē cirrenū cū ingētū mltitudine p⁹fectus loca gallie occupauit et cirrenā nominauit. Liddia aut⁹ a liddo fratre rege. s⁹ qui remāserat in p⁹intia cognomiata e⁹. p⁹uigitur ab occidēte minor frige. h⁹is smurnā v⁹bez ab oriēte quā belles flui⁹ cingit. cui⁹ campos pactol⁹ et berin⁹ circū fluiūt. barenis aureis locupletes. vt d⁹ i. li. xv.

Belibia Ca. XCI

Libia regio est maxima i⁹ affrica sic dicta eo q⁹ lib⁹. i. v⁹ tus affric⁹ inde flat. vt d⁹ i. li. xv.

Alij dicūt epafum filiū iouis q⁹ ei mephum in egypto p⁹didit ex ca⁹ona vxore sua filiam noie libiā p⁹creasse. q⁹ postea in affrica regnū possedit. ex cui⁹ noie illa terra fuit deinceps libia appellata. Est autē libia in p⁹ncipio afri ce posita cui ab oriēte est egypt⁹ ab occidēte fireos maiores et trogodite. a septētride mare libicū. a meridie et iopia et barbaroz varie nationes et solitudines inaccessibiles p⁹pe bestias feroces sp⁹etes dracones q⁹ p⁹creant basiliscos. Hucusq⁹ i. li. xv. Est libia terra valde feruida et p⁹sta mlti generās i diuersis locis mōstruosa et venenosa et mlti in diuersis p⁹tib⁹ p⁹ctiosa. vt puta gēmas p⁹ctiosas auz et argentū in mag⁹ copia frumentū et vinum et oleū et varia aromatiū genera. p⁹mā aut⁹ originem p⁹traxerunt habitatores libie a p⁹but filio cbam. An flui⁹ currēs p⁹ libiam et maritimā p⁹but d⁹. et ois regio p⁹butēf nominat. vt d⁹ i. glo. sup⁹ Gen. xi.

Belothozingia Ca. XCII

Lothozingia germanie est q⁹si vltima et final p⁹intia a rege lothario noiata. Hec ab oriēte bz rbeciam siue brabanciā. a meridie renū et allaciā. ab occidente galliā senonensem. a septentrione galliā belgicā. banc mo sa flui⁹ p⁹terfluit. in bacciuitas metis cōstitit. Est aut⁹ regio in multis locis fructifera. vinifera fōtib⁹ et amib⁹ irrigua. mōstruosa

siluestris nemorosa feris pecudib⁹ et armē-
tis fecūda. gens est mixta ex gallicis et germa-
nis. fontes habz mirabiles et medicinales ex
quoz potu languores varij sanant̄.

De lusitania Ca. XCIII

Lusitania hispa-
nie ē puincia paali flumē et vagia
opidū hñs. et est regio metallis re-
ferta. habens aurū et argentū. ferrū et plūbz
albū atqz nigru. vt dicit plin⁹. li. vii. ca. lxxij.

De mauritania Ca. XCIII

Mauritania a colo-

re ipsoz est vocata quasi nigroz
boim patria. greci ei nigz mauron
vocāt. sic ei galli a cādoze ipli st dēi ita mau-
ri a nigro colore nomen sūt sortiti cui⁹ p̄ma
puincia stipbensis ē que stipbi habuit opidū
a quo etiā vocabulū traxisse regio pbibetur
Alia vō puincia mauritania cesariens̄ q̄ co-
lonia cesarie ciuitatis fuit et nomen puincie
dedit. vtraqz igit̄ puincia q̄ sibi inuicē sūt cō-
iuncte ab oriēte numidiaz hñt. a septētrione
mare magnū. ab occasu flumē maluā. a me-
ridie montē astruxim q̄ discernit inē secundā
terrā et arenas iacentes ad oceanū. alia est
mauritania tingitana. q̄ sica tingi metropo-
litana ciuitate est vocata. Hec vltima ps est
africe et exurgit a montib⁹ septē. hñs ab ori-
ente flumen maluā. a septētrione fretū gabi-
tanū. ab occasu oceanū atblanticuz. a meri-
die gaulonū gētes vsqz ad oceanū hesperū
perrantes. et est regio gignēs feras symias
dracones et struīdēs et elepbātes. Ducūsqz
Jli. li. xv. Plin⁹ aut̄ li. v. ca. ij. in mauritania
inqt̄ est gaulonū gens q̄ inhabitat iuxta atb-
lantē montē vsus oceanū i loco nemoroso
scatebris fontū irrigua vbi spōte nascūt oīa
genera fructuuz ne vnqz sacietas desit volu-
ptatib⁹ incolaz. Est at locus elat⁹ sup nubi-
la atqz in vicinia lunaris circuli. et dicūt eun-
des locū noctib⁹ micare crebris ignib⁹ et egypto-
panoz satirozūqz lasciuia in tybiaz ac fistu-
le cantu timpanoz qz et cymbaloz sonitū p-
strepere. sicut celebrati autores p̄diderūt. cre-
scūt aut̄ ibi arbores mire p̄ceritatis quaruz

q̄dam sūt odorifere et sunt siles cīpso qui te-
nui lanugine sūt obducte de q̄ vestes p̄ficiū-
tur addita arte sicut d̄ bombice. ibiqz crescit
herba que d̄ eufobia a suo inuente sic ap-
pellata. cui⁹ lacteū succū miris laudib⁹ extol-
lit in claritate visus et cōtra serpentū icus et
venena. vt dicit idem ibidē.

De macedonia Ca. XCV

Macedonia i exoz

dio ab emacio rege emacia fuit di-
cta. s; macedo deucalionis nepos
postqz ibi habuit principatū mutauit voca-
bulū. et eā macedoniā a suo noienū cupauit
vt dicit Jli. li. xv. Est at cōfinis ab oriēte egeo
mari. a meridie achie. ab occasu dalmacie. a
septētrione melie. vt dicit idē. Fuit at patria
alexandri magni et regio in aureis venis et ar-
gento optima. lapidē quē virē vocāt gignit.
In eadē puincia ē mōs olimp⁹ q̄ excellenti
vīce tantū extollit vt in ei⁹ cacumine nec nu-
bes nec venti nec pluuie sentiant̄. vt dicit idē
De macedonia aut̄ di. pli. li. iiii. ca. xxj. Ma-
cedonia antea emacia ē dicta. terraz impio
ē potita. s; aliaz armenia hybernia albaniaz
capadocia syriam egyptū thauz caucasuz
est transgressa. bec in bactris medis plis do-
minata ē. et possedit totali orientē. bec scz in-
die nutrit p̄ vestigia liberi patris et herculis
euagata ē. bec est illa macedonia cuius vno
die paulus emilius impator. lxx. vbes dire-
ptas vendidit. vt di. idem.

De magnesia Ca. XCVI

Magnesia grecie est

puincia inē thessalia et macedonia
inē media. mltas p̄nēs gētes opi-
da et ciuitates. vt di. plin⁹ li. iiii. ca. x.

De mesia Ca. XCVII

Mesia a messū pro-

uētū ē vocata. et ē p̄ma puincia quā
danubi⁹ vsqz ad mediterraneū ma-
re recludit. vt dicit Jli. li. xv. s; ab oriēte ostijs
danubij iungit. ab euro aut̄ tracie. a meridie
macedonie. ab occasu bystrie copulat̄. vt di.
idē. est at regio p̄nens plēs gētes opida et

ciuitates. frugibus ferax. abundans in venis mineralibus et lapidibus et metallis.

De mesopotamia // Ca. XCVIII

Mesopotamia greca et ethymologia possidet. eo quod duobus fluuijs ambiat. nam ab oriente et septentrione in monte thaur et caucasus cui a meridie sequitur babilonia et caldea. ut dicitur. *Is. li. xv.* Est autem regio in asia multum ampla tam in latum quam in longum. abundans in frugibus pascuis pecudibus et armenis locuples in diuinis et metallis. **De media ca. XCIX**

Media a medo regem dicitur quia puincia illa primus est aggressus. Habet autem media ab occidente parthia regna. a septentrione armenia circumdatur. ab oriente caspios videt montes. a meridie per siddam. hec regio sola medicam arborem producit quam alia regio nullam gignit ut dicitur. *Is. li. xv.* Est autem regio valde opulenta. multis fluuijs irrigua. ciuitatibus et opidis plena multorum populorum domina. cuius reges magnam babiloniam ac chaldeorum imperium antiquitus deuicerunt. *Is. li. x.* autem regionis incolae una cum phoenicibus in africa transuenerunt cum libijs miscuerunt quos libij corrupta lingua et barbara mauros vocauerunt quos in mauri a nigro colore sine greco ydeomate sic vocati. ut dicitur. *Is. li. ix.*

De melos // Ca. C

Melos et insula una ex cycladibus quae omnium insularum est rotundissima. et ideo melos. id est rotunda est vocata. ut dicitur. *Is. li. xv.* est autem insula multis bonis referta. ut dicitur. *pli. et spacia breuioris quantitate soli fertilitas recompensat.*

De midia // Ca. CI

Midia est insula in bybernie puincia quae in puinciali medio est putatur collocata sic dicitur a quodam rege qui in quibus filios totam insulam in quibus partes equales diuidens illam partem insule quae patrie mediterraneae ad usus proprios deputauit

propter quod illa bybernice puinciae insula portio media quae aliarum terrarum in circuitu media hodie nuncupatur. Est autem illa patria quae ad glebam fertilem in frumentis pascuis et armenis abundans in piscibus carnibus et alijs victualibus burris et caseis atque lactis. fluminibus est irrigua. fontibus atque lacis multiplicis effectus ut dicitur et virtus sicut dicitur habere aspectum delectabilem aere salubrem quae ad siluas et paludes. in eius extremitatibus aditum valde fortem. et ideo propter ipsius multitudinem castrorum et opidorum fortitudinem camera vocatur bybernie vulgariter propter pacem.

De missena // Ca. CII

Missena germanie est puincia ab urbe que misse dicitur sic vocata. cum bobemia puincia et polonia in solis ortu cum bauaria in meridie cum saxonia et thuringis. in occidente cum rethia et terminis reni a septentrione. Est terra ampla et spaciola nunc plana nunc montuosa. fertilibus multum et pascuosa. aquas optimis irrigua. nam nobili fluuiio albie per maiorem sui partem eius longitudinem est perfusa. ciuitates habet fortes et opida et castra forma et munita. cuius gens locuples est generaliter in diuinis frugibus scilicet pecudibus et metallis. et cum sit ipsius magne fortitudinis et pulcritudinis et elegantis perceritatis. est tamen gens benigna et pacifica ex natura minus germanicis hominibus in omnibus feritatis.

De mithilene // Ca. CIII.

Mithilene est insula in mari adriatico per quam de syria et cypro in italia nauigatur ad quam difficilis est accessus propter bithalassum. id est in mare prentus. terre eius vel arene in iectu diuidit mare. et sit quasi duplex. vnde naues impingentes ad arenas defacili perfringunt. ut in ac. apud. ca. xxvii. tam in textu quam in glo. Et quos incolae illius insule se barbari. circa tamen picuantes et ibidem naufragium patientes sunt biant. ut ibidem dicitur. **De hac insula puenit paulus qui nauigauit pro roma ubi venenum pipere quae manui eius adhaeserat. in sarmeta euasit. excussa bestia in ignem. In eadem etiam insula multa miracula perpetravit. ut dicitur. ac. xxviii.**

Benabathēa Ca. CIII

Bathea arabie

ē puīcia a nabatoib filio ysmael dicta. ⁊ est inē arabia ⁊ iudeā inē media. Surgit a beufrate ⁊ porrigit vsqz ad mare rubz. vt dicit *Is. li. xv.* Est autē terra ppinguis fertil' in frugib' ⁊ fructib' pecudib' p'ciois lapidib' ⁊ metallis. *De bac di. pli. li. vj. ca. xxix.* Abathei inqt opidū incolū p' trā noie in conualle. hñs fere duo milia passuū i latitudine. circūdat mōtib' inaccessis amne interfluēte. ⁊ distat ab opido gaza sexcentos passuū. a sinu p'sico. *cxviiij.*

Be noruegia Ca. CV

Buegia latissia

est euope puīcia. marifere p'n diqz circūcincta. h' aq' lone distēta. gorb'oy regionib' p'termia. nā a p'te meridiana ⁊ orientali p' q'ndā fluuū qui albia d'z a gorb'ia est diuisa. Est autē regio aspruma et frigidissima siluestris ⁊ nemozosa. c' incole plus de piscatura ⁊ venatōe viuūt qz de pane. nā rara est ibi ānona p'p' frigidis mltitu dinē. ibi fere multe vt albi vsi. ibi etiā s' fibz q' et castores dicūt. mira sūt ibi multa ⁊ monstruosa. Fontes ei sūt ibi q' omne impostū corū siue lignū statim in lapidē p'mutat. In ei' aq'lonari p'te nō videt sol occūbere in estiuali solsticio p' plures dies. nec etiā videt sol ibidē p' tōndē dies in solsticio hyemali. vñd tūc p'is optet incolas terre opari cū candel. frumētū vini ⁊ olei expers ē nisi aliūde d'ferā. **G**ens autē ingēns corpis est ⁊ stature ⁊ pulcre forme ⁊ magne fortitudinis ac robuste. validi sūt pirate ⁊ aiosiratis magne. ab oriente hz galaciā. a septētride ysolandiā. vbi mare p'petuo p'gelat. ab occidēte hybernicus oceanū ⁊ britannicū. a meridie dacie ⁊ gothie finibus terminat.

Be normannia Ca. CVI

Bmānia que et

neustria a nozicis pplis est dicta. q' nauigio veniētē d' noruegia lit' oceanū gallici obinuerūt q' tandē puīciā

in circuitu inbabuātē eā normanniā voca; uerūt. habet autē oceanū britannicū ad euriū sinū aq'tannicū ad occidentē. galliā ad meridiem. ⁊ oceanū ad aquilonē. Est autē gleba ei' frugifera ⁊ pinguis. cāpis nemozibus et p'atis insignis. porzib' maris nobil'. feris et pecudib' fertilis. nobil' simis ciuitatibus ⁊ opidis valde fortis. c' metrop'is d' rhodoma gūz ciuitas nobilis sita sup fluuū qui se cana ab incolis noia ē. c' gens p'p'osa ē. fortis ⁊ bellicosa vrbana in habitu. modesta in apparatu. pia affatu. pacifica in p'uiciu.

Be numedia Ca. CVII

Numedia est regio

in africa c' bartagini p'igua ⁊ puīciua. Incipit autē a flumine arnifigata a aringa ⁊ desinit in limite cogitanoy. habens ab ortu sirtes miores. a septētrione in mare tendit in sardiniam. respicit ab occasu mauritanā stipbēsem. a meridie et hiopum gētes. Et ē regio campi pinguis i mltis locis vbi autē siluestris ē feras generat. vbi autē iugis ē ardua. eqs et onagros p'creat. c' vltiori ora serpentib' ⁊ bestiis sūt plena. **A**harmoz generat erimiū qd' numediū d'z. vt d. *ys. li. xv.*

Benarbonensi puīcia Ca. CVIII.

Narbonensis est

puīcia. vt d. *Is. li. iij. ca. v.* et appellat' p's galliaz. que mediterraneo mari alluit. que mō gallia brachata d'ca ē. q' amne narbo ab ytalia ē discreta ⁊ alpiū iugis nulla est ei puīciay p'ferenda in cultu viroz. in dignatōe moz. in plenitudine opū breuē ytalia ponit' qz puīcia est dicēda. **F**luminā hz nobilissima inē que rhodan' galliarum fluuū fertil' sim' de alpibus se rapiēs p'terfluit puīciā narbonēsem. stagna habz multa. ⁊ porz' plures. ⁊ p'mūctoria mltia. inē que marsilia obinet p'ncipatū. **T**on' autē puīcie narbonēsis longitudo p'inet tracentā ⁊ septuaginta milia passuū. latitudo autē. ccc. et. lxxij. milia passuū. vt tradit agrippa. buc usqz *Is. li.*

Be ophir Ca. CIX

Ophir nomen est

puincia in india ab opbir viro de posteris be
ber noiare que ⁊ terra aurea antiq̄tus apel
labat. eo q̄ mōtes aureos bēat. q̄ a leonibus
⁊ seuissimis bestiis incolunt. Ad q̄s nlls ali
ter accedere aude nisi nauī stāte iuxta lit̄. q̄
cū trā quā vnguib⁹ leonū ceterarūq; bestia
rū effollaz inuenerit in suā nauē recipiūt. vt
si bestie eos senferint facile in mare recipiāt.
vt di. Raban⁹ sup locū illū. Cū venissent na
ues salomōis in opbir sūperūt inde auz zē
ui. Reg. ix. Jōē fere dicit pli. Aditit ab olim
bec puincia auz lapides p̄ciosos crisopras
los ⁊ adamātes. lignū thynū ⁊ ebenū ⁊ aues
psitacos ⁊ pauos. Dētes eburneos. symias ⁊
bestias als mōstruosa s. vt di. pli. et Jli. Ad
hanc aut̄ regionē de iudea plongos maris
rubri circuit⁹ puenit ⁊ p̄ insulaz a longaber
quā postea alexāder magn⁹ terre adeq̄uit i
opbir p̄trālit. Incole at̄ trē opbir veniētes d̄
stupe beber a fluuio capue vsq; ad regiōz in
die q̄ nūc rbena nūcupat̄ bitauerūt vt refert
ioseph⁹ ⁊ ab opbir nepote beber opbir torāp
uiciaz vocauerūt. vt di. Ra. sup. ij. li. pa. c. viij
Fuit aut̄ iste opbir fili⁹ iectan filij beber viz
G. n. x. Est at̄ ista regio vicina terre euilarb
quā gyon circuit. vt d̄. G. n. ij. ⁊ ei un monti
bus aureis ⁊ specieb⁹ aromaticis est silis et
in gēmis. vt dicit Jplini⁹.

De ollandia // Caplm. CX

Ollandia est q̄daz
puincia modica sita iuxta hostia re
ni ubi intrat mare brabacte p̄tigua
a meridie. vicinia frisie ab oriente. ab occasu
insule britānice p̄iuncta. ab aq̄lone inferiori
gallie belgice est p̄tigua. atq; flādie ab occi
dēte. est aut̄ trā palustris et aq̄sa. fere ad mo
dum insule vndiq; maris brachis atz rbeni
flumis circūfusa. hñs lacus ⁊ stagna multa
⁊ pascua valde bona. et iō armēus pecudib⁹
⁊ iumēis est referta. et gleba in locis plibus
valde frugifera ⁊ in plurib⁹ etiā nemorosa.
plēs ⁊ vales hñs venatōnes in plurib⁹ etiā
est bituminosa ex qua format̄ materia apta
ad ignū nurrimēta. Et est terra diuina que
transeunt p̄ mare ⁊ p̄ flumina plurimū opu
lenta. cui⁹ ciuitas capitalis traiectū inferiul

nūcupat̄ in latino. vtrich vō d̄ in ydiomate
germanoꝝ. nā ad germaniā p̄tinet q̄ ad sitū
q̄ ad mores ⁊ quo ad dñiū ⁊ ei quo ad lin
guā. cui⁹ gens elegā est corpe. robusta viri
bus. audax aio. venusta facie. honesta i mo
rib⁹. deuota deo. fida boibus ⁊ pacifica. mē
nus p̄dis intēdens ⁊ raptib⁹ q̄s alie germa
nice nationes.

De orcada // Caplm. CXI

Orcada oceani
est insula iuxta mare britānicū in
europa. a q̄ et cetera insule mltē ei
dem p̄miate ⁊ vicine orcaedel insule noianē
et sūt in numero. xxxij. quarū. xx. Deserte sunt
xij. vō incolunt. vt dicit Jsid. li. xv. de insulis
// De paradiso // Caplm. CXII

Paradisus est loc⁹
in p̄tib⁹ ouentis p̄stitut⁹. cui⁹ voca
bulū a greco in latinū vertit̄ ortus.
Iddoro in bebraico eden d̄. q̄d apud nos d̄
licie interpret̄. vt di. Jli. li. xv. ca. ij. Est ei ort⁹
deliciaꝝ. vt di. idē. qz ex oī genere ligni et poi
miferaz arboꝝ est p̄stitus. hñs in se lignū vi
te. nō ibi frigus. nō ibi est⁹. sed p̄petua aeris
tempies. ex c⁹ medio fons prumpēs totū ne
mus irrigat. diuidit̄ in q̄tuor nascēna flumi
na cui⁹ aditus post peccatuz p̄m̄i boīs būa
no genere inēclusus fuit. qā vndiq; flāmea
rumphea. i. muro igneo vndiq; circūcincta
ita vt ei⁹ pene cū celo inēdiū p̄iungat̄. Iddo
siduiq; angeloz arcēdis spirib⁹ malis sup
rūpbee flagrantā est a dño ordinatū. vt bo
mines flāme angelos vō malos boni ange
li s̄bmoueāt. ne alicui spūi l̄ carni peccatrici
adu⁹ pateat paradisi. bucusq; Jli. li. xv. ca. ij.
vbi tractat de regionib⁹. Scdm at̄ magistꝝ
in hysto. ca. ij. sup gen. d̄ sic Jplantiu in q̄t
de⁹ a p̄ncipio creatōis herbis ⁊ arboꝝ lo
cū deliciaꝝ aptauit ⁊ s̄ i p̄ncipio ipsi⁹ mūdi
scz in oriēte. ⁊ ille locus est amēissim⁹ longo
trē ⁊ maris tractu a nostro bitabili segrega
tus adō edit⁹. i. ale⁹ vt vsq; ad lunā rē globū
attingat. vbi ei⁹ p̄p̄ situs altitudinē aque di
luuij nō puenerūt. vt di. idē. De paradiso at̄
di. Jo. damas. qz vō ⁊ visibili ⁊ inuisibili cres

atura p̄ditur erat deus boiem s̄m suā pp̄az
 imaginē ⁊ similitudinē. sicut q̄ndā regē et p̄nci-
 pes ois terre ⁊ oim que s̄m ipsa p̄struxit aū
 q̄li quandā regionē in q̄ p̄uersat⁹ beatā du-
 ceret vitā. Et iste loc⁹ diuin⁹ est paradysus. dei
 manib⁹ in eden. i. in delicijs ⁊ voluptate plā-
 tatus. in or̄iēte q̄dem oī terra cellioꝝ penitus
 r̄pato ⁊ tenuissimo aere circūfulgēs. plantis
 sp̄ floridis comat⁹ et bono odore plen⁹. luie
 replet⁹. pulcritudinis vniuerse. gaudij ⁊ exul-
 tatōis p̄mptuariū. creature sensibil⁹ excedēs
 intelligētiā. diuina regioꝝ digna eo q̄ s̄m ima-
 ginē erat in q̄ nil irrōnabiliū h̄itabat. s̄z sol⁹
 bō diuinay manuū plasma. Itē strab⁹ et be-
 dicūt q̄ paradysus ē loc⁹ i or̄iēte posit⁹ in iuncto
 oceano ⁊ mōtib⁹ oppositis a regionib⁹ q̄s
 incolūt hoies secret⁹ remotissim⁹ est p̄tingēs
 q̄z altitudine vsq; ad circulū ipsi⁹ lune. Fuit
 locus s̄mē cōueniēs boi innocēti pp̄t eius
 s̄mā tempiem. q̄z nō frig⁹ ibi nec estus sed
 p̄petua tempies. vt di. *Isi.* Itē pp̄t oim bono-
 rū abūdantiā. q̄z vt dic̄ aug. de ci. dei. xiiij. c. r.
Quid timere aut dolere poterant hoies in
 tantoz tāta affluentia bonoz. vbi nō aberat
 quicq; q̄ bona volūtas afficeret. nec inerat
 q̄z carnē ⁊ aīm boīs feculiter viuētis offende-
 ret vel in aliq̄ molestaret. Itē pp̄t s̄mā ame-
 nitate. nā vniuerse pulcritudis erat p̄mptu-
 ariū. vt di. *Bamal.* q̄z attestat tam arbor⁹ q̄z
 frondiū ⁊ floꝝ imarcescibil⁹ pulcritudo. Nā
 arbores comā nō p̄dunt flores non marce-
 scūt. Itē pp̄t summā iocūditates q̄z attestat
 fructū dulcedo. q̄z ibi est oē lignū pulcrum
 visu et suauissimū ad vescendū. Gen. ij. Idē
 etiā attestat lucis pulcritudo. nā puritati ae-
 ris claritas lucis p̄porcionat. vt di. *Be.* Itē
 pp̄t soli fecūditatē q̄z attestat fontū irrigā-
 tum mltitudo. Dicit etiā gen. ij. Fons ascen-
 debat ⁊ irrigabat paradysum q̄ in quoz flumi-
 na ē diuisus. Gen. ij. Itē pp̄t loci securitates
 q̄z attestat situatiōis ei⁹ altitudo. nā lunarē
 tāgit circulū. vt di. *beda ⁊ Isi.* id ē p̄tingit ad
 aerē q̄tū post istū aerē turbulentū vbi finis
 ē ⁊ termin⁹ exalationū et vaporū humidozū
 q̄z fluxus ⁊ p̄gressus lunari corpi assimilaf.
 sicut exponit alexader. q̄z non s̄m veritatē at-
 tingit in altitudine orbē lune. s̄z circulū luna

rem dī attingere yperbolice. vt ei⁹ maria al-
 titudo ⁊ incompatibil⁹ respectu t̄re inferioris
 insinuaret. Itē pp̄t ei⁹ incorruptibilitatē q̄z
 attestat ibi ex̄nium vite lōguitudo. nā ibi sūt
 helyas ⁊ enoch viui vsq; hodie ⁊ incorrupti
 sic dicit magister in h̄isto. Nil ei⁹ p̄t ibi mo-
 ri q̄z est viuū nec h̄ mirādū est de paradiso cū
 in bybernia sciam⁹ esse insulā in q̄ mortuoz
 corpa nō putrescūt. ⁊ alia in q̄ hoies nō mo-
 ri p̄t. sed optet vt vltimo senio extra insulaz
 deferant. q̄re sup̄ d̄ bybernia in l̄tera. *Be.*
 paradiso autē ⁊ ei⁹ situ fuit opio apud gentiles
 vt di. *pli.* vbi loq̄t de insulis fortunatis. de q̄
 bus etiā loquit⁹ *Isi.* li. xv. in quas ē vna que
 oīa fere p̄tur bona. vbi bum⁹ sp̄tē p̄creat
 oēs fruct⁹ vbi in iugis collū arbores virore
 frondiū ⁊ dulcore fructū sp̄ pestiūf. vbi ad
 herbaz vicē mellis ⁊ olus crescit. vbi ⁊ genti-
 liū error ⁊ seculariū carmia poetaz pp̄t soli
 fecūditatē easdē insulas paradys⁹ eē putauerūt
 q̄z quidē ponere est erroneū. cū p̄dicte insu-
 le fortunate sint in occidente p̄leuā maurita-
 nie i oceano collocata. vt di. *Isid.* li. xv. *Pa-*
 radysus at in or̄iēte in altissimo monte. de c⁹
 cacumie cadētes aq̄ maximū faciūt lacum.
 in suo casu ac tantū faciūt strepitū ⁊ fragorē
 q̄z oēs incole iuxta p̄dictū lacū nascunt⁹ surdi
 ex imoderato sonitu seu fragore sensū audis-
 tus in puulis corrupente. vt di. *Basit.* in era-
 meron. s̄lir et amb. Ex illo lacu velut ex vno
 fonte p̄cedūt illa flumina quoz. p̄bison qui ⁊
 ganges. gyon q̄ et nilus d̄. et tigris ac eufra-
 tes. de q̄b⁹ in li. *Geneseos* fit mentio special.
 quere supra in tractatu de fluminibus.

De parthia CaCXIII

Parthia regio ma-
 xima ē i asia q̄ ab indie finib⁹ vsq;
 ad mesopotamie fines ē p̄irecta
 p̄t inuitā ei⁹ pariboz v̄turē assiria et cetera
 regiones nomen ei⁹ traxerūt. Sūt autē in ea
 puicie p̄culares. *saracusia parthia assiria*
media ⁊ p̄sia que regiones sibi inuicē p̄uicte
 inuitū ab indo flumine sumūt ⁊ igri flumio
 claudūt. loca autē nemorosa m̄tuosa ⁊ aspe-
 ra ⁊ flumina m̄ta. Sūt autē puicie finib⁹ suis
 discrete. noia a p̄p̄is autoꝝb⁹ trabētes ita

nam aracusia ab opido suo nūcupata ē. par-
thiam autē a subia veniētes occupauerūt. eā
q3 ex suo noīe vocauerūt. huic meridie est
rubz mare. a septētrione byrtanicuz solū ab
occidēte media. regna in ea. xvij. po:recta a
caspio mari vsq3 ad gentē scythaz ē parthia
m̄ltis reb3 p̄digiosis 7 mōstruosis mirāda.
vt di. ¶ *Idi. li. v. nā bestie s̄ feroces p̄ di tigris*
des at3 lincez 7 aspides ibi 7 serpētes natura
seuissimi 7 feroces. gens et dura ē et crudel
victu p̄ca poi pulmēto 7 p̄dimēto p̄tenta sa
le 7 cardamonio. vt di. idē. et d̄r idēz i glo. sup
Bañ. de psarū regione 7 parthoz. ca. vij. de
bestia que similis v̄so erat.

¶ *De palestina ¶ Ca. CXIII*

Palestina sirie est
p̄ puincia dicta q̄ndā p̄bilistea cui3
ciuitas metropolis q̄ nūc ascha-
lona d̄r antiq̄tus p̄bilistim vocabat̄ ex qua
citate tota regio palestina v̄l p̄bilistea p̄cis
tp̄ibus vocabat̄. vt di. ¶ *Idi. li. xv. Idē etiā dicit*
li. ix. ca. de vocabul̄ gēnū. P̄bilistei inq̄t ip̄s
sunt q̄ 7 palestini dicunt. P̄ literā sermo be
bzeus nō bz. sed p̄ eo greco v̄it. scz. F. in d̄ p̄bi
listei p̄ palestinis. dicūt itaq3 p̄bilistei a sua
ciuitate. p̄mo autē dicebant̄ alop̄bili. i. alieni
gene. eo q̄ semp fuerūt filijs israhel alieni et
longe ab eoz societate et genere sep̄ati. vt d̄r
*idē ibidem. Hec regio. vt di. ¶ *Idi. li. xv. ab oriē**
te bz mare rubrū. a meridiano latere iudea
exap̄it. a septētrionali plaga tyrioz finibus
claudis. ab occasu v̄o egiptio limite terminat̄
vt d̄r ibidē. originē autē p̄mā p̄traxerunt p̄bi
listei a filio chanaan noīe celluz als p̄berru
sum a q̄ p̄mit3 sunt egressi p̄bilistei 7 capti
rim. vt d̄r Gēsi. x. Gens vt narrat herodot3
astuta 7 callida. molesta sp̄ regno israhelini
co 7 infesta. tuz q3 p̄speritati iudeoz inuide
bat. tū etiā q3 de soli sui felicitate 7 d̄ marina
rū insularū suo d̄nio subditaz fortitudine et
p̄tate nimū p̄sumebat. vt di. idem.

¶ *De panphilia ¶ Ca. CXV.*

Panphilia q̄ et isau-
ria d̄r eo q̄ omni flatui aure est expo-
sita. vt dicit ¶ *Idi. li. xv. puincia ē in mi-*

nori asia habet metropolim v̄rbē que seleu-
cia nūcupat̄. vt di. idem quā seleucus anti-
ochus q̄ antiochiā condidit fundauit. vt di.
¶ *Idi. li. xv. Est autē regio maritima inē aliciā*
et britaniā a qua nauigat̄ in ytaliam p̄ cyp̄ū
insulam. vt patet act. xvij.

¶ *De pannonia que etiā vngaria appel-*
latur ¶ Caplm. CXVI

Pannonia europe
est puincia que ab hunis q̄ndā occu-
pata ab eodē ip̄so vngaria vulgari-
ter est vocata. que duplex ē s̄m Drosiuz ma-
ior. s. et minor. maior q̄dē est in v̄teriori syria
v̄ltra meonides paludes cōstituta a q̄ huni
venatōnis gratia p̄mit3 exeūtes 7 p̄ longissi-
ma paludū et iray spacia 7 ceruozū 7 bestia-
rū vestigia inseq̄ntes. tandē solū p̄annie in-
uenerūt. q̄ reuerſi ad p̄p̄ua collecto agmine
in pannoniā redierūt. 7 expulsis incolis a p̄-
meua sua origine nomē gēti 7 patrie indide-
runt. vt narrat herodot3. Est autē hec puincia
p̄s mesie quā danubi3 p̄terfluit 7 p̄fundit vt
di. ¶ *Idi. li. xv. 7 xvj. Habet autē gallaciā ab oriē*
te. greciā a meridie. dalmaciā 7 ytaliā ab oc-
cidēte. 7 germaniā a septētrionē. vt di. idem.
Est autē ira spaciōsissima 7 fertillissima. mon-
tib3 7 siluis m̄uissima. m̄ltis flumib3 7 aq̄s
irrigua. venis aureis 7 alijs metallis diuissī-
ma. h̄ns mōtes maxios in q̄b3 diuersa mar-
moy genera inueniūt. sal etiaz optimū in q̄
buldā montib3 effodit. feris 7 pecudib3 p̄p̄
pascua v̄berrima adimplet. frugifera et est
gleba ei3 valde 7 v̄nifera in m̄ltis locis 7 in
tra se p̄les p̄inet gētes. nō solū lingua. veruz
et̄ morib3 7 vita in plurib3 differētes sic idēz
*dicit herodot3. dicit autē ¶ *Idi. li. xv. p̄annonia a**
p̄nninis alpib3 est vocata q̄b3 ab italia secer-
niē. regio foris ē 7 solo leta. a trib3 fluij3 da-
nubio. s. 7 sana actycia est vallata. Hatz at
ab oriēte meliā. ab eurohystriā. ab affrico at
penninos bz alpes. ab occasu galliā belgicā
a septētrione danubiū limite q̄ germaniā p̄-
fluit. Hic byster d̄r 7 bystria3 vocant̄ terras
quā iuxta pannoniā circūfundit.

¶ *De paron ¶ Ca. CXVII*

Paron insula est a parato plati filio nojata q̄ d̄ noie suo paron opidū 7 isulaz noiauit vt di. *Is. li. xv. gignit aut marmor candidissimū qd̄ parū dicit. nutrit et 7 sardiū lapidē marmorū qd̄ pstantiorē 7 inē gēmas vitillissimū. vt dicit *Isid.**

De pentapoli // Caplm. CXVIII

Pentapolis regio est i p̄simo arabie 7 palestine dicta a q̄nq3 citatib⁹ boim ipioy q̄ celesti igne se p̄sumptē. tra ei vberia magis q̄ nūc hierosolima nūc deserta ē 7 exusta. nā p̄ scelerē incolaz de celo descēdit ignis q̄ regionē in cineres et nos dissoluit. e⁹ vmbra 7 spēs q̄ dam i fauill' 7 arborib⁹ adhuc videt. *Mascū* at̄ ibi poma virēna sub tāta spē maturitatis vt edēdi d̄sideriū gignāt. q̄ si carpas faulscāt ac resoluūt in cinerē fumūq3 exalant q̄si ad bucardeat. *buculq3 Is. li. xv. Hec puicia aū ei⁹ p̄sumptōz ita fuit locuples q̄ nē ei⁹ lapides saphiri 7 alie gēme p̄ciolē iueniebant et inē ei⁹ glebas auz sic *Job* tāgit dicēs locus saphiri lapides ei⁹ 7 glebe eius auz *Job. xx. viij. S3* postea tota illa regio i mare mortuum ē p̄uersa. sic vocatū est q̄ nec gignit viuū nec i se accipit ex genere viuētū. nā neq3 pisces b3 neq3 aues neq3 nauigia patiē. q̄ oia vita carētia in eo ad fundū mergūt. lucerna si fuerit accēsa supenatat. extincto vō luē de mergit. vt di. *Is. li. xiiij. q̄re sup̄ de mari mortuo in tracatu mariū 7 aquaz. In istū maris ripa circa vicinia zodome crescūt poma supra dicta. aspectu q̄dez pulcra sed gustu fetida 7 amara. vt di. glo. sup̄ secūda3 eplaz pe. ca. ij. Est aut̄ alia pentapol' affrice in puincie libie a q̄nq3 ciuitatib⁹ sic nojata. i. beronice centria apolonia poroz ptolomais ex q̄bus ptolomais 7 bernices a regibus sūt vocate Est aut̄ hec pentapol' libie cirenēsis adiuncta et eius finib⁹ deputata. vt di. *Isid. li. xv.***

De persida // Ca. CXIX

Persida siue persia est regio in asia inē partib⁹ regna

deputata descēdens ab oriū ad indos. ab oc casu rubz mare b3. ab aq̄lone vō mediā tan git. ab austro gennaniā alē germaniā q̄ p̄r sīde annectit. q̄b⁹ est incussa opidū nobilissi mū. In p̄sīde aut̄ p̄mo oria ē ars magica ad quā nemrozib⁹ gigas post p̄fusionē linguarū abijt. ibiq3 p̄sas ignē colere docuit. nā hoies in p̄tib⁹ illis solē colūt q̄ ipsoy lingua bel d̄. vt di. *Is. li. xv. Est dicta p̄sia a p̄leo rege q̄ de greca in asia trāsiens ibi barbaras gentes sui ac diuturno bello edomuit. Nouissime aut̄ victor exis nomē genti subiecte dedit. vt di. *Is. li. ix. in ca. de vocabul' gentiū. nā p̄le p̄ multa tpa ignobiles reputabāt et q̄si nullū momētū in genib⁹ habebant. medi' sp̄p̄oēt' t̄ssimi fuerūt. vt di. idē. Est at̄ p̄sida latissima et valde p̄losa. in q̄ ciuitas nobilis noie elaz sic dicta ab elaz filio sem a q̄ p̄mo p̄cessit gēs p̄laz. vt di. *Is. Et ab elam p̄le p̄mit' elamite lē vocati. Est at̄ in p̄sīde ciuitas nobilissima elimaida noie q̄ nūc p̄sīpolis nūcupat. de q̄ d̄. i. *Mach. vi. 7. ij. mach. ix. Erat aut̄ in p̄sīdē ciuitas nobilissima 7 copiosissima in auro 7 argēto. templū in ea locuples vald'. 7 illic velamia aurea 7 lorice ac scuta. q̄ reliq̄t alexan der rex *Macedo zc.*****

De pyrenea // Ca. CXX

Pyrenea est prouin cia in europa. tra alta et mōtuosa e⁹ mōtes pyrenei dicit. 7 p̄tēdunt a meridie vsus occidētes diuidētes ab inuicē marimas regiōes. nā alpel pyrenei diuidūt inē byspaniā 7 galliā tā narbonēsez q̄z et lugdu nēsez. hñt aut̄ ab oriēte germaniā. a meridie ytaliā. ab occidēte byspaniā. ab aq̄lone galli am. Dicit at̄ pyrenea a crebus fulminū ieti bus. pyr ei grece. ignis ē latie. Crebus ei ful minib⁹ mōtes pyrenei quunt. vt di. *Is. li. xv. ca. de mōtib⁹. Est pyrenea mltōy 7 magnoy fluuiōy origo 7 p̄ncipiū. ma in mōy maxio rū. nutrit feraz 7 iumētōy mltōy. venas cō tinēs metalloz. fortes bñs munitōes ciuita tum 7 castroz. multas 7 diuersas nutriēs tā in lingua q̄ in moribus natōes p̄ploz. vt nar rat herodotus.*

De pigmea // Ca. CXXI

Pigmea est regio i

ndia vsus orientē in mōtanis p̄ oc
ceanū lita. in q̄ bitant pigmei boies
pui corpe vix bicubiales. vt di. **P**li. et **S**i q̄
in q̄ro anno ḡnant et i sepiimo senescūt. bi
collecto exercitu eq̄tāt sup̄ arietes ⁊ pugnāt
p̄ grues nidos eoz et oua p̄fringentes. ne p̄
eos hostes multiplicent. vt di. idem **P**li. l. v.
ca. d̄ hominib⁹ indie mōstruosis. q̄re supra.

Pe pictauiā Ca. CXXII.

Pictauiā gallie naz

bonensis est puicia. quas picti angli
et sconi nauigio impetentes antiqui
tus inbabituauerunt ⁊ tandē regioni ⁊ genti
ex sua antiq̄ p̄sapia nomē impostez relique
rūt. vt narrat herodorus que de britānicis
finib⁹ classem faciētes orā oceanū sin⁹ a q̄rā
nici inuaserūt ⁊ tandē p̄ incolās nō sine bello
rū discrimie locū in patria obunētel. **P**icta
uū opidū a picus noiarū vt ab eodē herodo
to d̄. p̄struxerūt ⁊ lōga patrie p̄finia pictaui
am vocauerūt. **H**ec puicia p̄ lōgū maris oc
ceani p̄oirecta turoniā quā p̄fluit ligerib⁹
ab oriente byspanos a meridie. oceanū bri
tānicū ab aqlone. ⁊ miorē britāniā in sinu
a q̄rānico ab occidēte. h̄ patrie puiciola est p̄
clara i multis. vt narrat idē. nā glebā d̄. bre
mliū ferulē. oim fere frugū feracē. ⁊ fructū
multipliciū alitricē vinifera ē ⁊ frugifera ⁊ i
bonis q̄ gignit bum⁹ multū opulēra. maris
porib⁹ insignis ē. ciuitanb⁹ ⁊ opidis inclita
amnb⁹ ⁊ fontib⁹ irrigua. cāpis prans et ne
morb⁹ ē amēllima. ⁊ circa p̄tes mariū mal
faxis ⁊ rupib⁹ est munita. vix in opido rupel
lenfi siue castro ad qd̄ accessus. p̄p̄tū loci
⁊ freni angustias vix habet. vt di. idē. c⁹ gens
lingua ⁊ morib⁹ galliarū puicijs ē p̄mixta. et
iō q̄zuis a p̄mis picus h̄ bēantill⁹ gēns na
tiones vt sint natae fortes. corpe elegātes. h̄ a
gallcis in qb⁹ mixti sūt p̄raerūt vt aio sint
feroces. ⁊ ingenio p̄ alijs vicinis gēnb⁹ acū
ores. nec mix. nā vt di. **S**i. l. i. r. fm diuersitatē
celi facies boim ⁊ colorib⁹. corpoz q̄nitates.
et aioz diuersitates existūt. **I**n romanos gra
ues. grecos leues. affros verispelles. gallos

natae feroces. ⁊ ingenio aciores quidem us
qd̄ vniqz nata climati facit. vt d̄ ibidem. **E**t
iō gens pictauiā robusta corpe. facie venus
ta. audax aio est. vt d̄ callida ingenio ⁊ astu
ta vt recitat herodorus.

Pe picardia Ca. CXXIII

Picardia gallie bel

gice ē puicia a qd̄ opido siue castro
p̄oncon sic vocata. vt di. idē de regioz
nū descriptione videlicet herodot⁹. nā opidū
qd̄ nūc p̄ychen d̄. i illo ire p̄finio vsqz ad oc
ceanū britānicū antiq̄t⁹ obrinuisse d̄nūm
p̄hibet. a q̄ tot⁹ p̄plus illi⁹ patrie fuisse credit
impostez noiar⁹. **E**st autē eoz ira frugum et
fructū valde ferax. irrigua fontib⁹ ⁊ fluib⁹
abundās p̄lis. munita nobilib⁹ ciuitanbul
⁊ castris. opidis fortissimis ⁊ famolis. vt bel
gis ē seu beluacū ⁊ ambianis attrabarū mo
rū ⁊ tonacū. vt di. idē. **H**abet autē puicia iam
dicta renū fluuiū germanicū ab oriente. galli
am supiorē a meridie. oceanū gallicū ab oc
cidente britāniā maiorē siue angliā ab aqlon
e. **E**st autē duplex picardia. s. supiorē q̄ gallie
vniqz magis est p̄pinq̄. alia inferiorē q̄ flādie
et rethie finib⁹ seu brabācie p̄pinq̄s ē p̄un
cta. ⁊ est h̄anomia nūcupata. vniqz patrie
gens ē elegātis stature. facie decētū ac venu
ste. audax ai. leuis ⁊ docilis ingenij. intelle
ct⁹ clari affect⁹ pij. ydiomatus grossi magis
aliarū gallie nationū.

Pe ramathea Ca. CXXIII

Ramathea que et

ramasora regio iuxta decapolim
lita a ramatba cūrate est appellata
in q̄ nat⁹ ē samuel p̄pbeta. ⁊ alio noie arima
thia est vocata de q̄ fuit **I**oseph vix iustus. q̄
cū nicodemo corp⁹ d̄nicū inunxit ac honori
fice sepeliuit. vt di. glo. sup̄ **L**uc. c. xxiij. **E**st at
in tribu effraiz i iudea lita ⁊ in altissimis mō
tib⁹ collocata. p̄p̄t qd̄ ⁊ ramathea. i. excelsa ē
vocata. nā rama excelsum sonat. vt d̄. biero.
ē at ira q̄zuis mōtuosa ferulē fructib⁹ ⁊ fru
gib⁹ i vineis ⁊ oliuis. fontib⁹ irrigua. puritate
aeris saluberria si⁹ altitudie valdē firma. vt
di. bier. ⁊ ad remonissie speculādū valdē opta.

Berucia Caplin. CXXV

Berucia renensis est

renicia regio. s. quā renus circūfluit ac p̄fūdū sic dēa. eo q̄ sit iuxta renū. vt di. *Sti.* li. xv. Et ē tra h̄ns mltas citates ⁊ opida valde firma. c̄ gleba ē frugifera ⁊ vinifera i multis locis. gēs foris ⁊ aiosa i vita ⁊ in morib⁹ pueniētā h̄ns cū germanis.

Berualia Caplin. CXXVI

Berualia est prouī

ciola q̄ndā barbara distās mltū a dacica c̄ pavronia ē vocata mltā h̄ns audaciā. nūc at̄ sub fide xp̄i regno dacicē subiecta a viroze sic dēa. eo q̄ sit ḡmiosa ⁊ pascuosa. i. locis plib⁹ nēozosa. c̄ gleba est mediocrit̄ frugifera. aq̄s et stagnis irrigua. piscib⁹ marinis ⁊ lacualib⁹ est fecunda. p̄les h̄ns greges pecudū ⁊ armēta. subie vō p̄lib⁹ p̄uicta solo fluuio q̄ narua d̄: a nozicoz⁹ et megardoz⁹ regiōib⁹ est discreta. vt di. *bero.*

Berinchouia Ca. CXXVII

Berinchouia q̄daz

est tra modica a citate mogūina sita sup̄ ripā reni inē mōtes p̄tēsa vsq̄ ad opidū q̄d piguia d̄. vñ ⁊ a reno q̄ p̄t̄ mediū refluit rinchouia ē vocata. Et est tra q̄zuis modica i vtroq̄z reni litore vsq̄ ad mōtū cacumina amena mirabil̄ ⁊ fecunda. t̄ate ei pulcritudis ē et t̄a incredibil̄ ferulitatis q̄ tā inbitantes q̄z et p̄ ripā trāsiū faciētes d̄lectat ⁊ reficit q̄li or̄⁹ inestimabil̄ voluptatis t̄a dulcē ei h̄z glebā ⁊ tā pingūē q̄ fruct⁹ ⁊ fruges mira fecunditate p̄t̄ ⁊ celeritate p̄ccat ac p̄ducit. In eodē agro arbores pomiferas diuersi ḡniū p̄turit ⁊ nuces gignit. ⁊ t̄n p̄t̄ tā tā fructū mltiformitatē fruges parere n̄ omitit. Arboz et diuersitas vineta n̄ ipedit. imo vñ ⁊ idē agell⁹ p̄t̄ fruges ⁊ vna nuces ⁊ poma corbas ⁊ pira ⁊ mltā alia fructū genera p̄ducere p̄uevit. F̄ores calidi ⁊ medicine cozpoz necessarij ibi de tre viscerib⁹ or̄ūnt. mltā alia h̄z cōmoda vite mortaliz⁹ necessaria q̄ recitare p̄ singula esset longum.

De puincia romana Ca. CXXVIII

Romanorū prouī

Romanorū prouīcia. vt ait varro ē fere tot⁹ orb⁹ p̄uicta vbiq̄z bitabiles possidet regiones. naz singlas p̄tes orb⁹ romanorū potēna edomuit nec fuit aliq̄s orb⁹ angul⁹ q̄ romani exercit⁹ nō p̄senserit gladiū vt di. *idē.* fuit t̄n q̄ndam ps ytalie romulea antiq̄t⁹ noīata. a noīero muli sic dicta q̄ vrbē romā p̄didit. ciuitatiz ⁊ p̄p̄to nomē dedit. vt di. *Sti.* li. ix. vbi subdit. h̄ p̄mo saturnia a saturno rege fuit dēa. q̄ incolās trā colere p̄mit̄ informauit ⁊ ip̄m p̄pter saturitatē iopinātā saturnū vocauerūt. ⁊ tā dē ip̄m tāq̄z deū in stellaz nūero coluerunt. Latino at̄ rege postea latini s̄ vocati. q̄ p̄ h̄ romani a romulo vrbē ampliātē ⁊ muniētē romanū dicit s̄. ⁊ q̄rites postea sūt dicit eo q̄ q̄rit⁹ romul⁹ est vocat⁹. q̄ sp̄ basta vtebas q̄ sabinoz lingua q̄ris d̄. vt di. *Sti.* li. ix. in ca. de gentiū noīatione. Isti at̄ regni ⁊ regum laudes ad plenū calam⁹ describere nō suffic̄ nec codex aliq̄s magnifica eoz romanorū opa plenarie p̄bendit. Romanorū acruū p̄bitates siquē imitatōnis grā legere delectat legat in. *i.* *Sti.* *bach.* viij. ca. vbi mira d̄ eoz virtutibus breuē recitant̄

Beromania Caplin. CXXIX

Beromania d̄ roma

noz gēs noua. Nec ei grece noua v̄t nouū d̄ latine. Ab eo ei t̄pe q̄ Cōstātinus sedē romanū imp̄ij in cōstātinopolim tracie vrbē de roma transtulit. ois grecoz regia romanā. i. noua roma vocata fuit. vt d̄ cit raban⁹. Ido vsq̄z hodie greci nō se vocāt vulgarit̄ grecos s̄z pon⁹ romanos. q̄re supra de grecia in lrā g. vbi de grecis mltā repies.

Berhodo Ca. CXXX

Rhodus insula est

rhododē capitolū d̄ esse inuētuz dū ibi ciuitas p̄mit̄ p̄deret. In hac vrbē sol⁹ fuit colossus ere⁹. lxx. cubitoz altitudis. Alij fuerūt. s. miores colossi i insula eadē. vt di. *Sti.* li. xv. Et aut̄ rhod⁹ insula eadē que ⁊ cyprius vt di. *Sti.* li. xv. c. de nominib⁹ ciuitatum

De ruthia Ca. CXXXI.

Ruthia siue ruthe

Rna q̄ r̄ mēse ē puicia in mioris alie
p̄nio p̄stituta. romanoꝝ imios ē
b̄ns ab onēte. gothiam a septētrione. p̄ano:
niā ab occidēte. greciā v̄o a meridie. ita q̄dē
est maria p̄cordās cū bobemis et sclauis in
ydiomate r̄ lingua. H̄at q̄dā p̄te sui galacia
ē vocata r̄ ei⁹ incolē q̄ndā galate vocabantē
q̄b⁹ d̄r paul⁹ apl⁹ direxisse eplam. q̄re supra
de galacia. **De sabea** // Ca. CXXXII.

Sabea regio est in

S Arabia a filio cibus q̄ saba dicit⁹ est
p̄gnoiata. **De angusto** ire tractu
ad orientē vsus p̄licū sinū extendit. a septētri
one caldee appropinq̄t. ab occasu sinu arabi
co imiat. a meridie v̄o ethiopic est vicina. est
at regio thurifera odores dās. nā in ei⁹ salti
bus mirra cinamomū thur̄ r̄ cetera aromati
ca ḡnant. vt di. **Si. li. xv.** regio si q̄dē locuples
ē in sp̄eb⁹ aromaticis. i. p̄ciosis lapidib⁹ r̄ me
tall. **Ibi fenix** auis r̄ alia mirabilia q̄ in regio
ne arabie ab autoꝝb⁹ referūt. de q̄b⁹ sup̄ de
arabia. **Iti⁹ puicie d̄na r̄ regina** fuit sp̄ealē
regia saba. q̄ ton⁹ t̄n affrice suis t̄pibus obti
nuit p̄ncipatū. vt d. **bero.** nā regina ethiopic
acegypti. vt di. **glo. sup̄ li. iij. reg. r̄ p̄** p̄leq̄ns
credit q̄ ip̄a alia reḡnicipis obtinuerit occi
dentis. **De samaria** Ca. CXXXIII.

Samaria ut di. p̄si.

S li. xv. regio ē palestine a metropoli
ciuitate l' opido sic antiq̄t⁹ vocata.
nā samaria q̄ndāz fuit regal' ciuitas in isrl'. q̄
nunc ab augusto sebastia noīat. H̄ regio me
dia in iudeā r̄ galileāz ia cet. incipēs a vico
cui nomen ē eleis e⁹ su⁹ nata p̄stis est iudee
ab ea nō differēs i v̄rute. vt di. **Si. a** q̄dā mō:
te noīe lomez p̄mit⁹ nomē sumpsit. vt 3. in. iij.
Reg. ab ista t̄n patria samaritanoz gens in
postez ē exorta q̄ trāsmigrata de assirijs ha
bitauit i samaria q̄ deinceps d̄ca ē samaria
id ē custodia eo q̄ captiuato p̄plo isrl' ipsi fue
rūt i eadē patria p̄ custodia ab assiroz regu
b⁹ derelicti. vt di. **Si. li. ix.** in ca. de vocabul' re

gionū. q̄re sup̄ in eodē d̄ samaria mōte i lra. s

De sambia Ca. CXXXIII.

Sambia mesie est

S puicia i europa i inferiori scythia col
locata q̄ media inē p̄tentes estenes
osilianes liuones r̄ turones. q̄ oēs antiq̄tus
gothoz erāt s̄bditi p̄tati. vt narrat varro. sili
r̄ herodot⁹. **Inbitant** litora oceani faciētes
p̄mūctoria r̄ sin⁹ p̄ latera a q̄lonis. vt di. **idēz**
Est autē sambia ita ferti' gleba r̄ frugū ferax
ita palustris r̄ nēozosa. m̄tus flumib⁹ r̄ lacu
bus circūuallata. gēs inē cetera barbaras cor
pore elegans. mēte audax. ingenio arte r̄ ar
tificio alias natōnes in circuitu p̄cellens.

De sabaudia Ca. CXXXV

Sabaudia d̄r sm

S antiq̄s q̄si salua r̄ audax via. eo q̄
ab antiq̄s t̄pib⁹ illa via b̄ditate p̄
cupua a gallicanis p̄tib⁹ ab ytalica p̄ l' li⁹ pa
trie deserta r̄ mōtes fuit sp̄tuta. nā sp̄ ibi fuit
sūma iusticia. **Et iō put** clamat fama publi
ca sp̄ fuerūt ibi trāseūtes in strata cōi securi
ab oī spolio r̄ rapina. **Est at p̄s pyrene.** cui⁹
mōtib⁹ ytalica a gallia sepa. q̄re supra de py
reneis mōtib⁹ in litera **P.** et alio noīe pui
cia puicie noīat.

De sardinia Ca. CXXXVI

Sardinia est insula

S in mari mediterraneo iuxta siciliāz a
q̄dāz sardo hercule p̄creato noīata
q̄ cū magna multitudine de libia p̄fect⁹ sardi
niā occupauit r̄ ex suo vocabulo i sule nomē
dedit. H̄ i affrico mari ad similitudinē b̄iani ve
stigiū tā i ouēte q̄z in occidēte latior p̄miet fer
me parib⁹ laib⁹ q̄ in meridie r̄ i septētrionē
v̄rūt. r̄ iō p̄ a nauigantib⁹ grecoz ichos voca
bat. **Iti⁹ at ita** i lōgitudine. **21. d. 1.** latitudine
xl. In ea neq̄z sp̄es gignit neq̄z lup⁹. **sz solifus**
ga tātū aīal ē eriguū boib⁹ p̄nciosū. v̄cēnū
q̄z ibi nō nascit. sed verba que d̄r ap̄iū r̄ ius q̄
boibus rice p̄rabit r̄ q̄si ridētes interimit.
Fontes h̄z calidos infirmis p̄bentes sanita
tes siue medelā. surib⁹ cecitate. si sacramēto
dato oculos tetigerint. vt di. **Si. li. xiiij.**

De armata Caplin. CXXXVII.

Armata barbaro

Sroz e ira q sarmate se dicit a studio armoy. na patenb capis armati i ce debat r mltas puicias spoliabāt p qz eol Lentul Danubio phiberet. vt di. **Al. li. ix.** **Di** De gorbis sic r gupides om se. r bi tā pedestra plio qz eqstri se vsi. r iō sic se dicit. vt di. **Alid.** **Ibidem** De samo // Ca. CXXXVIII

Samo insula est in

Segeo mari vbi nata e iuno. ex q fuit sibilla samia r pictagoras fami a q pbie nome pmi e iuentu. vt di. **Al. li. xv.** In hac insula tradit p vasa ficilia fuisse repra vn et vasa samia appellata se. ex q ptz q gleba illi insule est tenax r glutinosa. r iō ad talia vasa magis e apta. vt dicit **Alid.**

De saxonia // Caplin. CXXXIX

Saxonia prouicia

Si germania e incole a grecis dicit pxisse origine r ad pres vbi nuc habitat nauigio aduenisse r expulsis thurigiis q tuc vsqz ad lit oceanu bitabat multis plijs sedes obtinuisse r in eade puicia vsqz hodie pmassisse. **Gens** eni sp fuit bellicosissima. elegans forme. p cere stature. robusta corpe. audax mente. **Est** at saxoniam ira q ad glebaz ferulissima. frugū oim r fructuū valde ferax in motuosis neozosis r in capestris frugifera r pascuosa. fecunda i gregibus r armenis opulenta i argēto cupro r alijs mēris ac metallis. mōres ei bz insignes de qb effodiunt lapides q igne fortissime resoluunt i eris subaz puerunt r flua bz nobilissima r famosa. scz vferā limā albā salā atz odea r mltā alia q terā pterfluunt i rā salbinā. fontes bz salfos in mltis locis ex qb sal albissimū r optimū decoq ac parat. ciuitates plimas bz fortissimas r munitas. forma opida r castra fortissima tā in capestris qz mōtanis. **Iuxta** montē aut vbi cupz fodit inuenit mōs magnus e lapides redolēt sic viole. in aliqb et montib inuenit marmor valde pulcz. et p potissime iuxta cenobiū qd lapis sacri michaelis

nūcupat. in ill mōtanis maxim e pcur se ray r bestiaz a proz r visoz ceruoz damularū. et iō in ill mōtib neozosis mltā venatio nū gna exercēt. **H**et mltā alia laude digna in saxonū regionib inueniunt. qre supra b germania in lrā **S.** r in lrera **Al.** de alemānia. **H**abet et saxoniam bobemiā r poloniā ab oriente. r vestualia ab occidēte. frisonicū lat ad oceanū. a septētrione vō thuringoz gentes. r francoz a meridie. **Cui** gens fortis. inclita et iuncta vsqz hodie pleuerat. vt di. berodot

De sclauia // Ca. CXE

Sclauia est pars

Sclauia est pars melie mltas pines regiōes. naz sclauia se bobemi poloni metani vandali ritheni dalmate r charini q oēs mutuo se intelligūt r in multis se siles q ad linguā r q ad mores. dispares tñ q ad ritū. nā qdā ad huc cultū paganoz tenēt. qdā vō retinēt ritū grecoz. qdā at latioz. oēs at iste regiōes se glebe optie r mellifere et vinifere i mltis locis. oēs et isti p maiori pte i coma se attonsi exceptis ruthenis r ill q mixti se cū teutonice r latinis **Et** duplex sclauia. maior q sclauonia dicit q dalmaciā sariā carithiā pines r mltas alis regiōes. **Isti** incole qdā maritima occupāt qdā iuga mōtū r pdesa nemoz inbitāt. qdā capestria excolūt r exarāt. gēs seuera r aspa r iculta. circa dinū cultū min pia piraticaz ducēs vitā. exercēs pdā p mare r p trā. maxie illi q habitāt iuxta mare. alia sclauia mior q a finib saxonie pcedit ad prutenos vādalos ligue sue plēs bñs p mios r bobemol. **H** sclauia dicit bobemitaniam q a prutenia diuersa mib secludit. r a gothis atz danis qdā maris oceani p mictorio qd mare paleū cū diuit dicit ad ei lit emiat mior sclauia r finit. est at h regio vald frugifera r fructifera. flumib r stagnis irrigua. neozosa r pascuosa. melle abundās atz lacte. gēs fortis corpe. agculie dicit r piscature. magis pia ad deū r pacifica q ad p m qz illi q bitāt i maiori sclauia. et hē p p mictos r societate quā quidie p bnt cum germāis. vt d. bero. de sparciata CXE

Sparciata est regio

iuxta greciam que alio nomine lacedemonia
nuncupata a lacedemone filio semele sic vocata
quae de lacedemonia in libro L. eosdem ei dicitur an
tiquae lacedemones et sparcianos. ut dicitur. 3. li. ix.

De fere Ca. CXLII

Feres est provincia

Ferese. nomen sortita est a quodam opido
quod ferese et nominatur. ibi dicitur arboribus lana colligitur
et inde sericum paratur. unde eius incolis dicitur
poeta. Ignori facie sed non velle feres.

De selandia Ca. CXLIII

Selandia est provin-

Selandia est provin-
cia in mari ad modum insule flu-
mie et maris brachijs circumdata. hinc autem ollan-
dia ad orientem. flandria ad meridiem. oceanus
ad occidentem. britania ad septentriones. Sunt autem
ibi plures insule puer et magne brachijs maris
separate ab invicem et distictae. et si ille insule for-
tissimis aggeribus cincte in circuitu per maris impe-
tus et munitur quae gleba est valde ferax quae ad lege-
tes. sed quae ad arbores est quasi nuda. non enim possunt ar-
bores propter maris saluginem profundare suas ra-
dices. et ideo pro plantarum cito deficiunt et arefcunt.
Est autem selandia valde populosa. diuini opulenta
varijs generibus magne stature. fortis corporis et au-
dax mentis. circa cultum dei deuota. in se pacifi-
ca et quiescens. multis beneficis. nullis molesta nisi qui
hostium insolentiae resistere est coacta.

De semigallia. Ca. CXLIII.

Semigallia est pro-

Semigallia est provin-
cia modica ultra mare balticum con-
stituta iuxta osilia et liuonia sita in
asia inferiori sic vocata quia galatis ipsa occupa-
ta cum incolis tre mixtis est inhabitata. unde
semigallia dicitur quae ex gallis siue galatis et illis
populis processerunt. Terra bona et fertilis in annona
in piscibus et in pratis. sed gens barbara et inculta
aspera et seuera. // **De senonesi CXLV**

Enonensis gallia

Senonesis provincia hinc ab oriente ger-
maniam renens. a meridie burgun-
diam superiorem et peninos montes. ab occidente
galliam lugdunensem. a septentrione galliam bel-

gicam. terra frugum et vinearum et fructuum diuerso-
rum fontium et fluminum et riuorum. Galli autem seno-
neses quondam senones dicebant. eo quod libybo-
spicio recepissent. postea in littera est muta-
ta. ut dicitur. 3. li. ix. a senonesi ciuitate quae ciuitas
est eorum capitalis. Est autem terra populosa hinc ciuita-
tes multas et opida multa fortia et munita quae
perfluit amnis quae secana appellatur.

De siria Ca. CXLVI

Siriam sicut quidam

Siriam sicut quidam
nepos ut dicitur ab ababe ex cethura pbi-
bera suo vocabulo nuncupasse. ut
dicitur. 3. li. ix. et xv. Nec ab oriente fluuius eufrate
ab occasu vero mari magno et egipto imitatur. at
tingens a septentrione armeniam et capadociam. a
meridie vero sinum arabicum. ut dicitur. idem. Sic autem eius
porrectus est in imensam longitudinem. in lato autem
angustior est. hinc autem intra se multas puicias
scilicet comagenam. feniciam. et pars est iudea. absque
saracenis et nabatheis. Est autem regio populosissima
ma. fertilissima in frugibus et fructibus. armeniis
et pecudibus. equis asinis et camelis. diuissima in
ceris in speciebus aromaticis et metallis. munitis-
sima ciuitatibus et castris. irrigua nobilissimis
fluminibus et lacubus et stagnis. hinc nobiles por-
tus maris hinc precipue in palestinis. maritimis
et fenicis. gens seua et belligera et in multis partibus
diuersis mercimonijs occupata. multas et hinc
gentes sic faciebatur sic lingua aior et moribus diffe-
rentes quare quidam habitant in deseris ut na-
bathei et saraceni. quidam in montanis et quidam in
nemoribus et in siluis. quibus abundante illarum na-
tiones regionum. ut narrat herodotus.

De sichima Ca. CXLVII.

Sichima est mo-

Sichima est mo-
dica terra in samaria. media autem in ieru-
salem et galilea. a sichem filio emor quae
eam edificauit sic vocata. Nam sichem dicta est
urbis quae nunc neapolis nuncupatur et per hunc in
circuitu sichima appellatur. ut dicitur. ysa. li. xvj. Nec
ut ait Hieronymus. supra. Gene. fuit portio ter-
re quam dedit Jacob filio suo supra fortem. scilicet
Ioseph. unde et illa terra fuit in tribu effra-
im et ibidem sepulchrum est ioseph et eius matris eolum
ibi ostendit usque bodie. ut dicitur. hiero. quam terra per

cūa gū labore acq̄sita iacob p̄pauit. emit ei centū agnif. v̄z Ge. n̄. xxxij. ⁊ p̄ illo labore di. Hiero. iacob dixisse q̄ eā in arcu ⁊ gladio de amorei manib⁹ abstuliff. Ibi erat p̄petere bint⁹ sub q̄ iacob abscondit ydola filioꝝ suoꝝ et tē d̄ sicbima ascēdit ad luzā p̄gnōie beibel vt d̄: ge. n̄. xxv. In B loco pauerūt frēs ioseph greges. s̄z aliq̄n req̄sūt a ioseph n̄ in sicbimis s̄z in doraum s̄ inuēt vbi ip̄m spoliātes eḡs p̄uis v̄ēdiderūt. sicbima at̄ post d̄struxit abi melech fili⁹ hieroboal. ⁊ infectis bitarozib⁹ salin e⁹ p̄finio semiauit. vt d̄: iudicū. ix. In B t̄ritorio fuit fons iacob. iuxta quē d̄ns fessul ex itinere req̄euit. ⁊ vt m̄r sibi de illius putei aq̄ dare ad bibēdū postulauit. vt d̄: Jo. iij. Est at̄ loc⁹ magne fertilitatis mire amenitas ⁊ marie firmitatis

De scythia Ca. CXLVIII

Scythia regio est maria. e⁹ ps supior ē in asia. infe rior v̄o p̄or ē in europa. et s̄ infe rior a meothidis paludib⁹ icipies in danu biū ⁊ oceanū septentrionalē vsqz ad germā am prelaf. vt d̄: Jli. li. xiiij. Hui⁹ p̄ma ps est alania deind meotides paludes. dein gothia dacia. rberia. deind germania vbi plimā p̄e sueui icoluerūt. vt d̄: i. idē. Habz itaqz scythia p̄les regiōes. q̄z quedā s̄ locupletes ⁊ q̄daz inhabitabiles. nā i pleriqz locis auro ⁊ gēmis affluūt. s̄z gripbonū imanitate rar⁹ boīm ē accessus. smaragd⁹ ibi optim⁹ est ⁊ cristall⁹ purissim⁹ scythie. vt d̄: i. idē. mōstruosos in multis p̄inet boies ⁊ feras imanes. vt lincef tigrides. v̄s os seuilimos ⁊ leones. ⁊ marie i debus ⁊ regiōib⁹ bircanoy. q̄re supra de bir canis. **De siconia // Ca. CXLIX**

Sicionia a sicione rege antiq̄ est vocata. a q̄ ⁊ regnū sicionioꝝ dictū ē. q̄ d̄ regnū archas iouis ⁊ caliste fili⁹ pelafgō i deditōz redactif ex suo noie archadiā nūcupauit. Est aut̄ archadia q̄ ⁊ sicionia sin⁹ achaie vt plarani fo lū inter ionū ⁊ egeū mare exposita. b̄ns flu men magnū. serimātū gignit q̄z abeston la: p̄idē q̄ semel accessus nūqz exiguif. Ibi can

didissime merule generat. vt d̄: Jli. li. xiiij. **De sicilia Caplm. CL**

Sicilia a sicano re ge p̄mo sicania fuit noīata. deind a siculo ytalifrē sicilia ē dicta q̄ antiq̄ t⁹ trinacria dicebat̄ p̄p̄tria acria. i. p̄mūcto ria. s̄. peloy partheū ⁊ lilibeū. trinacria enī gre cū ē q̄ d̄ latie triq̄dria d̄. q̄ i tres q̄drias ē diuisa. s̄ ab ytalīa fredo modico ē discreta. africū mare p̄spectās. trīs frugifera. auro abū dās cauernif ⁊ fistul penetrabil. v̄ēus ⁊ sulphure plena. v̄n ⁊ ibi et hne mōis estuat in cēdia. in c⁹ fredo scilla est et caribdis q̄b⁹ aut nauigia absorbenē aut collidūf. fuit at̄ q̄ndā parua ci clopū ⁊ postea nutrit̄ ⁊ tyrānoꝝ. frugū fertif. p̄ oib⁹ trīs p̄comitēdis semib⁹ aratro ē p sciffa. p̄ncipalē v̄bēbz s̄z aculā. ⁊ fontē arecu saz ⁊ albeū fluiū genitorē e⁹ qz. In ea p̄mo ē inuēta insula comedia. achate lapidē ex aga the fluiē sicilia p̄rio d̄dit. ⁊ mare siculū coral lū albū gignit ⁊ sales agrigētinos q̄ igne sūt solubiles. i. aq̄s at̄ crepitātes. oīs at̄ abut⁹ ei⁹ claudit̄ spacio triū miliū stadioꝝ. d̄ic̄ at̄ salu sti⁹ italie fuisse p̄uctā siciliā. s̄z mediū spaciū diuisū fuisse p̄ maris ipetū atz sciffuz. bucul qz Jli. li. xiiij. ca. d̄ insul. vbi recitat̄ oia supra d̄ca. ⁊ eadē narrat̄ pli. **De sirtib⁹ CLI**

Sirtes dicit Jli. li. xiiij. s̄ areōsa i mari loca a tractu sic vocata. vt d̄ic̄ Saluf. eo q̄ oia ad se trabāt. cumulos ei arenay ad se trahūt. siren ei grece d̄ tract⁹ laie. ⁊ tal̄ attractō fac̄ mare ineq̄le vt vno loco sit p̄fūdū. i. alio loco sit va dosū. ⁊ iō piculosū ē illac ire. et d̄: s̄ sirtis. s̄ at̄ tales sirtes piculū inducētes iuxta mare egi p̄tū et ei in plurib⁹ locis admiscēnt. vt d̄ic̄ Jli. ibidem. **De scocia // Ca. CLII.**

Scocia a scotoꝝ gentib⁹ a q̄bus incolif appellatur ⁊ est p̄mūctoꝝ in insula britānica. v̄n ⁊ flumib⁹ ⁊ marib⁹: ab ijs ab anglia aq̄ lonari sepat. ex p̄te v̄o opposita v̄ndiqz septa mari oceano q̄ ab hybernia scocia ē diuisa Eadē gēs ab initio q̄ q̄ndā in hybernia. ei s̄z

per oia filia i lingua r in moribus r in nara. **N**ā gēs est leuis aīo feror. scuis in hostes inuida. supsticiosa. nulli⁹ vritū vel pbitatis aliquē reputās siue audacie pter semetipō tantū fere mortē diligēs qntū fuitū. i lecto mox reputās segnicie. in cāpo autē p hostez infici vt inficianē gliaz arburās vtutē. gēl pci vic⁹. famē diuū sustinēs. r raro aī occa lum sup cibū se effundēs. carnib⁹ lacticiū pscib⁹ r frugib⁹ magis vtēs. panis vsus bitannicis min⁹ bñs min⁹ de frumēto nisi ali unde allato. s; raro d auena. r cū plus sit satis elegātis figure r faciei pulcre generalra nara. mulū tū eos deformat ppi⁹ habitus siue scouca vestitura. **D**icūt at scou ppa lingua a picto corpe qī scilli. eo q aculeis ferent cū attramēto figuraz stigmatē antiq⁹ āno tabāt. vt dicit **Al.** li. ix. ij. ca. d vocabul⁹ gēniūz **M**ores at pmeue gētis mlti ex eis ex admu rione cū anglis in maria pte bis r pib⁹ i melius mutauerūt atz angloz ydiomate infor manē. vñ qcquid decēs r bonestū in illis in uenit **B**ab anglis ē ptraclū. **S**iluestres iū scou sic r bybernici i bitū in lingua r i victu r i alijs moxib⁹ paina seq vestigia gliaz arbi tranē. imo alioz p suetudies respectu suaruz qd ammō aspernāt. vñ qlibz supesse laborat et oēs detrahūt r vicijs sp inuidēt. cūctos d ridēt r mores alienos repbēdūt. mēiri n ve renē nec quēqz ex qcūqz natiōe exorū siue p genie alic⁹ vtutis reputāt vt audacie pter se ipos. in pprijs gaudēt. pacē n diligūt. eoz regio q ad hūi fertilitatē. nemoz amenitatem fluuioz r fontiu irriguitatē. gregū r iumēto rum multiplicitatē. vbi lit⁹ gaudz cultoz p sua qntitate. nec etiā ipsi bitānico solo im parē. vt di. berodot⁹. sit⁹ orbis iray sagacissi mus explorator. put recitat plin⁹. qre sup d bybernia in litera **J**. infra qre eadē. de scocia dicit **Al.** q ibi de bybernia in plurib⁹ referūt

De suecia Ca. CCLIII

Suecia regio est in

Sferionis scirbie i europa. a q tota go thia q inē danoz r noicoz aqlona riū regna maria ē regio bodie noiata. habēf mare balicū ab oriēte. oceanū britānicum

ab occidēte. noicoz prupta r plosa septen triōe. a meridie vō dacoz p hūis imiat. **E**st at suecia q r gothia ē vocata. q ad solū frugi fera. vineaz tū exps. s; i pascuis vbrimis ali os defect⁹ recuperat r metall. nā p diuitias qf ex mari illa regio multipli pbit. i feris pecu dib⁹ r iumēis i argētifodis r alijs lucris in nūeris. mltas regiones als pcellit. gēs vald robusta. c⁹ militaris potētia qndā ton⁹ fere asie r euope pte maria; mltis r pib⁹ et omu it q s aggredi tpe alexā dū magni grecoz au dacia extimuit. **J**ulij et cesaris iuicta potētia supans gallicis alemācijs r britānis cū dāf et gothis noicijs r aqlonarijs ppls alijs cō gredi formidauit. fm qd tradūt scptozes by stoue tā grecoz qz romanoz qz dicitis pōr r dz merito fides adhiberi. i qb⁹ nec religioni fidei nec et rōni potit i ali q obuiari. vt di. bie ro. **A**loz inqt poetaz r scptoz scptis r dictis fidē adhibere puenit qz relatō fidei moxib⁹ n puidicat nec vritati agnue p dicit. ex istoz p sapia amazones pcellerūt. vt di. oros⁹ r **Al.** li. xiiij.

De suecia Ca. CCLIII

Suecia germanie

Srenēlis ē p uicia i europa. c⁹ gēs hie dñuz maxim i germāia p uicit vt di. ysi. li. ix. **D**icit at idē ica. de vocabul⁹ gēniū li. ix. **S**ueui inqt se ps germanoz i fine septē trionis. de qb⁹ et dicit **Lucan⁹**. **J**udit ab extre mo flauos. a qlone sueuos. qz fuisse cētū pa gos r plos mltū crediderūt. dci at sueui putā tur a sueuo mōte q ab ortu germāie ortū bz. r illi⁹ mōtis loca r p hūia pmit⁹ coluerūt. vt di. **Al.** ibi. **I**te vt di. idē. ab ortu bz danubiu3 cū bauaria ab occasu babz renū cū alsacia. a meridie bz iuga alpiū cū ytalīa. a septētriōe bz francoiā cū inferiori germania. **E**t ē du plex suecia. inferior ptenit dē p renū. supior p alpes r danubiū. viraqz ē tra optia r frugife ra r vinifera i mltis locis. bñs ciuitates mūi nissimas opida et castella circa cōpestria et montana. amnes r flua. nēora multa. gēmi na r pascua. ouū greges r armēta circa mō tana. et ferz bz r argentiū pcreat ac metalla gēs ppls nimis. foris audax r bellicosa. p cero corpe r flaua crine. pēusta facie r dco: a

Betanatos Ca. CLV

Betanatos insula est
 Oceani puula modico freti interie
 ctu a britania separe. hñs campos
 frumētarios. ⁊ glebā vberē dicta est tanatos
 a morte serpentū q̄s dū ipsa nesciat asporta
 ta in terra. quoquo gentiū vecta fuerit. an
 gues ilico pimit. vt dicit *Isid.* li. xiiij.

Betaprobana Ca. CLVI

Betaprobana est in
 sula in die iacēs ad austrū. ex quo
 ocean⁹ indie⁹ incipit. parēs i lon
 gitudine octingētis. lxx. milib⁹ et q̄nquagin
 ta passuū. in latitudine vō. lxxv. milia stadio
 rū. Scindit autē amnis in fluuio tota reple
 ta margaritis ⁊ gemis. pars ei⁹ bestijs ⁊ ele
 phantib⁹ est repleta. pte vō boies tenent. In
 hac dicūt in āno duos eē estates ⁊ duos hye
 mes. ⁊ bis vernare florib⁹ locū. vtilissima in
 sula est indie virens oī tpe. ⁊ folia ei⁹ sp̄ sunt
 virentia et nunq̄ cadūt. vt dicit *Isid.* li. xiiij.

Be tracia Ca. CLVII

Tracia est provin
 cia in grecia ad quā veniēs tyras fi
 li⁹ iapheta suo noie vt dū ipaz traci
 am noiauit. vt dicit *Isid.* li. xiiij. Alia seucia
 incolaz traciā appellatā diceūt. Hui⁹ ab ori
 ente pp̄ōndis ⁊ vrb̄s cōstātinopol⁹ opposita
 est. a septētrione vō hylter obtēdit. a meridie
 vō egeo mari adberz. ab occalu vō macedo
 nia illi subiacet cui⁹ regionē oliz diuersi ppli
 scz massagete. sarmate ⁊ scite ⁊ alie plime na
 tiōes incoluerūt. ampla eē ⁊ mltas narōes
 potuit p̄inere. Ebrū fluuū tracia fundit. q̄
 et gētes barbaras mltas tāgit. vt d. *ysid.* li. xiiij

Be traconitida // Caplm. CLVIII

Traconitida re
 gio est in iudea cui p̄fuit philipp⁹
 frai berodis. nā totū regnū bebre
 oz fuit diuisuz in q̄tuor tetrarchias. qz p̄ma
 fuit galilea cui⁹ tetrarcha fuit berodes. Se
 cūda ⁊ tertia iturea et traconitida regio. cui
 p̄fuit philipp⁹ vtriusqz regionis exñs tetrar

cha. Quarta fuit abelina regio. cui p̄fuit lisa
 nias frai berodis ⁊ philippi. In tot ei p̄ncipa
 rus pticulares fuit diuisa iudea a romanis
 ad domandā supbiā iudeoz. vt dicit glo. su
 per *Lucā* sup locū illū tetrarcha at̄ philippo
 ituree ⁊ traconitidis regionis zc.

Be thessalia // Caplm. CLIX

Thessalia ut dicit
Isid. li. v. grecie ē puincia a thessa
 lo rege p̄noiaata q̄ ad meridianā
 plagā macedonie p̄iūcta est. Multa in thes
 salia flumia sūt ⁊ opida qz caput thessaloni
 ca est vocatur. ibi eē mons parnasus q̄ndaz
 apollini p̄secratus. fuit autē thessalia patria
 achillis ⁊ origo exiuit iaphitarū. De qb⁹ fert̄
 q̄ bi p̄mo equos frenis domuerūt. sup dorla
 eoz insidētes vnū corp⁹ eē videbant. pp̄ qd
 milites thessaloz centaursi fieri sūt. vt dicit *Isid.*
 li. xj. in ca. de portētū. In thessalia autē p̄mo so
 lidi aurei inuēti sūt. domādo: vqz eqz vsus
 p̄mit⁹ est reptus. vt dicit *Isid.* li. xv. ad B dicit
Isid. li. iij. q̄ moysi t̄pib⁹ i thessalia accidit qd
 dam diluuiū in quo aquaz in gluiet maio
 rem pte pploz thessalie absumpsit paucis p
 refugia montū liberatis et maxie in monte
 parnaso. in e⁹ circūu deucaion t̄ic t̄pis re
 gno pocebat. q̄ tunc ratib⁹ ad se p̄fugientes
 suscepit. ⁊ sic p̄nati iugo eos abluir atz fouit
 pp̄ qd dicit grecoz fabule deucaionez bo
 minū gen⁹ d lapidib⁹ repasse. vt d. *isid.* ibidē

Be tenedos // Caplm. CLX

Tenedos est insula
 grecie vna de cicladib⁹. sita ad septē
 trionē in qua ciuitas thene olim cō
 dita est a q̄ et insula ē vocata. fuit autē thenes
 q̄dam iuuenis infamat⁹ q̄ suā nouercaz co
 gnouisset q̄ fugiens insulā vacuā cultoz b⁹
 obtinuit qui ex noie suo ciuitatē quā ibi p̄di
 dit in sula nomen dedit.

Be thile // Caplm. CLXI

Thile ultima est in
 sula oceani in e plagā septētriona
 lē et australe vltra britaniā sita na
 uigatione sex diez. a sole nomen hñs. qz i ea

sol estiuū solsticiū facit ⁊ null⁹ vltra eas dies est. ⁊ iō ei⁹ mare tardū est ⁊ gelatū. vt di. ysi. li. xiiij. sm pliniū aut loc⁹ inhabitabil⁹ est. qz i estate nihil pōt ibi crescere ppē nimīū caloriē erurentē. i byeme et nihil ppē frigiditatē cōgelantē. nā ab eqnocū vñali qñ solē in arietē vsqz ad eqnocū autūnale qñ ē in libra sol illi insule nunqz occidit. ⁊ ab illo tpe vsqz ad eqnocū vñale itez ad insulā nō accedit. vñ p dimidiū annū hz diē. ⁊ p dimidiū hz noctē vt di. idem in ca. de insul. li. xiiij. ⁊ de solsticio li. ij. **De etiā dicit beda in li. de naturis rerū similiter ⁊ solinus.**

De tripolitana Ca. CLXII

Tripolitana regio

Tē duplex. vna ē i fenice dicta a tripoli ciuitate famosissima q̄ tou⁹ patrie in circuitu ppē nimīā sui fortitudinē est defensor ⁊ munimē. alia vō ē tripolitana i africa in ter pentapolum ⁊ bizātiū sita a trib⁹ magnis vrbib⁹ vocata ē. lozea. sabine vl tabrace ⁊ leptis magna. **Hec** hz ab oriēte sirtes maiores ⁊ tragoditas. a septētrione mare adriaticū ab occasu bizātiū. a meridie getulos ⁊ garamātes vsqz ad oceanū ethiopicū p̄tendentes. vt dicit **Ysid. li. xv.**

De tragodea Ca. CLXIII

Tragodea est regio i ethiopia. c⁹ incole dicūt tragodite sic vocati. qz tāta celeritate pollēt vt feras pedū cursu assequant. **Habet** aut h̄ regio qñdā insulā vbi crescit optia mirre spēs ⁊ purissima. ei⁹ gutta ibi inuenit et dicit mirra tragoditen ab insula in q̄ crescit. vt dicit **Ysi. li. xvij.** Cū sit bec puicia i ethiopia tāgit in fines arabie. vñ aliqñ dicit eē in arabia. vt li. xvij. aliqñ in ethiopia. vt p̄z li. ix.

De troiana Ca. CLXIII

Troiana prouin

Troiana i frigia p̄mit⁹ fuit dardania a dardāo rege nōiata. nā dardā⁹ de greca p̄fect⁹ puenit ad frigā ibidez p̄mitus regnauit. post quē fili⁹ ei⁹ erictonius. de inde nepos ei⁹ tros. a q̄ ciuitas troia patria

in circuitu est vocata. vt dicit **Ysi. li. ix.** **Mul**ti aut de troianis post troie exitū facta classe p diuerfas mōi pres sibi sedes q̄sierūt. ⁊ multas natōes expellētes p eis habitauerūt. ⁊ ex eoz p̄genie p̄dierūt in postez potētissime seculi nationes sicut diuersaz regionū verissime bystone attestant.

De thuscia ⁊ Capitulum. CLXV

Thuscia italie est

Tpuincia inē ligures ⁊ romanoz tritoziū collocata q̄ difficilibus montiū iugis ⁊ accessib⁹ locoꝝ valde altiez artus forissime ē munita. **Thuscia** aut vt di. **Ysi. li. xv.** a sacroz et thuris frequētia ē vocata nā in illis p̄tib⁹ in mortuozū exequijs antiq̄ thura cremare et offerre religionis et deuotionis grā p̄sueti erant maxie. ⁊ suos mortuos affectu lacrimabili deplangebāt. **Thura** etiā in aris deo potissime incēdebāt. qz vt dicit in thuscia ars aruspicia p̄mit⁹ ē repra. vt dicit **Ysi.** **Hec** zemilia fuit antiq̄tus nōiata plures h̄ns inclitas ⁊ nobiles ciuitates. ab occidēte p̄tra liguriā hz pisanā ciuitatē. senas. lucam. florentiā p̄tra septētrionē vrbē veteres. p̄tra orientē arecium. p̄tra meridie thuribonā. parusiū ⁊ assisium q̄ valli spolitane contigue sūt ⁊ vicine. ab oriente h̄ns mare aduaticum ⁊ marchiā anconitanā. a meridie tyberim ripā et romā. ab occidente mediolanēse liguriā. a septētrione romanolā ⁊ puinciaz paduanā. ⁊ hec regio est multū p̄tensa i longum ab ortu vsus occasum min⁹ habēs latitudinis ab aquilonari termino ad australes **Est** aut terra mōtuosa sauis ⁊ forissima quo ad situm. ferulissima quo ad solū. saluberrima quo ad celū. quā mare in duab⁹ p̄ribus locupletat. quā etiā fontū ⁊ lacū multū. do irrigat ⁊ fecūdat arnus flūu⁹ illam p̄ter fluit ⁊ decorat croci aromatici ibi crescentis abundātia ipsam singularit nobilitat atz ditat. fontū etiā calidoꝝ in ea scaturitiū affluentia ipsam gratificat ⁊ sublimat.

De thuringia Ca. CLXVI

Thuringia germa

Tnie est puincia media inē gentem

saxonū & francorum & westalorum. Habent enim bobemos & saxones ab oriente. francos et bauaros a meridie. sueuos et alatos ab occidente. renēses westalof ab aqlone. Gēs quidē sū nomē patrie thuringia. i. dura cōtra hostes maxime & seuera. Est ei plūs numerofus elegānis stature. fortis corpore. durus et cōstans mente. hīs terrā montibus fere vndiq; circūdatā & munitā. interi⁹ vero planā valde frugiferā et fructiferā. a vineis etiam nō expertē. opida mltā. castra fortia. nō solū in montanū verū etiā p plana. amnibus & stagnis et lacub⁹ irrigua. aere saluberrima. pabuli vbertate gratissima. armētis et gregibus valde plena. In ei⁹ montibus diuersa inueniunt mineralia & metalla. vt di. berodot⁹. qui nullaten⁹ pmisit secreta in germanie p̄sinto inscrutata.

De thuronia Ca. CLXVII

Thuronia gallie superioris est puincia. ps a quitanie antiquit⁹ cōputata a thuronum ciuitate iclita sic vocata. In qua gēma sacerdotū Martinus sancctissim⁹ requieuit. Est autē sita sup amnem ligerim q̄ eam p̄terfluit & irrigat & multiplici locupletat. Terra frugifera fructuosa vinifera & pascuosa. aere saluberrima nemozosa. gēs robusta corpore. elegānis forme. audax mente. bñfica & efficax in opere. modesta in sermone.

De vasconia Ca. CLXVIII

Vasconia est prouincia ab aqtannia antiquit⁹ cōprehēsa sita iuxta pyreneus a vascea opido nūcupata. vt dicit Jli. li. ix. habēs montes pyreneos i vno sololatre & in alio oceanū mare. in alia vō planicie puincie tholosane in alia vero pictauozus genub⁹ appropinqt. Terra siluestris & nemozosa saluosa & motuosa in multis sui pub⁹ vinearum ferax in tantū q̄ vicinis puincijs & multis insul' maris vini copiam administrat. Gethona fluius a tholosana puincia hāc sepat qui vasconiam p̄terfluēs iuxta burdigalem metropolim vrbē vasconū oceanū mare intrat. vt di

cit Jli. li. ix. in ca. de vocabulis gentiū. vatteia vattea opido cōgnomiati p amplam iugis pyrenei montis solitudines inhabitāt q̄ et vascones quasi vaccones dicunt. c. in. l. l. iteram cōmutata. quos pompeius edomita hispania ad triūpbum venire festinans de pyrenei iugis deposuit & in vno opidū congregauit vñ cōuenaruz nomē vrbis accepit. vt dicit idē Jli. Jli. & berodot⁹ qui recitat gentē vasconum fore corpore leuem & agilem. aio audacem. ad bella p̄cipitem & ferocē.

De venecia Ca. CLXIX

Venecia uenetoꝝ

Vab antiquo dicebat puincia que a litore maris adriatici in cui⁹ sinu vrbis venecia nūc est sita vsq; ad padū fluium q̄ diuidit inter ciuitates & fines superiorū ligurū & inferiorum. videlicet inē pgamēses & mediolanēses p̄mit⁹ extendebat. vt narrat longobardozū a ligurū hystorie verissim⁹ recitator. multas siquidē nobiles nunc obnuit citates. nā vt di. Jli. li. xv. mātua q̄ a māro vt mancuo tirelie filia. q̄ post interitū thebanozū venit in ytaliam. p̄dita. sita est in venecia que gallia cisalpina est vocata. Venecie itaq; ytalie est puincia que multarū terraz & ciuitatū dominū habuit ab antiquo i mari & in ira. cui⁹ potestas hodie p longissimos maris tractus & vsq; in greciam se extendit. germanozū fines vsq; ad aqlēgiā tangit. dalmatū & sclauozū piratarum p̄dā tyrannicā rep̄mit & cōpescit. Insulas & portus pmuncredū maris & sinus sub ei⁹ dominio exītes iustissime regit. subditos p̄tegit ab hostibus potētissime ac defendit. rempublicā & ciuilē iustis legibus subicit. nullā sectā diuinis cōtrariā instituit infra suos terminos manere dissimulat aut p̄mittit. Hui⁹ gentis referre singulas p̄bitates estimo supflūū cū de gentis venetoꝝ virtute & potentia circūspēctōe & puidentia vnitare & ciuū concordia. amore toti⁹ iusticie cū clementia omnibus fere nationibus iam sit notū. vt dicit idem regi⁹ scriptor: hystorie lombardozū.

De westualia Ca. CLXX

U Estualia germa

Unie inferioris ē puincia. bñs saxo
niam ad orientē. thuringiā ⁊ bas
siam ad meridiē. renū et coloniā ad occiden
tem. oceanū ⁊ frisiā ad aq̄lonē. nobilissimis
fluminib⁹ duob⁹ in ei⁹ extremitatib⁹ cingit
scz vesera atz reno. nam renū tangit vsus oc
cidentē ⁊ septētrionē. veserā vō vsus orientē
Hec in q̄busdā libris dicitur antiqua saxoniam. ab
omni spē fornicationis se mūdaz p̄seruas et
stupra districte puniēs ac honesta con
nubia sūme colens. licet pagana superstitione
vsqz ad sepungētissimū ānū dñi teneret s̄pli
cita vt scribit bonifa. in epla ad regē anglie.
Est ei terra multū nemorosa pascuosa plus
alendis gregib⁹ qz ferēdis frugib⁹ apta. mul
tis fontib⁹ et amib⁹ est irrigua. emosa. sup
pia atz rura ⁊ multis alijs. fontes bz salis et
mōtes fertiles in metallis. abūdat fructibus
glandib⁹ nucib⁹ atz pomis. etiā feris porcis
pecudib⁹ ⁊ iumentis. plus cōmunitē elegāns
stature est ⁊ p̄cere venuste forme ⁊ fortis cor
pore ⁊ audax mēte. militiā bz copiosa ⁊ am
rabiliē aiosam p̄mptā ad arma p̄nue ⁊ pa
rata. ciuitates bz fortes ⁊ munitas castra for
tissima ⁊ opida tā in mōtib⁹ qz in planis.

U Be vironia Caplm. CLXXI

Uronia est prouī
cia paruula vltra daciā vsus orien
tem a virore dicta eo q̄ sit ḡminosa
⁊ nemorosa multis aq̄s ⁊ fontib⁹ pfusa. cui⁹
gleba est frugū ferax. gens q̄ndā barbara se
ua incōposita ac inculta. nunc vō danoz re
gib⁹ p̄ter et legib⁹ est subiecta. Terra vō to
ta est a germanis ⁊ danis p̄ter bitata. quere
sup in litera **R**. de rualia. Hec terra anoga
doz gente ⁊ rusbeoz p̄fluuiū maximū qui
narua dicitur est separata.

U Be vinlandia // Ca. CLXXII

Uinlandia est pa

Utria iuxta mōtana norvegie vs⁹
orientē sita sup lit⁹ oceanū p̄tēsa
nō multū fertul nisi in ḡminib⁹ ⁊ siluis. Gēs
eius est barbara agrestis ⁊ leua. magicis arti

bus occupata. vñ et nauigantib⁹ p̄ coy litora
vel ap̄ eos pp̄tē ventū defeciū morā p̄rabē
tib⁹ ventū venale offerūt atz vendūt. globuz
ei de filo faciūt ⁊ diuersos nodos i eo p̄nectē
tes vsqz ad tres nodos l̄ples de globo extra
bi p̄cipiūt s̄m q̄ voluerint ventū h̄re fortiorē
q̄b⁹ pp̄tē incredulitate illudētēf demones ae
rem p̄citat ⁊ ventū maiorē vel miorē excitāt
s̄m q̄ p̄les nodos de filo extrahūt vel pauca
ores. ⁊ q̄nqz in tantū cōmouēt ventū q̄ mise
ri talib⁹ fidē adhibētes iusto iudicō submer
guni. // **U** Be vitria // Ca. CLXXIII

Utria est insula

Umodica i mari britanico sita di
stās a britania maiori puo freto
in ipolito separa. c⁹ gleba ad frumēta ē optia
m̄tas bñs siluas ⁊ nemora. m̄tas feras pe
cora ⁊ iumēta. fontes ⁊ amnes insulā irrigā
tes q̄ ad tempiem ē saluberrima ⁊ i fructib⁹
vberima dicitur esse. s̄ ab anglis bodie inhabitat.
U Be yselandia // Caplm. CLXXIII

Uelandia est re

Ugio vltra in europa a septētrioe
vltra norvegiā sita p̄petuo gla
cie in remonōtib⁹ ei⁹ finib⁹ p̄demnata pren
dit aut sup lit⁹ oceanū maris vsus septētrio
nem. vbi mare p̄nuntio frigore p̄gelat. ab ori
ente hñs scitibiā supiorē. ab austro norvegi
am. ab occidēte oceanū bybernicū. ab aq̄lo
ne mare p̄gelatū. Et ē dicta yselandia q̄ si ter
ra glacie ei q̄ ibi dicunt esse mōtes niuei in
glacie duriciē p̄gelatū. Ibi cristalli inueniūt
in illa ei regione sunt albi vsi maximi ⁊ fero
cissimi q̄ vnguib⁹ glaciē rumpūt ⁊ forami
nata faciūt p̄ que in mare se imergūt ⁊ sub
glacie pisces capiētes eos extrahūt p̄ forami
na p̄dicta ⁊ ad lit⁹ deferētes inde viuunt. tra
est sterilis q̄ ad fruges. exceptis paucis locis
in q̄z vallib⁹ vix crescit auena. ḡmina tantū
mō ⁊ arbores i locis vbi h̄rant boies p̄turit
⁊ p̄ducit. ⁊ in illis p̄tib⁹ feras gignit ⁊ iumen
ta nutrit. An de piscib⁹ ⁊ venatōib⁹ ⁊ carni
bus p̄ maiori p̄te p̄tis ire viuunt. oues p̄ frigo
re ibi viuere nō p̄nt. ⁊ iō incolē de ferarum ⁊
vsqz pellib⁹ q̄s venatu capiūt cōtra frigus

se muniunt et corpora sua tegunt. alia vestimenta habere non possunt nisi alii de deferant. gēs multum corpulenta robusta et valde alba. piscationi dedita et venationi.

De Zeugia Caplm. CLXXV

Zeugia siue zeugis est puicia ubi est maior cartago vel minor affrica. in eis bisantiū et numedia sita. vt di. *Si. li. xiiij.* Hec a septentride mari siculo est iuncta. vt dicit idem. et a meridie vsq; ad regionē getulorū porrecta. et prima sunt frugifera vltiora vero bestiarū serpenti bus plena. Ibi onagri et fere siluestres ibi mira et monstruosa inueniunt. vt idem dicit.

Incipit liber. XVI. De lapidibus preciosis

Descriptis proprietatibus terre et partium eius in generali. restat adiuuante domino aliqua hic inferere de eius ornatu in specialibus. Quod autem que ornant terram

quedam sunt simpliciter inanimata et insensibilia. vt oia metheorica que in venis terre generantur quia sunt lapides colores et metalla. et de illis primo per ordinem est agendum. Quodam vero vegetabilia vt radices herbe et arbuta. Quodam autem sensibilia. vt homines et iumenta. de quibus vltimo est tractandum. primo ergo ab his que generantur in terra et in venis eius per ordinem alphabeti hic dicendum est.

De arena Caplm. I.

Arena ab ariditate est dicta que si manu pressa fuerit per siccitatem et duriciam stridorez facit que si veste cadida et aspersa fuerit nihil sordis post se relinquit. vt dicit *Si. li. xvi. ca. iij.* Arena siquidem in aquis marinis ab omni limositate et lutea viscositate abluit. vt di. *Arist. in li. de proprietatibus elementorum. et ideo propter vincetem in ea siccitate coagulati in lapidez perfecte non permittit.* Terra eius pura. vt di. *id. li. meth. iij.* lapis non fit que continuatōz non facit. sed commutatione. et ideo siccitas vincet omnes humiditates

non permittit eam totaliter in lapide solidari. Invenitur est que arena terra composita est subtiliter durior. sed lapide mollior et in partibus innumerabiles diuisibilior. vnde arena frigida est et sicca minuta compressa grauissima in pondere quous sit minuta et sterilis ex se propter calorem et humiditatem defectum et diuini frigide siccitatis. ymbre superueniente non dissoluit. sed potius diluta aut consumpta lutea in puritate magis comprimatur et parte per foras adherente amplius solidatur. Arena etiam multitudinem maris impetum sustinet. et ad eius cumulos se restringens ne ultra sibi assignatos a deo terminos effluat impediat. vt di. *hiero. sup. iere. c. v.* Posuit arenam terminum mari etc. Habet etiam vniuersalem naturam colatiuam. vnde aqua per arenas colata dulcior et purior inuenitur. vt di. *Constans.* Item virtutem habet metallorum purgatiuam et sua frictione rubiginis consumptiuam. aut eius et ferrum arene frictione clarificatur. Item virtutem habet in frigidatiuam. repulsiuam. opiliatiuam tumoris seductiuam. vt in thimolia. arena ex lapide fabuli resoluta que valet ad oia supra dicta. vt plane dicit *constans.* Item virtutem habet mineralē vel saltem ei similem vel affinem vnde et in arenulas tam fluuiales que marinas auree arene sepius inueniunt. Lapidem arenam politum et gemme preciosas in marino litore inueniunt in arenulis. Item arene tam fluuiales que marine ex veteris strariorum ipsas arenularum piculas eleuantibus sepius in maris ostiis et litonibus coaceruantur et ex arenis sic accumulatis aque fluuiales ne mare subintraret aliquatenus retardant. vt di. *hiero. sup. amos. viij.* Ibi defluet sicut riuus egipti etc. ubi expressit dicitur que aqua nili propter obstaculos arenarum cumulos contingit impediri. nam circa fluuii descensum piter aggregata arena aqua nili in mare descendere non permittit. sed potius reflueret per plana egipti manifestissime coartatur. sed quanto illis cumulis arenosis aqua redire compellitur. tanto eisdem dissipationis cum maior impetu in mare descendere proficitur diu prohibet. vt di. *hiero. ibidem.* Item arenarum obstaculis in mari sub aqua superficie occultatis occurrere vel resistere maxime est difficile et periculosum. vt supra ubi de maris piculis pertractatur.

De argilla Ca. II